Poštnina plačana v gotovini.

Leto XIII., štev. 121 — Ljubljana, četrtek 26. maja 1932 — Cena 2 Din

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Selenburgova ul. 3. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova cesta št. 13. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljubljana št. 11.842, Praha číslo 78.180, Wien št. 105.241

JUTRO

Naročnina znaša mesečno 25.— Din, za inozemstvo 40.— Din.

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor, Aleksandrova cesta 13. Telefon št. 2440 (ponoči 2582).
Celje, Kocenova ul. 8. Telef. št. 190.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Stiska Grčije

Vsi napori, da bi se sestavila vlada široke ali republikanske koncentracije, so se dosedaj izjalovili

Atene, 25. maja r. Vsa dosedanja prizadevanja predsednika republike za sestavo široke koncentracijske vlade, v kateri bi sodelovale vse večje stranke ter poleg republikancev tudi monarhisti, so ostala brezuspešna. Tudi drugi poskus za sestavo republikanske koncentracije je naletel na take težkoče, da je malo upanja na uspeh. Prva kombinacija je propadla že zaradi tega, ker je Venizelos odklonil vsako aktivno sodelovanje v taki vladi, druga kombinacija pa je naletela na težkoče zaradi odpora vojaških krogov. Pričakovalo se je, da bo dobil mandat za sestavo republikanske koncentracije vodja republikanske unije Papanastasiu, toda proti temu je nastopil general Kondilis kot nasprotnik vsake vlade, ki bi se naslanjala na parlament. Vrhu tega je Kondilis stavil zahtevo, da se morajo aretirati general Pangalos in njegovi vodilni pristaši, ker groze z državnim udarom. Vse to je položaj zelo kompliciralo. Vodja monarhistov Kaldaris se je postavil na stališče, da bi morala njegova stranka dobiti mandat za sestavo vlade, ker so rojalisti najmočnejša stranka za liberalci in si zaradi tega laste pravico, da bi oni vodili prihodnje volitve. Voditelji vseh republikanskih strank pa so se temu odločno uprli in nasprotujejo vsaki vladi, v kateri bi ne imeli republikanski elementi odločilnega vpliva.

Kljub uradnim demantijem so se snoči zopet razširile vesti, da pripravljajo pangalisti državni udar. Vojno ministrstvo je takoj izdalo stroge ukrepe in tudi policija je bila alarmirana. Vlada je izdala kratek komuniké, v katerem poudarja, da bo vsak poskus kaljenja javnega reda in miru z vsemi sredstvi zadušila. V vojnem ministrstvu se je snoči vršila širša konferenca generalov, na kateri so bili, kakor se zatrjuje, sprejeti važni sklepi o stališču vojske glede nadaljnjega razvoja dogodkov v Grčiji. V vseh političnih krogih pripisujejo tej konferenci veliko važnost in jo spravljajo v zvezo z namero vojaških krogov, da bi proglasili generala Kondilisa ali Gonatasa za diktatorja. Po odredbi vojnega ministrstva krožijo po atenskih ulicah močne vojaške patrulje in vrše hišne preiskave zlasti v predmestjih, kjer stanujejo večinoma brezposelni delavci. Vsakogar, pri komur najdejo kakršnokoli orožje, takoj aretirajo.

V tej splošni nejasnosti se širijo o namerah bodoče vlade najrazličnejše verzije. Tako se med drugim zatrjuje, da bo zahteval general Kondilis, če bo on sestavil vlado, popolnoma proste roke napram inozemskim upnikom. Takoj po prevzemu vlade namerava Kondilis proglasiti obsedno stanje, uvesti strogo cenzuro in z diktatorskimi ukrepi voditi politično in gospodarsko življenje. Finančni program njegove vlade bi obsegal predvsem splošni moratorij za zunanje dolgove, obdavčenje kapitala in zatiranje korupcije.

Politična pogajanja v Parizu

Pogajanja za opredelitev parlamentarnih klubov – Možnost še večje razcepitve političnih skupin

Pariz, 25. maja. č. O razgovoru ministrskega predsednika Tardieuja s Herriotom, ki se je vršil včeraj v prisotnosti finančnega ministra Flandina in predsednika republike Lebruna, listi ne objavljajo nobenih podrobnosti, razen uradnega komunikeja. Ugotavljajo samo, da sestanku ni mogoče pripisovati onega pomena, ki so mu ga hoteli pridati politični krogi. Ker je treba Herriota smatrati za bodočega ministrskega predsednika, se je Tardieu na včerajšnjem sestanku omejil na podrobno poročilo o zunanjepolitičnem položaju, predvsem o razvoju razgovorov na razorožitveni konferenci v Ženevi, o pripravah francoske vlade za lausannsko konferenco in o finančnem položaju v podunavskih državah. Flandin se je v svojem povsem tehničnem ekspozeju omejil na francoski finančni položaj, ki ni baš sijajen, in na sestavo proračuna za prihodnje poslovno leto. Diskusije na sestanku ni bilo. Tardieu je Herriotu obetal, da mu bo danes dostavil obsežno gradivo o aktualnih zunanjepolitičnih zadevah, o katerih so se razgovarjali na včerajšnjem sestanku. Pri tem je mislil predvsem na svoje mnogoštevilne razgovore, ki jih je imel v Ženevi z zastopniki posameznih velesil.

V kuloarjih poslanske zbornice je bilo včeraj prvič po volitvah precej živahno. Poslanci so se razgovarjali zlasti o poslednjem sestanku Herriota, Tardieuja in Flandina, kakor tudi o novi opredelitvi strank okrog centruma. Iz okolice ministrskega predsednika Tardieuja so v zadnjem času izšle razne akcije, da se cela vrsta frakcij, ki zavzemajo sredino poslanske zbornice, združi v enotno parlamentarno skupino, katere vodstvo bi prevzel sedanji ministrski predsednik Tardieu. Če bi pogajanja uspela, bi se Tardieujev položaj toliko izboljšal, da bi mogel pri razgovorih o sestavi nove vlade in sploh glede nadaljnjega razvoja francoske politike postaviti večje zahteve. Vse pa kaže, da pogajanja ne bodo uspela. Nasprotno preti nevarnost, da se francoske politične skupine še bolj razcepijo. Del radikalne levice pod vodstvom Laurenta Eynaca in Danielona namerava osnovati lastno parlamentarno skupino z imenom radikalna demokratska stranka.

Pariz, 25. maja. d. Zastopniku lista »Information« je izjavil Herriot, da bo v primeru, ako prevzame vodstvo vlade, posvetil glavno pozornost zaščiti francoskih varčevalcev, ker je štedenje glavna moč Francije. Dočim izdajajo drugod denar preko mere, je Francija štedljiva. Zelo ga preseneča bojazljivo razpoloženje varčevalcev glede na bodoči politični razvoj in bo zato delal za obnovo zaupanja v poštene delniške družbe, kar je neobhodno potrebno za oživljenje gospodarskih poslov. Po mnenju Herriota je zaupanje bolj moralno kakor pa politično vprašanje. Zlorabo zaupanja po gotovih delniških družbah, ki se je pod prejšnjo vlado pogosto pojavila, bo najstrožje pobijal.

Anglija in evropski sporazum

»Times« o razorožitvenem in reparacijskem vprašanju Ameriško-angleški sporazum o plačanju vojnih dolgov

London, 25. maja. d. V članku, v katerem se bavi s konferencami v Ženevi, Lausannu in Ottawi, poudarja »Times«, da je uspešna rešitev razorožitvenega in reparacijskega vprašanja neobhoden pogoj za obnovo mednarodne trgovine ter preprečenje katastrofe. Glede na razorožitveno vprašanje pripominja, da ne more biti pravega miru, dokler je kaka država na podrejenem stališču ter ne sme imeti orožja, ki je drugim državam dovoljeno. List smatra, da bi bilo prezgodaj že sedaj govoriti o neuspehu ženevske razorožitvene konference. Izguba upanja v ženevski sporazum bi pomenila izgubo upanja v izpremembo sedanjega gospodarskega položaja. Do te izpremembe namreč ne more priti brez zaupanja in brez odstranitve obstoječe politične napetosti. Napetost pa ne bo ponehala vse dotlej, dokler ne bo dosežen sporazum o ureditvi oboroževanja po načelih, sprejetih od vseh držav, ki bi jih mogle uporabljati vse države v enaki meri. Zato ne more biti pravega miru in pravega povratka blagostanja, dokler ne bo podlaga oboroževanju ene države inferiorna podlaga druge države in dokler bo oboroževanje enim prepovedano, drugim pa dovoljeno. List poudarja, da so kot pogoj za rešitev vprašanja dolgov potrebni v razorožitvi odločni koraki. Razorožitveni načrt, ki bi oprostil Nemčijo čustva krivice in ne bi istočasno spravil v opasnost varnosti Francije in njenih zaveznikov, nikakor ni nemogoč.

To velja tudi za reparacije. V obravnavanju reparacijskega vprašanja govori »Times« o možnosti določitve končne pavšalne vsote, ki bi zadovoljila upravičene francoske zahteve po odškodnini in obenem prinesla Nemčiji potrebno olajšavo. Kakor stoje stvari, pričakuje ameriška vlada, da bodo njeni evropski dolžniki po 1. juliju zopet obnovili svoja plačila. Amerika bo vsekakor vztrajala na besedilu svoje zadolžnice, dokler ne bodo njeni dolžniki storili vsega, kar je v njihovi moči, da odstranijo ovire za gospodarsko obnovo. Zato mora ženevska razorožitvena konferenca in lausannska reparacijska konferenca dovesti do resničnih sporazumov, ako se hoče preprečiti grozeči gospodarski polom.

Washington, 25. maja. AA. Angleško-ameriška pogajanja o odplačilu anuitet vojnih dolgov, odgodenih s Hoovrovim moratorijem, so bila končana s sporazumom v glavnih vprašanjih. Sporazum se naslanja v bistvu na prejšnji sporazum v Londonu in bo Anglija plačala anuitete v 10 letih 1. julija 1933 naprej.

Washingtonski dopisnik »Timesa« poroča, da je bil sklep britanske vlade, da bo začela prihodnje leto vračati s Hoovrovim moratorijem ukinjena plačila, sprejet v Ameriki z zadovoljstvom.

Berlin, 25. maja. d. »Berliner Tageblatt« poroča iz Londona, da je med Anglijo in Francijo že došlo do praktičnega soglasja o načinu obravnavanja reparacijskega vprašanja. Sestanek meseca junija v Lausannu bo imel samo namen, da imenuje podkomisijo, ki naj ukrene priprave za končno rešitev. Nemški moratorij naj bi se podaljšal, vendar pa si prizadeva Anglija za odpravo nadaljevanja nezavarovanih nemških plačil, ki imajo samo še formalen pomen. V tem obstoje vsekakor še resne razlike v naziranjih s Francijo. Odločilna pogajanja se bodo pričela šele po sestanku imperijske konference v Ottawi.

Iz železniške službe

Beograd, 25. maja AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja je postavljen pri direkciji drž. železnic v Ljubljani za višjega kontrolorja v 6. skupini prometno komercialnega oddelka Vladimir Gomiljšek, višji kontrolor na postaji Ljubljana gl. kol. Odpuščen je iz državne službe Stanko Toplak, višji pristav kurilnice v Mariboru.

Hitlerjevci razbili pruski parlament

Bitka med hitlerjevci, socialisti in komunisti – Zbornična dvorana demolirana – Večje število hudo ranjenih poslancev

Berlin, 25. maja, čg. Danes se je vršila druga seja pruskega deželnega zbora, na kateri je bilo izvoljeno predsedstvo. Že takoj v začetku se je opazila v dvorani velika napetost, ki se je zaradi neprestanih medklicev narodnih socialistov in komunistov od minute do minute stopnjevala. Naposled so se razvili v zbornici dogodki, kakršnih nemška parlamentarna zgodovina še ne beleži. Seja se je končala namreč s splošnim pretepom, ki je trajal skoro pol ure. Krasna dvorana deželnega zbora je strahovito opustošena. Pohištvo je popolnoma razbito, stene, dragocene slikarije in razni kipi pa so pomazani in oškropljeni s krvjo in črnilom.

Posredni povod za današnje krvave dogodke v pruskem parlamentu je dala včerajšnja nepričakovana napoved komunistov, da ne bodo podpirali narodnih socialistov. V političnih krogih so bili namreč do zadnjega prepričani, da bodo komunisti podprli narodne socialiste proti socialnim demokratom in tako omogočili izvolitev popolnoma narodno-socialističnega predsedstva deželnega zbora. Snoči pa so komunisti na veliko presenečenje vse politične javnosti izdali proglas, v katerem pozivajo socialne demokrate in sploh vse delavske kroge v skupno fronto proti ustoličenju hitlerjevsko-fašističnega režima na Pruskem. Narodni socialisti, ki so bili s tem preokretom na komunistični strani docela presenečeni, so bili zaradi tega prisiljeni dopustiti, da dobe socialni demokratje v pruskem deželnem zboru kot druga najmočnejša stranka prvega podpredsednika.

V takih okoliščinah se je danes sestal pruski deželni zbor, da izvoli predsedstvo. Starostni predsednik general Litzmann je otvoril sejo s kratkim pojasnilom poslovnega reda, nakar so se takoj pričele volitve predsedstva. Za predsednika je bil izvoljen narodni socialist Kerrl z 262 glasovi. Narodni socialisti so sprejeli njegovo izvolitev z viharnim odobravanjem, na strani komunistov in socialnih demokratov pa so se slišali razni medklici, kar je bilo prvi povod za medsebojne prepire. Za prvega podpredsednika je bil nato izvoljen socialni demokrat Wittmaack s 167 glasovi, za drugega podpredsednika poslanec katoliškega centruma Baumhoff z 254 glasovi, za tretjega podpredsednika pa nemški nacijonalec v. Kries z 254 glasovi.

Po volitvah je predlagal prvi podpredsednik Wittmaack, naj se vsi predlogi, ki so na dnevnem redu, izroče brez debate pristojnim odborom. Že se je zdelo, da bo ta predlog sprejet in da bo deželni zbor odgoden do 1. junija, ko se je povzpel na govorniški oder narodno-socialistični poslanec Freiberger in zahteval v imenu narodnih socialistov takojšnje sklicanje predlaganega preiskovalnega odbora, ki naj bi preiskal zlorabe pruske policije in pruskega državnega tožilstva. Ta predlog naj bi se postavil takoj na dnevni red, ker je pravkar prispela brzojavka o nekem procesu, v katerem je državno tožilstvo predlagalo proti trem narodnim socialistom, ki so se branili v sili, strogo ječo 7 do 10 let. V svojih nadaljnjih izvajanjih je poslanec Freiberger ostro napadal prusko pravosodje in socialne demokrate.

Že med njegovim govorom je prišlo do ostrega prerekanja med narodnimi socialisti na eni ter socialnimi demokrati in komunisti na drugi strani. Narodno socialističnemu poslancu je najprej odgovoril socialni demokrat Heilmann, ki se je izjavil proti sklicanju preiskovalnega odbora. Narodni socialisti so uprizorili velik hrup, tako, da poslanca Heilmanna ni bilo mogoče čuti. Ko se je nato povzpel na govorniški oder komunistični poslanec Pick, ki je govoril o poslovnem redu, so ga narodni socialisti neprestano motili. Ves razjarjen je Pick zaklical narodnim socialistom: »Molčite vi, ki imate v svojih vrstah morilce.«

Ta medklic je izzval pri narodnih socialistih silno ogorčenje. V hipu so navalili iz svojih klopi proti govorniškemu odru. Tudi komunisti so planili iz klopi, da bi zaščitili svojega tovariša. Na obeh straneh so se slišali najhujši očitki in največje žaljivke. Nekaj časa so se prerekali in prerivali, naposled pa je prišlo do spopada. Narodni socialisti, komunisti in socialni demokratje so se obdelovali s pestmi in z nogami. Po zraku so frčali razni spisi, aktovke, tintniki in pričela se je splošna bitka. Poslanci so trgali iz klopi predale in lomili stole ter vse, kar ni bilo pribito. Pretep je trajal skoro pol ure.

Narodni socialisti, ki so bili v premoči, so potisnili svoje nasprotike nazaj in naposled so se morali komunisti in socialni demokratje umakniti. Z velikanskim hrupom so narodni socialisti navalili nato še na poslance ostalih strank in jih začeli pretepati, dokler niso naposled ostali v dvorani samo narodni socialisti. Ko so videli, da ni več nobenega nasprotnika, ki bi se jim postavil v bran, so začeli prepevati zmagovalne pesmi.

Medtem so opazili med razbitimi in razmetanimi klopmi več ranjencev, ki so ležali v mlaki krvi nezavestni. Svoje ljudi so narodni socijalisti odnesli v svoje klubske prostore, nasprotnike pa so pustili ležati. Največ ranjencev imajo komunisti. Vsi komunistični poslanci so ranjeni, med njimi poslanci Kremmer, Kunz in Gohlke zelo hudo. Tudi socijalni demokratje imajo okrog 20 ranjencev. Mnoge izmed njih so morali prepeljati v bolnico. Ko se je eden izmed komunističnih poslancev s krvavo obvezo na glavi čez nekaj časa vrnil v dvorano in zaklical narodnim socijalistom: »Dvajset za enega, tako boste plačali,« so narodni socijalisti zopet navalili nanj in ga pretepli.

Dvorana nudi žalostno sliko. Pohištvo na tribuni je uničeno, razdejani so vsi sedeži ministrov in tajnikov. Po dvorani leže po tleh noge stolov, deli pohištva, razbiti tintniki, aktovke, raztrgani ovratniki, kosi obleke, razbita očala in slični predmeti. Pred predsedniško tribuno, kjer se je vršil glavni pretep, so velike mlake krvi.

Zvečer so se sestale posamezne frakcije k seji, na kateri so razpravljali o današnji parlamentarni bitki in o skupnih ukrepih proti narodnim socialistom.

Finančna sanacija manjših držav

Nasprotstvo med francoskim in angleškim stališčem – Vprašanje nemške narodne manjšine na Poljskem

Ženeva, 25. maja r. Na majskem zasedanju sveta Društva narodov je prišlo v razpravo tudi važno vprašanje, ki se nanaša na narodne manjšine. Šlo je za nemško narodno manjšino na Poljskem. O pritožbi Nemčije je najprvo razpravljal odbor trojice, v katerem so bili zastopniki Francije, Anglije in Italije. Odbor trojice še ni končal razprave, ko se je Nemčija poslužila čl. 12. konvencije o narodnih manjšinah in spravila vso stvar pred svet Društva narodov. Pri tej priliki je poljski zunanji minister Zaleski pokrenil načelno vprašanje, ali sta dopustna istočasno o manjšinskem vprašanju dva postopka in ali ni Nemčija s tem zadala najhujši udarec s tolikim naporom sestavljeni in sprejeti konvenciji o manjšinskem postopku iz leta 1929. Ugovoru Poljske se je pridružil tudi jugoslovenski delegat, pomočnik zunanjega ministra g. Fotić, ki je naglašal, da nastaja za države, ki so prostovoljno sprejele obveznosti po konvenciji o manjšinskem postopku iz leta 1929., vprašanje, ali morejo pristati na dve paralelni proceduri in kako stališče naj zavzamejo napram zaščiti narodnih manjšin, če se bo dopuščalo, da se na ta način iz manjšinskih zadev ustvarjajo politična vprašanja. Glavni namen konvencije o manjšinskem postopku je bil, da to onemogoči in da se razpravlja o zaščiti narodnih manjšin kot o vprašanju splošnega značaja v pomirljivem duhu ter da se skuša najti najpovoljnejša rešitev. Opombe poljskega in jugoslovenskega delegata je podprl tudi francoski delegat Boncour in ni dvoma, da bo vprašanje manjšinske zaščite in manjšinskega postopka predmet živahnih razprav na prihodnji plenarni seji Društva narodov.

Ženeva, 25. maja r. Med vprašanji, o katerih je razpravljal Svet Društva narodov na svojem zadnjem zasedanju je bilo najbolj zanimivo vprašanje sanacije avstrijskih financ. Pri tej priliki se je namreč razvila debata o celokupnem problemu državnih financ manjših držav, ki so zaradi svetovne finančne krize zašle v težkoče. O vprašanju, kako naj bi se pomagalo tem državam, se je razvila obširna razprava, v kateri se je izkristaliziralo dvoje stališč, francosko in angleško, ki pa se popolnoma razlikujeta.

Francoski predlog gre za tem, da bi se za sanacijo gospodarsko in finančno ogroženih držav med njimi tudi Avstrije, moral osnovati poseben fond za kratkoročne kredite, ki bi se ga lahko poslužile države, katerih finančni položaj je tak, da z lastnimi sredstvi ne morejo odplačevati svojih inozemskih dolgov. Ta fond bi bil nekako dopolnilo baselske banke za mednarodna plačila, osnoval pa bi se s prispevki držav, ki so že dosedaj dajala tem državam posojila. Izkoriščanje teh kreditov in garancije, ki bi jih morale dati posamezne države temu fondu, bi se določile šele potem, ko bi se dosegel načelen sporazum o osnovanju tega fonda.

Angleški predlog, ki je šel v glavnem za tem, da bi se dovolilo Avstriji novo posojilo, ki pa naj bi služilo v prvi vrsti za odplačilo angleškega posojila Avstriji, je bil odklonjen že zaradi tega, ker se je postavila Francija na stališče, da Društvo narodov ni poklicano razpravljati o takih posameznih primerih, marveč mora iskati ukrepov za olajšanje splošne finančne situacije. Končno je Svet Društva narodov našel izhod iz zagate s tem, da je bil ves finančni problem izročen v nadaljnji študij posebnemu odboru, v katerem so zastopniki Francije, Anglije, Italije in Nemčije ter delegati finančnega odbora Društva narodov.

Turčija vstopi v Društvo narodov

Misija Izmet paše v Rimu – Turčija in podunavski problem

Rim, 25. maja. ž. Turška ministra Izmet paša in Ruždi bej, ki sta prispela včeraj popoldne ob 16. uri s parnikom »Tevere« iz Carigrada v Brindisi, sta po kratkem odmoru nadaljevala svojo pot v Rim, kamor sta prispela davi ob 9.30. Na postaji so ju sprejeli predsednik vlade Mussolini, zunanji minister Grandi, turški odpravnik poslov, osobje turškega poslaništva in zastopniki ostalih oblasti.

Ministra sta se dopoldne poklonila pred spomenikom Neznanega vojaka in v Panteonu pred zemskimi ostanki italijanskih kraljev. Opoldne sta se udeležila velikega obeda, ob 17. uri sta bila pri prvem sprejemu v palači Venezii. Končno sta zvečer opravila prvi diplomatski obisk pri zunanjem ministru Grandiju, ki je poset uro nato vrnil.

London, 25. maja. d. »Daily Telegraph« se bavi z vstopom Turčije v Društvo narodov in pravi med drugim: »Moskovska vlada se ne upira več želji Turčije, da bi vstopila v Društvo narodov, in Italija podpira v Ženevi vneto kandidaturo turške republike. Italija je tudi pri raznih članicah Društva narodov podvzela korake, da bi dobila Turčija mesto v Svetu Društva narodov«. Izmet paša bo načel v Rimu tudi razna gospodarska vprašanja, med njimi zlasti vprašanje podunavskega sodelovanja. Izmet paša je baje na stališču, da bo Turčija prisiljena skleniti gospodarsko unijo z drugimi državami bližnjega vzhoda, če ne bo sprejeta v organizacijo podunavskih držav.

Nova japonska vlada

Tokio, 25. maja. č. Obe največji parlamentarni frakciji sta izjavili, da sta pripravljeni podpirati novo vlado admirala Saita. Saitu je uspelo sestaviti novo vlado, v kateri je sam prevzel ministrsko predsedstvo in zunanje zadeve. Za notranjega ministra je bil imenovan Jamamota, za ministra vojske general Sanjuro Hajaši, za ministra mornarice pa admiral Kejsuke Okada.

General Širakava ni umrl

Pariz, 25. maja AA. Havas poroča iz Šanghaja: Po poročilu agencije Rengo je bil general Širakava, o čigar smrti so listi nedavno poročali, včeraj operiran. Operacija je uspela, vendar je zdravstveno stanje bolnika še vedno hudo kritično.

Šanghaj, 25. maja AA. Japonski konzul demantira vesti o smrti generala Širakave, ki je bil ranjen pri atentatu na japonski vojaški paradi v Šanghaju.

Pogreb ponesrečenih madžarskih letalcev

Budimpešta, 25. maja. č. Danes so z velikimi svečanostmi pokopali v Rimu ponesrečena letalca Endresza in Bittaya. Od Subotišta do Budimpešte so vlak spremljala tri letala, ki so bila ovita s črno kopreno. Na enem izmed njih je bil pričvrsten vijak razbitega letala »Justice of Hungary«. Vlak je prispel v Budimpešto s četrturno zamudo. Na postaji so krsti prevzeli zastopniki oblasti. Nad postajo so krožila mnoga letala. Krsti so odnesli v sprevodu pred milenijski spomenik. V sprevodu so korakali zastopniki vojske, korporacij, diplomatskega zbora, parlamenta, vlade in društev ter okrog 10.000 ljudi. Špalir ob cestah in ulicah, po katerih se je razvil sprevod, je tvorilo nad 100.000 ljudi. Pred spomenikom je bila kratka žalobna svečanost, nakar je sprevod krenil na centralno pokopališče, kjer so med salvami častnih čet položili krsti v grob.

Novi francoski poslanik na grobu Neznanega junaka

Beograd, 25. maja p. Novi francoski poslanik na našem dvoru g. Emile Naggiar je danes dopoldne oficielno posetil zunanje ministrstvo, ob 11. pa je bil sprejet pri ministrskem predsedniku dr. Marinkoviću. Popoldne se je v spremstvu vojnega atašeja in tajnika francoskega poslaništva odpeljal na Avalo, kjer je položil venec na grob Neznanega junaka, prav tako pa tudi na francoskem pokopališču v Beogradu.

Železniška konferenca v Dubrovniku

Beograd, 25. maja AA. Od 27. do 28. t. m. se bo vršila v Dubrovniku konferenca za izdelavo jugoslovensko-poljske železniške tarife za prevoz blaga. Razen delegatov naše železniške uprave se konference udeleže tudi delegati poljskih, nemških, češkoslovaških, avstrijskih, madžarskih in rumunskih železnic.

Gosp. župnik Janko Barle odložil poslanski mandat

Narodni poslanec g. Janko Barle, mestni župnik pri Sv. Jakobu v Ljubljani, nas je naprosil, da objavimo naslednje njegovo sporočilo:

Svojim volilcem in vsej slovenski javnosti

naznanjam, da odlagam mandat narodnega poslanca v Narodno skupščino.

V vseh poslanskih zadevah se odslej obračajte na mojega dosedanjega namestnika g. Ivana Lončarja, župana v Tržiču.

Živel kralj!
Živela Jugoslavija!

V Ljubljani, dne 25. maja 1932.

JANKO BARLE, župnik.

*

Gosp. župnik Janko Barle odklanja vsako izjavo o vroku svoje dalekosežne odločitve. Tej diskretnosti se ne bo čudil nihče, kdor pozna skrajno korektnost in veliko skromnost g. župnika. Sicer pa je itak jasno, za kaj gre. Javno delo g. Barleta, odkar je bil izvoljen za narodnega poslanca, zlasti pa njegovi, ljubezni do naroda in države prežeti govori v parlamentu in na raznih shodih pričajo dovolj zgovorno, da **njegov odstop ni prostovoljen, marveč izsiljen od njegovih cerkvenih predpostavljenih.**

Splošno znano je, da je bila ljudem, ki bi v svoji strankarski strasti v naših krajih zopet radi razvneli nekdanjo strupeno medsebojno borbo, pri lanskih skupščinskih volitvah posebno neljuba kandidatura g. župnika Barleta. Proti njemu so naperili ves svoj bes in ga blatili in žalili na najbolj ostudne načine. Dobival je podpisana in nepodpisana grozilna pisma, v katerih so ga proglašali za izdajalca, ako sodeluje v nacionalni fronti.

Ko je bil g. Barle v kranjskem srezu kljub temu izvoljen z nepričakovano mogočnim številom glasov, so od zakulisnih voditeljev nahujskani zaslepljenci nadaljevali svojo gonjo proti njemu. Kjer so le mogli, so skušali motiti in ovirati njegove shode. Ob enem so neprestano napovedovali, da bo moral g. Barle ali podati ostavko na poslanski mandat ali pa pustiti svojo župnijo. Znano nam je, da se je začel tak pritisk nanj res izvajati in g. župnik, ki je enako vnet duhovnik kakor je vnet domoljub, je bil na ta način pahnjen v hud duševni konflikt. Očividno se je ta pritisk v zadnjem času še povečal in prišel od take strani in v taki obliki, da se je g. župnik zaradi ljubega miru končno res moral odreči svojemu poslanskemu mandatu.

Izvrševanje poslanskega mandata in sploh politično delovanje duhovnikov, tudi onih v dušebrižniški službi, pri nas ni bilo nikdar povod intervencij nadrejenih cerkvenih funkcionarjev, čeprav so mnogi gospodje župniki in kaplani nastopali v politiki na način, ki gotovo ni bil na korist ne cerkvi, ne verskemu življenju. Tudi danes, ko prihajajo poročila, da se zopet eksponirajo razni duhovni gospodje za politiko novega sovraštva in spravljajo del našega ljudstva v nevarnost nedogledne nesreče, ne slišimo ničesar o prepovedi duhovščini, da se ne sme udejstvovati v politiki. Samo na g. župnika Barleta je bila stavljena energična zahteva, naj preneha s svojim delom za mir, sporazum in medsebojno ljubezen med našim narodom. In to brez ozira na to, da so z žalostno »zmago« nad g. Barletom oškodovani interesi katoliške cerkve, ki jim je odvzet zvest in vnet zagovornik v parlamentu in na vseh drugih odločilnih mestih. Take »zmage« bodo veseli in ji peli hvalo morda gospodje organizatorji pretepaških »zelenih kadrov«, nikakor pa ne cerkev in narod.

Še eno stvar bi radi podčrtali ob tej priliki. Da »ni svobode« ali da je vsaj »premalo svobode« je bila ena glavnih parol ljudi, ki so pri volitvah pridigali abstinenco; te klice slišimo tudi danes neprestano iz njihovih vrst. Ne obračamo se na one, ki poznajo le svobodo za udejstvovanje svojega političnega sovraštva, in ne na sfanatizirane zaslepljence, ki o pravi svobodi sploh ne razmišljajo dosti. Obračamo pa se na vso trezno in mislečo javnost, ki se mora pomuditi na primeru z g. Barletom, da zopet enkrat vidi, kako pojmujejo gotovi krogi osebno in duševno svobodo.

Gosp. župnik Janko Barle se je umaknil, prepričani pa smo, da bo kakor doslej, tudi v bodoče ostal ne le veren službenik cerkve, marveč tudi zvest in vnet službenik velike nacionalne ideje. Njegov naslednik kot poslanec kranjskega okraja v Narodni skupščini je tržiški župan g. Ivan Lončar. Tudi širši javnosti je že znan kot trezen in odličen narodni mož ter vnet in požrtvovalen javni delavec, ki bo gotovo znal dostojno in uspešno zastopati svoj veliki okraj v izvrševanju težke naloge svojega poslanskega mandata.

Tardieu in Herriot pri Lebrunu

Pariz, 24. maja.

Poslovna doba stare francoske zbornice in Tardieujevega desničarskega vladnega kartela se bliža koncu. Politično življenje v Franciji je po volitvah, ki so temeljito izpremenile razmerje sil v parlamentu, dobilo značaj medvladja in iniciativa je sama po sebi prešla na predsednika republike g. Lebruna. Kot prvi korak v verigi pogajanj, ki se bodo morda vlekla dalj časa, preden bo Francija zopet imela trdno vlado, velja nesporno Lebrunovo povabilo Herriotu in Tardieuju, da prideta skupno na posvetovanje v Elizejski dvorec. Sestanek treh državnikov se je vršil danes popoldne in po vsem videzu sodeč, je sedanji predsednik vlade g. Tardieu informiral tako državnega poglavarja, kakor svojega naslednika g. Herriota o zunanjepolitičnem položaju glede na razorožitev in reparacije, v notranji politiki pa predvsem o gospodarskem in finančnem položaju države. Herriot sicer še ni nesporen naslednik Tardieujev na krmilu države, vendar ga splošno smatrajo za edino osebnost, ki prihaja v poštev za to mesto, in predsednikovo povabilo je dalo samo izraza sedanjemu razpoloženju francoske javnosti.

Značilno je, da je državni poglavar pozval oba vodilna politika k sebi takoj po avdijenci francoskega poslanika v Berlinu g. François-Ponceta, ki je predsedniku obširno poročal o razvoju dogodkov in o momentanem položaju v Nemčiji. Zanimivo je tudi, da sta se oba voditelja nasprotnih taborov prav rada odzvala Lebrunovemu pozivu, kar dokazuje, da je današnji položaj samo po zunajih okoliščinah sličen stanju po volitvah l. 1924., v bistvu pa se močno razlikuje od njega. Tedaj je po zmagi levice Poincaré podal ostavko vlade in bil poverjen začasno z vodstvom poslov kakor to pot Tardieu, ali levičarske stranke so odklonile vsaka pogajanja s Poincarejevim blokom ter se celo vabilu predsednika Milleranda niso odzvale, ki je moral potem odstopiti.

To pot je levica daleko mirnejša in se ji tudi ne mudi tako zelo s prevzemom vlade in z jo združene odgovornosti. Na javnost so zelo pomirljivo vplivale izjave g. Herriota, ki neprestano naglaša velikost odgovornosti, ki čaka levico v vladi spričo važnih zunanjepolitičnih odločitev.

Po teh znakih se da soditi, da pridobiva misel koncentracijske vlade čedalje več pristašev, in zahteva po vladi kartela levice ni več tako vsesplošna. Vendar pa je kljub vsemu temu zelo verjetno, da bo prišlo vsaj do poskusa, ustvariti vlado levice, ker to formalnost rabijo široke mase levičarskih volilcev, da ne izgube zaupanja v svoje vodstvo. Pri tej začasni rešitvi bi prišli v vlado Painlevé, Sarraut, Paul Boncour, Marraud, Piétri in seveda Herriot, ki bi bil duša vsega kabineta. Kmalu nato pa bi nastopila druga etapa z razširjenjem večine v smer sredine. Francoska javnost želi, da bi se ta doba provizorija nehala čim prej, ker bi znalo zavlačevanje biti nevarno francoskim interesom v času velevažnih lozanskih pogajanj.

Sestanek treh francoskih političnih veljakov je bil mrzel curek na neosnovane nade, ki so jih Nemci stavili v zmago levice, misleč, da bo Herriotova vlada z vso širokogrudnostjo ustregla nemškim zahtevam, čeprav morda na škodo Francije. Že dan pred sestankom, ki se smatra kot nekaka neuradna predaja poslov, je namreč g. Herriot dovolil novinarjem intervju, v katerem je na kratko naglasil osnovne točke svojega programa. Nemci so naravnost zastrmeli, ko so zvedeli za Herriotovo izjavo, da bo morala Nemčija v Lozani najprej opustiti svoje stališče, da ne more in noče več plačevati reparacijskih dolgov. Najprej bo morala priznati vse svoje obveznosti in šele na tej podlagi bo mogoče razpravljati o možnosti, koliko in v čem naj ji upnice popuste.

Herriot je v nemških očeh zavoljo te svoje izjave postal kar čez noč najhujši konservativec in Nemci se boje, da ga je Tardieu na sestanku pri predsedniku Lebrunu še potrdil v teh mislih, češ da mu je narisal položaj kolikor mogoče črno in mu v podkrepitev predložil tudi poročila francoskih diplomatskih zastopnikov iz inozemstva. Tudi »Temps«, dosedanje glasilo desničarske vlade, se izraža slično v svojem uvodniku, kjer napoveduje Nemčiji, da »jo bo uspeh lozanske konference bržčas močno razočaral, kajti v Lozani se ne bo priznala polna in brezpogojna vrednost enostranskemu razveljavljenju reparacijskih obveznosti, kakršno zahteva Nemčija. In ta neuspeh bo najbrž močno zmajal položaj kancelarja Brüninga«.

V težkem razočaranju, ki ga doživljajo Nemci po tako nevšečnem in zanje nepričakovanem preobratu, se nemški tisk oklepa posameznih izjav levičarskega tabora, hoteč jih izkoristiti v svojo tolažbo. Predvsem navaja zopet Caillauxa, čigar ime pa v francoski politiki nima neoporečnega slovesa, ter izjave popolnoma neodgovornih levičarjev, ki le iz golega radikalizma zahtevajo črtanje reparacij. Že najbližji dnevi pa bodo pokazali, da so glavne smernice francoske državne politike tako globoko utemeljene v stvarnih potrebah in življenjskih interesih Francije, da jih niti sprememba režima ne more bistveno predrugačiti.

Kralj in kraljica na proslavi kraljeve garde

Beograd, 25. maja. p. V navzočnosti Nj. Vel. kralja in kraljice, članov vlade, številnih poslancev in senatorjev ter drugega odličnega občinstva je danes konjeniška brigada kraljevske garde proslavila svojo krstno slavo. Po cerkvenih obredih, ki so jih opravili pravoslavni, katoliški in muslimanski duhovnik, je imel komandant konjeniške brigade general Raketić nagovor na vojake, v katerem jim je pojasnil pomen krstne slave. Ko je godba zasvirala državno himno, so priredili vojaki dolgotrajne ovacije Nj. Vel. kralju in kraljici. Nato je konjenica kraljeve garde defilirala pred vladarjem in zbranimi gosti. Opoldne je bila v Gardijskem domu servirana zakuska, ki sta se je udeležila tudi Nj. Vel. kralj in kraljica. Nj. Vel. kralj je imel pri tej priliki govor, v katerem je čestital krstno slavo, želeč, da bi garda v izvrševanju dolžnosti do kralja in domovine služila vsem za vzgled. Za čestitke se je zahvalil general Raketić, ki je naglasil, da si bo garda vselej prizadevala izkazati se vredno zaupanja. Po odsviranju državne himne sta se Nj. Vel. kralj in kraljica poslovila.

Vsem krajevnim odborom JRKD za mesto Ljubljano

Začasna sreska organizacija JRKD za mesto Ljubljana sklicuje ustanovni občni zbor za dne *28. maja ob 18.* v Kazini II. nadstr. dvorana ZKD z naslednjim dnevnim redom:

1. Nagovor predsednika začasnega sreskega odbora. 2. Nagovor delegata banovinskega odbora. 3. Poročilo začasnega odbora o dosedanjem delu. 4. Volitve odbora. 5. Volitev delegatov in njih namestnikov za banovinsko skupščino in državni kongres. 6. Slučajnosti. Točnejša navodila prejmejo krajevni odbori te dni.

Začasna sreska organizacija za mesto Ljubljana

Velik shod nove stranke v Dravinjski dolini

Loče, 24. maja.

Krasno pomladansko sonce je spravilo v nedeljo zjutraj na noge naše može iz občin Laže, Zbelovo, Sv. Jernej, Žiče, Špitalič in Loče, da so se zbrali po jutranji maši v Ločah na trgu pred cerkvijo k shodu nove vsedržavne stranke. Pod košato Valandovo lipo so postavili domačini visok govorniški oder prepleten s pomladanskim zelenjem, okrašen z malimi državnimi zastavicami in s kraljevo sliko v sredini. Čim so govorniško mizo zasedli župani in govorniki se je zbralo v trenutku okrog 500 mož in žensk pred govorniškim odrom. — Najboljši vtis je napravila na zborovalce prisotnost priljubljenega g. župnika na shodu

Otvoril in vodil je shod predsednik krajevne organizacije v Ločah, mlinar in posestnik g. Anton Košir.

Podpredsednik sreske organizacije JRKD, g. dr. Mejak, je v obširnem govoru na vsakomur razumljiv način opisal politično zgodovino Jugoslavije, pokazal napake preiznjih strankarsko političnih časov, obrazložil jugoslovensko državno misel, naznačil težnje in težave kmetijskega, obrtniškega in delavskega stanu v sedanjih težkih časih, obrazložil delo vlade za olajšanje težkega gospodarskega položaja v državi, zlasti kmetskega stanu, poudarjal, kaj zahteva nova doba jugoslovenske politike od svojih državljanov in pozval končno prisotne k vstopu v vsedržavno stranko. Narodni poslanec g. Karel Gajšek je podrobneje raztolmačil zakonodajno delo parlamenta in načrt bližnjega zakonodajnega dela

Poslušalci so z velikim zanimanjem sledili izvajanjem govornikov ter njih izvajanja burno in iskreno odobravali. Po shodu se je prijavilo preko 10 0članov za vstop v J. R. K. D.

Izredno lepo uspelo zborovanje, kakoršnega Loče še niso videle, je zapustilo najboljši vtis pri vseh poslušalcih in bo imelo za razmah nove stranke najboljše posledice.

V nadaljnjih dneh se bodo vršili manjši in večji sestanki g. narodnega poslanca in odposlancev sreskega odbora v raznih občinah konjiškega sreza.

Iz Županske zveze v Ljubljani

Delovanje Županske zveze je že zelo obširno ter narašča z vsakim dnem. Številne občine se obračajo nanjo v raznih občinskih zahtevah, ki zahtevajo danes od vsakega župana mnogo truda in dela. Županska zveza je posredovala na merodajnih mestih v mnogih občinskih zadevah ter opozorila merodajne činitelje na nekatere nevzdržne razmere. Mnogo pozornosti se posveča zlasti finančnim vprašanjem občin glede na nastali položaj, ustvarjen s trošarinskim zakonom. V l. 1933. bodo prišle skoraj vse občine v največje finančne težkoče, ako se ne uredi vprašanje učiteljskih stanarin, ki jih mnoge občine že letos z največjo težavo plačujejo. Županska zveza je opozorila merodajne činitelje na vprašanje pobiranja občinske trošarine, ker tozadevno manjkajo za bodoče vsa navodila. Pripravlja se nov občinski zakon, kateremu posveča Županska zveza vso pozornost, ker hoče sodelovati pri reševanju tega važnega vprašanja. Županska zveza bo pripravljena za vse slučaje, samo želeti bi bilo, da bi občine pri tem delu bolj živahno sodelovale in ne čakale toliko časa z odgovori na razna vprašanja. Tudi tujskemu prometu je posvetila Županska zveza vso svojo pozornost ter se je vršil tozadevno zelo lepo uspel sestanek prizadetih občin. Vsi sklepi sestanka so bili izvršeni ter predloženi merodajnim činiteljem. Glede na novi vozni red je Županska zveza opozorila železniško direkcijo na njegovo nevzdržnost za dolenjske vlake in na nemogočo zvezo s Sušakom. Želeti bi bilo, da se to vprašanje že enkrat uredi v ugodnem smislu za vso Dolenjsko in Belo Krajino.

Tečaj Županske zveze v Ljubljani

Dne 22. t. m. je priredila Županska zveza v Ljubljani celodneven tečaj za župane in občinske odbornike višnjegorskega sodnega okraja v Ivanči gorici. Tečaja so se udeležili vsi župani in več odbornikov ter je trajal od 9. dopoldne do 6. zvečer. Na podlagi strokovnih referatov, v katerih so se obdelala važna vprašanja obračuna, proračuna, mestne kontrole, vojaških zadev, domovinstva in državljanstva ter raznih davščin, se je razvila živahna debata s praktičnimi primeri. Tečaj je vodil predsednik višnjegorskega odbora g. Drolc, živinozdravnik iz Višnje gore, ki posveča stremljenju Županske zveze mnogo pažnje in mnogo truda.

Trgovinska konvencija Francije in Rumunije

Bukarešta, 25. maja AA. Iz poučenega vira doznavajo, da bodo v kratkem izmenjane ratifikacijske listine o trgovinski konvenciji med Francijo in Rumunijo.

Ureditev novega poslovanja pri Ljubljanski kreditni banki

Uredba ministrskega sveta o izplačevanju vlog in o drugem poslovanju banke — Komisar ministrstva za trgovino in industrijo

Beograd, 25. maja AA. Na podlagi čl. 5 zakona o zaščiti kmeta je na predlog ministra za trgovino in industrijo in na prošnjo **Ljubljanske kreditne banke iz Ljubljane**, ki je zaradi omajanih kreditnih odnošajev, povzročenih so splošni gospodarski krizi in prekomernem dviganju vlog, zašla v težkoče pri svojem rednem poslovanju, ministrski svet izdal to-le

uredbo o izplačilnih rokih za vloge in druge terjatve Ljubljanske kreditne banke v Ljubljani

Čl. 1. Počenši z dnem, ko stopi v veljavo ta uredba, mora Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani posebej voditi, upravljati in obračunavati svoje terjatve in dolgove, nastale do tega dne (stare terjatve in dolgovi), posebej pa terjatve in dolgove, ki nastanejo po tem roku (nove terjatve in dolgovi).

Čl. 2. Nove vloge se smejo do nadaljnjega plasirati le v lahko likvidne vrednote na pr. z eskontiranjem kratkoročnih menic sposobnih za reeskont, z lombardiran em državnih vrednostnih papirjev in podobno. Denarna sredstva od vlog, plačljivih na pokaz, se morajo plasirati v celoti, od ostalih vlog pa 25% v blagajniške zapise Narodne banke ali pa naložiti na žirovni račun Narodne banke, Državne hipotekarne banke odnosno Poštne hranilnice.

Izplačilo novih vlog in terjatev

Nove vloge na knjižice in nanje odpadajoče obresti se morajo izplačevati v rok'h, ki so natisnjeni na vložnih knjižicah, če se s posameznimi vlagatelji ne sklene drugačen dogovor. Isto velja tudi za nove vloge na tekoči račun.

Nove terjatve zavodovih upnikov na tekočih računih iz trgovskega poslovanja se morajo izplačati takoj, obresti pa pri zaključku računov, če ni drugače dogovorjeno. Dohodki od novih zavodovih terjatev in vplačane nove terjatve se morajo uporabiti samo za izplačilo novih zavodovih dolgov in za delno poravnavo določih tekočih potreb, navedenih v točki 1. člena 3.

Izplačilo starih vlog in terjatev

Čl. 3. Svoje stare dolgove mora Ljubljanska kreditna banka poravnati na spodaj navedeni način in sicer vloge na knjižice in na tekoče račune s 4 in pol odstotnimi kosmatimi obrestmi, če ni dogovorjena nižja obrestna mera, iz razpoložljivih likvidnih sredstev, ki jih bo banka dobila z dohodkom od starih terjatev, z inkasom teh terjatev, z vnovčenjem zavodove imovine, v kolikor ta sredstva niso potrebna za redno poslovanje zavoda in za nabavo tujih sredstev po čl. 4.

1.) Še ne izvršene dispozicije strank na podlagi terjatev iz inkaso-poslov in na osnovi pologa gotovine, izvršenega izrečno v določen namen, zaostali davek in javne dajatve, obveze, prevzete ob nakupih na javnih prisilnih prodajah v svrho pokritja zavodovih terjatev, terjatve iz tekočih računov in vložnih knjižic tujih poslaništev in konzulatov bo moral zavod izplačevati takoj, ko to upniki zahtevajo, odnosno ob dospelosti. Bodoče tekoče potrebe te vrste, režijski in sodni stroški, dolžne obresti na reeskont, lombard in report Ljubljanske kreditne banke pri drugih zavodih se morajo poravnati iz vseh zavodovih razpoložljivih sredstev po čl. 2 in 3 te uredbe.

2.) Po prvih treh mesecih ali pa že prej, če bo mogoče, pozneje pa po vsakih treh mesecih, bo ravnateljstvo zavoda napravilo obračun glede vseh razpoložljivih likvidnih sredstev in bo v skladu z višino teh sredstev, upoštevajoč potrebe, navedene v točki 1. tega člena, določilo v sporazumu s komisarjem ministrstva za trgovino in industrijo kvote, po katerih bo zavod v roku prihodnjega tromesečja izplačeval na zahtevo svojih upnikov njihove stare terjatve; Terjatve, ki so zastavno zavarovane ali pa iztožene so glede načina izplačila izenačene z ostalimi terjatvami..

3.) Če bo Ljubljanska kreditna banka pred roki, določenimi za obračun v točki 2. imela razpoložljiva sredstva po tem členu, bo komisar ministrstva za trgovino in industrijo dovolil na predlog ravnateljstva, upoštevajoč potrebe iz točke 1. tega člena, da izplačuje v mejah denarnih sredstev svoje dolgove, ki so obremenjeni z ročno zastavo, in da izplačuje na vložne knjižice in tekoče račune upnikov:

Vloge, ki so nastale po 25. septembru 1931, obresti za preteklo polletje na vse stare terjatve svojih upnikov; izseljeniške vloge, ki so jih vlagatelji poslali zavodu neposredno iz inozemstva; potrebe za izplačilo dokazanih pogrebnih in zdravniških stroškov; potrebe humanitarnih in kulturnih društev iz vlog na knjižice in tekoče račune, ki se glase na njihovo ime; dokazane neodložljive potrebe protoliranih tvrdk za mezde, plače in premije njihovim nameščencem in obveze po socialnem in privatnem zavarovanju iz vložnih knjižic in iz tekočih računov, ki se glase na ime dotične tvrdke.

Kvote, ugotovljene po točki 2. se razglase z javnim oglasom v Službenih novinah in v vseh zavodovih blagajnah. **Kvote, ki jih upniki ne dvignejo v omenjenem tromesečju, se smatrajo za nove terjatve in se morajo prenesti med nove terjatve.**

Dolžniki se lahko pri izplačilu zavodovih terjatev poslužijo zakonite pravice pobotanja, ne morejo pa se pobotati terjatve iz vložnih knjižic, če je vloga nastala pred uveljavljenjem te uredbe, a pridobi dotični dolžnik terjatev iz te knjižice potem, ko stopi ta uredba v veljavo, razen tedaj če jo je pridobil po dedovanju. Izjemno se sme tudi s takimi terjatvami dovoliti pobotanje, če je to v korist zavodu zaradi plačila njegovih terjatev. Tako pobotanje sme dovoliti ravnateljstvo samo z odobrenjem komisarja ministrstva za trgovino in industrijo.

Spore med zavodom in njegovimi upniki

glede izvajanja te uredbe rešuje komisar ministrstva za trgovino in industrijo. Proti njegovem odloku se stranka lahko pritoži v roku 15 dni na ministra za trgovino in industrijo.

Reorganizacija zavoda

Čl. 4. Takoj ko stopi ta uredba v veljavo, mora ravnateljstvo Ljubljanske kreditne banke v sporazumu s komisarjem ministrstva za trgovino in industrijo izdelati načrt za reorganizacijo zavoda, da se okrepe lastna sredstva, zviša likvidnost, čim bolj znižajo zavodove režije in se čimprej pride k normalnemu poslovanju. Ta načrt se mora predložiti v odobritev ministrstvu za trgovino in industrijo.

Čl. 5. Zavodovi organi, ki so se pregrešili zoper določbe te uredbe, so odgovorni disciplinsko po obstoječih disciplinskih predpisih za uslužbence zavoda, razen tega pa odgovarjajo tudi po splošnih predpisih za vsako storjeno škodo. Upnik zavoda, ki je dobil izplačilo zoper odredbe te uredbe, mora neupravičeno dobljeno vsoto povrniti.

Čl. 6. Spore med komisarjem ministrstva za trgovino in industrijo in zavodovim ravnateljstvom rešuje ministrstvo za trgovino in industrijo.

Zaščita pred konkurzom

Čl. 7. Dokler je ta uredba v veljavi se stare terjatve proti Ljubljanski kreditni banki (čl. 1), razen onih, ki so navedene v čl. 3 točka 1., ne morejo iztožiti in se v svrho izterjanja takih terjatev ne more proti zavodu voditi izvršbe. Prav tako se za dobo veljave te uredbe ne more zahtevati otvoritev stečaja nad tem zavodom. Vse pravice, ki so si jih vlagatelji in drugi upniki pridobili na podlagi izvršilnega postopanja v zadnjih 30 dneh pred uveljavljenjem te uredbe, se smatrajo, kakor da niso bile pridobljene.

Čl. 8. Ta uredba stopi v veljavo, ko se razglasi v »Službenih Novinah« kraljevine Jugoslavije.

Dr. Fran Novak imenovan za komisarja LKB

Beograd, 25. maja M. Na osnovi § 5. zakona o zaščiti kmetov z dne 20. aprila 1932 je postavil minister za trgovino in industrijo g. dr. Frana Novaka, podpredsednika senata, za komisarja pri Ljubljanski kreditni banki v Ljubljani ter mu stavil v dolžnost: 1. da prisostvuje s pravico posvetovalnega glasu vsem sejam upravnega odbora in ravnateljstva banke, 2. da kontrolira vse poslovanje banke, 3. da prisostvuje rednim in izrednim pregledom blagajne in knjig banke, 4. da prisostvuje zboru delničarjev, 5. da sklicuje zbore delničarjev, kadar smatra to za potrebno. Ako smatra, da je kak sklep upravnega odbora, ravnateljstva ali zbora delničarjev v nasprotju z družbenimi pravili ali v nasprotju z uredbo o izplačilu vlog in drugih terjatev LKB ali v nasprotju z državnimi zakoni, ima pravico ustaviti izvršitev teh sklepov ter je dolžan o tem obvestiti ministra za trgovino in industrijo, ki odloča v roku 15 dni. Odlok ministra za trgovino in industrijo je takoj izvršljiv. Če minister za trgovino in industrijo v tem roku ne izda svojega sklepa, je ustavljeni sklep upravnega odbora, ravnateljstva ali zbora delničarjev pravomočen. Da bo komisar lahko uspešno vršil svoje dolžnosti, ima pravico zahtevati vsa potrebna pojasnila od organov banke, ki so dolžni dajati mu vsa pojasnila po svoji najboljši vesti.

*

Z gori citirano uredbo, ki bo najbrž že danes objavljena v »Službenih Novinah« in bo takoj stopila v veljavo, je zagotovljeno nadaljnje koristno poslovanje najstarejšega slovenskega bančnega zavoda. Situacija Ljubljanske kreditne banke in njenih vlagateljev je sedaj zelo olajšana. V interesu vsega našega gospodarstva bo omogočeno, da pride zavod čim prej zopet v normalne razmere. Uredba prinaša popolno zavarovanje pravic upnikov, kar bo gotovo le pripomoglo k temu, da se povrne staro zaupanje javnosti do Ljubljanske kreditne banke, ki ji je bila priznana zaščita po zakonu o zaščiti kmeta le zaradi tega, ker je sicer prišla zaradi današnjih nenormalnih razmer v trenotne težkoče, a je aktivna in sposobna nadaljnjega življenja, kajti aktivnost bilance je izrecen pogoj za uporabo določb § 5. zakona o zaščiti kmeta.

Shodi poslanca Spindlerja v šmarskem srezu

V nedeljo 22. t. m. zjutraj po maši je narodni poslanec šmarskega sreza, V. Spindler, zboroval na prostem pod vaško lipo na Sladki gori. Z zanimanjem so zborovalci, ki jih je bilo več sto, poslušali izvajanja poslanca ter ob koncu stavili razna vprašanja in izročali razne želje. Soglasna sodba je bila, da tako lepega in mirnega shoda na Sladki gori že dolgo več ne pomnijo. Po shodu so se v ožjem krogu položili temelji za krajevni odbor JRKD.

Popoldne ob 2. je bilo zborovanje v Lembergu pri Lorenčaku. Dasi so bili Lembergani, ki spadajo pod župnijo na Sladki gori, povečini že zjutraj na shodu na Sladki gori, se je vendar tudi tu zbralo okrog 30 volilcev. Po poročilu g. narodnega poslanca je bila izvršena ustanovitev krajevnega odbora JRKD pod predsedstvom g. župana Mernika. — Popoldne ob 4. je bila pri Smehu v Mestinju seja začasnega sreskega odbora JRKD, ki je sprejel nekaj važnih sklepov.

Snoči je bil v Rogatcu ustanovni zbor krajevne organizacije JRKD; danes 26. t. m. zjut. ob 7. shod v Sv. Križu, nato v Sv. Emi. Na vseh shodih bo poročal narodni poslanec Spindler.

V nedeljo 29. t. m. bo sreska skupščina JRKD za šmarski srez ob pol 10. pri Habjanu. Poročali bodo gg.: senator dr. Ploj, narodni poslanec Spindler, član banovinskega sveta Gajšek, predsedstvo začasnega sreskega odbora itd. Izvršila se bo ustanovitev sreske organizacije. V srezu bo do tega dne od 32 projektiranih krajevnih odborov JRKD ustanovljenih 25.

Popoldne 29. t. m. se bo vršil shod v Sedlarjevem, na katerem bo narodni poslanec Spindler poročal zlasti o vprašanju Sotle.

Ameriške matere na francoskih bojiščih

Pariz, 25. maja AA. Semkaj je prispel nov kontingent mater in vdov ameriških vojakov, ki pojdejo na nekdanja francosko-nemška bojišča.

Vremenski pregled

Dunajska vremenska napoved za četrtek: Spremenljivo.

Naši kraji in ljudje

Ameriški slovenski pisatelj Louis Adamič (brez suknje, na levi Otona Župančiča) pred svojo rojstno hišo na Grosupljem v družbi nekaterih članov ljubljanskega Penkluba

Ljubezen, ki ubija

Rakek, 25. maja.

Strašna tragedija, ki se je odigrala po veseli zabavi v nedeljo zvečer, je zapustila tako silne vtise, da ne bo pozabljena v na-

Ivanka Grudnova

šem kraju. Ravno tako kakor ne bo pozabljena, pa tudi ne bo razumljiva, kajti s tremi mladimi žrtvami vred je zemlja zagrnila tudi mnogo skrivnosti ter vsa vprašanja, ki si jih venomer stavljajo žalostni sorod-

Jože Svet

niki in razburjeni znanci, postavila na mrtvo točko. Nikomur ne bo razumljivo, kako je prišel mladi graničar Milić do svojega strašnega sklepa in kako si je predstavljal življenje. Najbolj razumljiva je še tragična usoda nesrečne Ivanke, ki si je ob snubitvi pač premislila, kakor se premisli po svoji vzgoji in po svojem občutku toliko in toliko drugih mladih deklet. Najbolj skrivnostna je tragedija 24letnega Jožeta Sveta, ki so ga vsi poznali kot zelo mirnega fanta, o katerem ne bi nihče pričakoval, da bi se dal brez pomislekov in obzirov na običajne življenjske prilike voditi od kakega občutka. Z Ivanko sta si bila dobra že prej, predno se je tako usodepolno znašel na njeni življenjski poti graničar Milić, in ko je Ivanka tega snubca odbila, se je spet večkrat slučajno kakor na zadnji zabavi sešla z Jožetom. Ivanka in Jože sta najbrž malo pred tragičnim koncem kovala tudi kake življenjske načrte, a so smrtonosne krogle Ivanki vse razdrle, dočim je Jože vse sam zaprl v sebe in si vzel življenje. Jože Svet je nedavno odslužil vojake, pokopali pa so ga danes ob 7. zjutraj na domačem pokopališču. Sprva so

Gjorgje Milić

ga nameravali pokopati že včeraj popoldne ob istem času kakor Ivanko, odložili pa so pogreb, da bi se ga mogel udeležiti njegov brat, ki je odvetnik v Splitu.

Telesno zaprtje, slaba prebava, abnormalno razkrajanje in gniloba v črevesu, pomnožena vsebina kisline v želodčnem soku, nečistost kože na obrazu, na hrbtu in prsih, črmasti turi, marsikateri katari, motne sluznice preidejo z uporabo naravne **»Franz Josefove« grenčice.** Številni zdravniki in profesorji uporabljajo **»Franz Josefovo«** grenčico že desetletja pri odraslih in otrocih obeh spolov z največjim uspehom. **»Franz Josefova« grenčica** se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Zagorska mladina popeva

Zagorje, 24. maja.

V teh težkih časih je ostala naši mladini, katere očetje vihtijo težko kopačo v temnem rudniku, edino še pesem, ki jim razveseljuje drobno, po boljšem hrepeneče srce. Učitelj Janez Kopriva je pred štirimi leti ustanovil v okrilju Glasbenega društva mladinski pevski zbor, prvi v Zasavju. Doma je priredil uspele pevske koncerte, pohitel je pa tudi v najožjo okolico zakajene doline: v sosednje Trbovlje, Izlake, Vransko, Št. Jurij pod Kumom, preteklo nedeljo pa na celodnevni izlet na Polšnik. Po maši, kjer so tudi prepevali, so priredili mladi pevci in pevke, ki jih je spremljalo učiteljstvo in mnogo staršev lepo uspeli brezplačen koncert v polšniški šoli, ki je bila natrpano polna domačinov. Po pozdravnem govoru šolskega upravitelja, nad vse agilnega nacionalnega delavca g. Aničiča, ki je z veliko skrbjo aranžiral koncert in prehrano, se je vršil nad uro trajajoči koncert s komičnimi spevovložki iz mladinskih iger. Domače občinstvo je bilo navdušeno nad lepim ubranim petjem rudarskih otrok in ni štedilo v priznavanjem.

Po koncertu so bili otroci pogoščeni in so potem vse popoldne prebili v prosti sončni naravi. Med veselimi igrani in petjem je potekel čas in dasi neradi so se morali mali pevci ločiti od gostoljubnega polšniškega učiteljstva in prebivalstva. Nesli so s seboj v temno dolino v srcih sončni dan in šopek, ki jim ga je poklonila polšniška deklica z zahvalo za sončno pesem iz zakajenega Zagorja. Prihodnjo nedeljo bo zbor nastopil v Št. Lampertu ob priliki izleta zagorskega Sokola.

Grenčica Hunyadi Janos je najzanesljivejše in najidealnejše odvajalno sredstvo.

Sumljiva denarna zadeva

Ljubljana, 25. maja.

Pred dobrim tednom se je namerila v Tomačevo od moža ločena Francka, ki skrbi za tri nedorastle otročiče. Imela je namen, da tam kupi od nekega posestnika primerno stavbno parcelo. Njen ločeni mož Tonček se ji je pridružil in jo spremljal prav do vasi. Ker kupčija ni bila sklenjena, jo je potem spremljal nazaj proti Ljubljani. Počivala sta v nekem gozdiču. Tu je — kakor pripoveduje Francka — Tone potegnil nož in jo je hotel zabosti. V tem trenotku pa so prišli mimo cigani, ki so baje napad preprečili s svojim prihodom.

Francka in Tone sta nadaljevala pot proti Ljubljani. Kmalu sta znova počivala. Začel se je prepir in Tone je Francki pograbil ročno torbico, v kateri je bilo okoli 1400 Din. Tone je zbežal, Francka pa je pozneje zadevo prijavila ljubljanski policiji, ki je nato zasledovala Toneta zaradi roparskega napada. Moža, ki je služil za hlapca v okolici, so izsledili in aretirali. Tonček je

Danes ob 3., 5., 7¼ in 9¼ zvečer!

priznal, da je vzel omenjeni znesek, baje pa samo zato, da Francka denarja ne bi zapravila. Policija je Tončka izročila sodišču, ki je proti njemu uvedlo preiskavo zaradi ropa. Zapleteno zadevo bo pač pristojno kazensko sodišče povsem pojasnilo. Pri aretiranem možu so dobili od lepe vsote 1400 Din le še dva stotaka.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

DRŽAVNO PRVENSTVO

na Telovo, dne 26. t. m. ob 17.30 na igrišču SK ILIRIJE

GRADJANSKI (Zagreb) : ILIRIJA

predtekma ob 16.30: hazenska prvenstvena tekma ILIRIJA : ATENA — ob 15.: nogometna predigra. 6164

Ob vsakem vremenu. **Ob vsakem vremenu.**

Tudi najodpornejše in najtrše dlake se hitro omehčajo in pridejo pod rezilo po uporabi palmira-mila:

palmira milo za britje da gosto, mehko kremasto peno, ki brado hitro omehča ter dolgo mehko obdrži. Ta pena gotovo ne kvari polti. Te lastnosti in osvežujoči duh povzročijo, da je britje s palmira milom pravi užitek. 75 let izkušenj zajamčuje stalno dobro kvaliteto.

Čudna zgodba iz stare kordunaške vasi

Nočni napad oboroženih vaščanov na učiteljeve goste — Župnik in 81 »vstašev« pred sodiščem

Zagreb, 25. maja.

Sodišče v Petrinji je razpravljalo te dni o zadevi, ki bi bila čudna celo za prošlo stoletje. Torišče te čudne in zanimive dogodivščine je starodavna vas Čuntić v romantičnem Kordunu na progi Caprag-Karlovac. V Čuntiću je bila nekdaj znana trdnjava iz časa turških bojev in tudi dogodivščina, ki se je pripetila lani na Vincekovo, — na god sv. Vinka — spominja precej na bojevite in burne stare čase. Sredi vasi na hribčku je cerkev z župniščem, blizu pa šola z učiteljevim stanovanjem. Kakor v mnogih krajih, tako tudi v Čuntiću župnik Nikola Stankić in šolski upravitelj nista bila baš prijatelja.

Na Vincekovo, ko vsak posestnik vinograda povabi na kapljico svoje prijatelje, je imel tudi učitelj več gostov iz Petrinje. Gostje so se zbirali popoldne in pripravljala se jim je dobra večerja. Medtem pa se je po vasi, baje iz samega župnišča, raznesel glas, da se zbirajo pri učitelju neki sumljivi ljudje, ki nameravajo napasti župnika in cerkev. Ta vest je spravila na noge veliko število vaščanov, ki so se zvečer začeli zbirati v župnišču oboroženi s sekirami, vilami, motikami in gorjačami, kakor davni predniki pred turško nevarnostjo. Vesela učiteljeva družba ni imela niti pojma o tej čudni mobilizaciji, stvar pa je postajala učitelju zelo sumljiva, ker so se zvečer okrog hiše začeli zbirati vaščani in so nekateri trkali tudi na vrata, nihče pa ni hotel povedati, kaj hočejo in nameravajo. Ti ljudje so bili nekake patrulje v župnišču in okrog cerkve zbrane par sto mož broječe vojske. Po večerji so učiteljevi gosti — člani petrinjskega pevskega društva »Slavulj« — tudi zapeli, naenkrat pa je vesele popevke prekinil plat zvona. Misleč, da se je zgodila kaka nesreča, so vsi gledali ven in opazili zunaj v temi vse polno ljudi. Tedaj še ni nihče slutil, kaj se pripravlja. Kmalu se je začelo razbijanje po vratih in ko so učitelj in njegovi gostje gledali skozi okna, so videli, kadar je v temi zažarela kaka vžigalica, s sekirami in motikami oborožene postave, o pravem položaju pa so jih dovolj točno poučili tudi divji klici iz množice, grožnje in psovke. Nekaj učiteljevih gostov je bilo na dvorišču in na te so takoj navalili nahujskani kmetje. Med vikom in hrupom je nastal pravi metež, k sreči pa je bilo temno kakor v rogu in so napadalci padali tudi drug preko drugega. Napadeni so uvideli, da je treba na slepo srečo izkoristiti temo in zmedo in tako si je vsak delal pot skozi gnečo, kakor je pač vedel in znal. Bežali so čez drn in strn ter so se polagoma vsi opraskani, raztrgani in povaljani zbirali v neki gostilni pod vasjo. Tam so najeli avtomobil ter se odpeljali v Petrinje, zaklinjajoč se, da ne pridejo v Čuntić nikdar več niti po dnevi, kaj šele ponoči.

Epilog te razburljive noči se je, kakor že rečeno, vršil pred sodiščem, ki je obtožilo župnika in 81 njegovih faranov, da so organizirali in deloma tudi izvedli napad na učitelja in njegove goste. Župnik, ki je bil med tem že premeščen iz Čuntića, se je branil, da ni imel o stvari niti pojma in da ni organiziral napada. To pa so pobijali drugi obtoženci in tudi mnoge priče z navedbami, da je župnik že pred večerom v župnišču govoril z raznimi vaščani o sumljivih in nevarnih učiteljevih gostih in da je izdal nalog nočnega zvonenja. Po dolgi razpravi, ki je privabila mnogo poslušalcev, je bil župnik obsojen na tri mesece strogega zapora brezpogojno, soobtoženci pa so bili obsojeni na zapor od 8 do 14 dni.

Ugotovitev istovetnosti v Šentjurski gori ubitega napadalca

Novo mesto, 25. maja.

Že v nedeljski številki je »Jutro« poročalo o krvavem dogodku, ki se je odigral pretekli teden v zidanici posestnika Franca Lužarja v Šentjurski gori. Pri napadu je dobil Lužar od neznanca 10 hudih ran, tujec pa je bil mrtev najden nekaj korakov stran od Lužarjeve zidanice. Neznancu je vrgla Lužarjeva žena Ana, ko je videla svojega moža vsega v krvi ležati na tleh, več kamnov v glavo, ki so tujcu prebili lobanjo, zaradi česar je nastopila smrt.

Po izvršenem sodnozdravniškem raztelesenju ubitega se je truplo pokopalo na mirnopeškem pokopališču. Orožniške poizvedbe so ugotovile, da je neznanec 48 let stari Majdič Jakob iz vasi Trle v občini Ržiše, srez litijski. Ubiti je bil po poklicu rudar in je bil do leta 1930. uslužben pri neki premogokopni družbi.

Pomladne skrbi Bele Krajine

U Vašem cijenjenom listu od 22. V. t. g. br. 118, strana 4. u članku pod naslovom »Pomladne skrbi Bele Krajine« napisano je, da sam ja, kao sreski sanitetski referent premešten iz Metlike u Mostar na vlastitu molbu.

Molim Vas učtivo, da otisnete u sledećem broju Vašeg cij. lista sledeći ispravak:

Nije istina, da sam ja premešten iz Metlike u Mostar na vlastitu molbu, pošto ja Mostar uopće ne poznam.

Istina je, da sam premešten u Mostar po potrebi službe, a protiv moje volje, pošto nemam uzroka, da bi kao liječnik iz Metlike otišao u Mostar, a pogotovo u današnjoj teškoj gospodarskoj krizi, kao otac obitelji napustio olako svoju, vlastitim naporima uvedenu praksu i svoje pacijente iz hrvatskih i slovenskih krajeva metličke okolice.

Istina je, da ja nisam nikada tražio premeštaj iz Metlike.

Radi, za mene, važnih razloga, predati ću stvar sudu i dati prilike piscu spomenutog dopisa da svoju tvrdnju dokaže, pa da čuje istinu o mome premeštanju i radu.

Sa štovanjem

M. U. dr. Ivo Pavešić, liječnik.

Metlika, dne 22. maja 1932.

Kulturni pregled

Kralj Oidipus

Premijera v drami.

Sofoklejev Oidipus je preživel časovna razdobja. Grški genij je zajel usodo človeškega pehanja in nehanja in jo položil v roke večnih bogov. V čudovitih verzih je oblikoval prizadevanja plemenitega človeka, da bi se izmotal iz mreže temnih sil, ki vladajo nad njim, toda prazakoni stro njegovo srečo in človek pada iz višin v brezdanji prepad gorja. Oidipus, kralj tebanski, je po težkem boju s svojo usodo spoznal, da se je brez lastne krivde težko pregrešil, njegov ponos se ukloni pred božjo voljo, ponižani človek sprejme nase grenko pokoro.

»O, zatorej ne blagrujte zemeljskega potnika,
ki življenja dan poslednji v sinji dalji še ima,
preden ni dospel do meje žitja svojega — brez zla«...

tako tolmači zbor doživetje.

Oidipova tragedija je postala občečloveška lastnina po dedičih sredozemskega kulturnega območja. Odmaknili smo se sicer nazorom grškega človeka, toda blizu nam je usoda človeka, ki se bori z neznanimi zakoni, ki v boju tragično podleže in opere samovoljno krivdo, povzročeno s svojim življenjem. Pesniške vrednote te mogočne človeške tragedije so postale vzorne za poznejše stvaritelje, prepričevalna tvorna sila ji je ustvarila prvo mesto med tistimi deli, v katerih je človek oblikoval svojo lastno usodo. Pesnik je videc, ki je zagledal človekovo bitnost v nedosegljivih, komaj slutenih daljinah. Tragedija je veličastna drama, v kateri se človek bori z lastno ničnostjo in je kljub svoji plemenitosti, otroški veri v srečo, vendarle žrtev prazakonov.

Sodobnemu človeku je versko pojmovanje grškega človeka tuje. Upira se nazorom, da bi moral trpeti za greh brez moralne krivde. Moderni človek hrani v svojih prsih zakone svoje moralne krivde, zanj ni objektivnega greha brez zavestne, subjektivne krivde. Usoda Oidipovega življenja pogreša subjektivne krivde, brez katere današnji človek ne more občutiti človekove tragičnosti. Sofoklej izvaja njegovo usodo iz proročanstva, kateremu se Oidipus ne more izogniti. Od usode mu je določena pot, zoper katero je brezuspešen ves napor njegove volje. Toda pesnik ne prikazuje njegove tragičnosti v odvisnosti neizbegljive usode, temveč v brezobzirnem boju za dognanjem lastne bitnosti. Oidipus se zruši, njegova plemenita človečnost ne more odoleti grenkemu spoznanju, da se je na svoji življenjski poti, brez lastne krivde, postavil voprek vsem zakonom človeškega življenja.

Problem Oidipove uprizoritve je poizkušal režiser Ciril Debevec modernizirati. Scenično je razdelil oder v dva dela. Oidipus stoji ves čas na vzvišenem podiju, ker je režiser zavestno poudarjal njegovo subjektivno človečnost. Spodaj stoji zbor tebanskih mestnih očetov, ki posega deloma v dejanje, deloma doživlja Oidipovo usodo. Med zborom nastopata tudi pastirja, ki pojasnjujeta Oidipu lastno usodo. Jokaste, Kreon in Teiresias so ožje zapleteni v Oidipovo doživljanje in tragedijo, zato ih je režiser postavil ob Oidipa na oder. Režiser je pač dosegel, da rase Oidipus v mogočen pojav med ostalimi, toda naložil mu je težko breme, da sam iz sebe ustvari tudi vzdušje, v katerem se njegova tragedija dokonča. Igralci so posamezne uloge vestno karakterizirali. Levar je besedo oživil in jo ves čas nijansiral, da bi vzbudil občutje notranjega doživljanja. V izrazih trpke bolesti je bil marsikdaj pretresljiv. Zunanjost njegove pojave je izražala plemenito človečnost. Manj vidno je bilo pogrezanje v spoznavanju svoje usode do končne katastrofe. Njegov Oidipus je igralsko vsekakor močna stvaritev, čeprav je morda vsled režijskega zamisleka pogrešal tiste prepričevalnosti, ki bi približala gledalcu tragično usodo človeka, ki propade brez lastne moralne krivde. Marija Vera je z življenjskim poudarkom igrala Jokaste ter je značaj svoje uloge vpodobila z globokim pojmovanjem. Zemeljska žena je bila v vseh odtenkih kristalno jasna. Skrbinšek je z umerjeno notranjo igro dobro karakteriziral Kreona. Lipahov sluga je posebno v prvih momentih ustvarjal dojem grozote, ki se je odigrala v dvorcu. Plastična sta bila Daneš in Plut v svojih ulogah. Debevec je nastopil v Teiresiasu, ki ga je stiliziral v smislu celotne režije. V okviru ostalih glavnih igralcev je rasla njegova podoba drugam, kakor si jo je zamislil. Pogrešal je tiste intimne notranjosti, ki jo nakazuje zborovodja, ko ga označuje za človeka »iz onega sveta«. V zunanjosti in besedi je bil bolj patetičen kot iskren. Režiser sam priznava, da je zbor grške tragedije najtežje poglavje pri uprizoritvi. Zbor je sestaven del grške sacralne gledališke umetnosti in ustvarja vzdušje, v katerem se tragedija odigrava. Pesnik je z recitati zbora priklical grškega človeka v sodoživljanje. Zbor je zdaj aktiven, zdaj pobožno vdan v božjo voljo, ki odloča v junakovi usodi. Debevec je zbor moderniziral, toda pravega izraza mu ni dal. Izrazna sila doživljanja je bila slabotna, kar je povzročilo, da je glavni igralec, Levar, izgubljal ozadje, iz katerega naj bi rasel. Scenično me je topot režiser občutno presenetil. Notranjemu izrazu mogočne tragedije ni ustvaril adekvatne scenerije. Prostor je preveč utesnil in na ozkem podiju, ki ni razodeval nobene globine, se je odigrala tragedija, ki sega v vse dimenzijonalnosti. Občutno pa je motilo osvetljevanje z žarometi. Časih je luč močno iskala junaka in še potem, ko ga je zajela, ga je nepotrebno osvetljevala. Nenehno se je zdelo, da nekdo od zunaj moti dogajanje na odru, kajti begajoča luč je ustvarjala svetlobne pojave, ki so razblinjali zbranost. Dejanje je v drugem prizoru oživelo, v prvem pa je vse preveč bremenilo na glavnem junaku, ki je moral črpati iz sebe.

Modernizirana uprizoritev je podčrtala človeka, ne bi pa mogel trditi, da ga nam je približala. Čeprav je predstava močno zajela gledalca, je ostal nekaterim poslednji čar Sofoklejeve pesnitve prikrit. J. K.

Vsak trgovec, obrtnik, gospodar, gospodinja poseti

XII. Ljubljanski veleseiem

4. — 13. junija 1932

ZAKAJ?

Ker nudi največji pregled vseh potrebščin v gospodarstvu, orientacijo cen blaga, polovično vožnje na železnici, popust na parobrodih.

700 razstavljalcev, 40.000 m² razstavišča.

Izdelki celokupne industrije, pohištvo, oficijelna razstava Poljske republike, higijenska razstava, razstava perutnine in kuncev, tujsko-prometna razstava, razstava Prijateljev prirode v stanovanju.

Legitimacije po Din 30.— se dobe pri vseh večjih denarnih zavodih, župnih in občinskih uradih, večjih postajah dravske banovine in biljetarnah »Putnika«.

Prenočišča preskrbljena. 6034

Ob koncu sezije nudimo

damske plašče

po globoko znižanih cenah. Trenchcoati iz angleškega gabardina od Din 650.— in modni plašči od Din 350.— dalje. Velika in pestra izbira.

Fran Lukič, Stritarjeva ulica štev. 9. 61-a

Domače vesti

• **Izpremembe v banovinski službi.** Z odlokom banske uprave v Ljubljani so imenovani: praktični zdravnik dr. Andrej Matejčič za banovinskega zdravnika združene zdravstvene občine Sv. Jurija ob Pesnici, zdravnik-pripravnik dr. Branko Lukman za banovinskega zdravnika združene zdravstvene občine Gornje Lendave; uradniški pripravnik Bogomir Plut za banovinskega pomožnega knjigovodjo pri banski upravi v Ljubljani, inž. Aleksander Skubic za banovinskega uradniškega pripravnika pri tehničnem oddelku banske uprave v Ljubljani, direktor zdravilišča v Rogaški Slatini dr. Fran Šter za banovinskega svetnika pri banski upravi v Ljubljani, uradniški pripravnik Branko Wudler za banovinskega upravnega uradnika pri javni bolnici v Slovenjgradcu, uradniška pripravnica Marija Zupančičeva za arhivsko uradnico pri zdravilišču na Golniku. Banovinski svetnik dr. Franc Logar pa je trajno upokojen.

• **Iz policijske službe.** Z odlokom ministra za notranje zadeve so bili absolventi tečaja policijskih stražnikov-pripravnikov centralne policijske šole v Zemunu razmeščeni na nova službena mesta. Naša ožja rojaka Rudolf Guštin in Janez Hodil sta prideljena upravi policije v Skoplju.

• **Pomočnik bana g. dr. Pirkmajer v petek ne bo sprejemal strank.**

KUPI meni, ljubi STRIČEK,
samo SLADOLED »PETRIČEK«,
za en Dinar al pa dva
liževa ga obidva!
6186

• **»Službeni list dravske banovine«** objavlja v 41. letošnji številki med drugim: sporazum o kliringu med kraljevino Jugoslavijo in republiko Avstrijo; razpis o opustitvi, odnosno preureditvi železniških zapornic in objave banske uprave o pobiranju občinskih trošarin v letu 1932.

• **Predsednik pruske vlade v Dalmaciji.** Predsednik pruske vlade g. Braun, ki se je štirinajst dni mudil v Dubrovniku, je predvčerajšnjim z luksuznim parobrodom »Kralj Aleksander« odpotoval v Trst, odkoder se po železnici vrne v Berlin.

• **Zračni promet Zagreb-Sušak.** Na Sušaku se je v zadnjih dneh mudila komisija Družbe za zračni promet. Na Grobniškem polju je pregledala kraj, kjer se spuščajo na tla aparati, ki vzdržujejo zvezo Praga-Zagreb-Sušak. Na Grobniškem polju se bo zgradil hangar. Promet na liniji Praga-Zagreb-Sušak bo otvorjen 1. junija.

• **Spomin prijateljici Stanka Vraza.** Te dni je poteklo 90 let, ko je v Samoboru umrla Ljubica Kantili-Englerjeva velika idealna ljubav ilirskega preporoditelja rojaka Stanka Vraza. Njej je posvetil Vraz najlepše svoje pesmi. Na njenem grobu se je v ponedeljek vršila mala komemoracija. Lekarnar Mirko Kleščič je davno preminili ženi posvetil kratek govor, pevsko društvo »Jeka« pa je intoniralo žalostinko »Čuj nas Gospodine.«

• **Letna skupščina oblastvenega odbora Jadranske straže v Ljubljani** bo 6. junija ob pol 21. v prostorih restavracije Zvezde.

• **Kinematografi v dravski banovini** imajo glede na važna pereča stanovska vprašanja sestanek **v soboto 28. t. m. ob pol 11. dop. v prostorih Elitnega kina Matice v Ljubljani.** Vsi kinematografi naj sigurno odpošljejo svoje delegate.

• **Novi grobovi.** V Mariboru je umrl g. Jurij Forstner, preglednik finančne kontrole v pokoju. Pogreb pokojnika bo danes ob 6. iz mrtvašnice mestnega pokopališča v Pobrežju. — V Ljubljani je preminila ga. Ana Zorčeva, rojena Wallandova, soproga privatnega uradnika v pokoju. Pogreb bo danes ob pol 18. — V Feldhofu pri Gradcu je preteklo soboto umrla Gabrijela grofica Auerspergova, ki je svoječasno v Ljubljani z vnemo delovala na karitativnem polju. — V celjski bolnici je umrl 41 letni vojni invalid mlinar g. Ivan Ivanuša iz Briš pri Sv. Juriju pod Kumom. — V Gosposki ulici v Celju je umrla 55 letna pletarjeva žena ga. Marija Kronovškova. V misijonskem domu na Jožefovem hribu je preminil 52 letni misijonski brat Matija Sobočan. — Pokojnim blag spomin, žalujočim naše sožalje!

Samo Niggerol

(Patent št. 5922) olje ali krema za solnčenje in masažo, Vas obvaruje solnčarice in peg, ter Vam naredi kožo gladko in enakomerno bakreno zagorelo. — Dobi se v vseh lekarnah in drogerijah. Drogerija Gregorič, Ljubljana, Prešernova 5.

Vremensko poročilo

Meteorološkega zavoda v Ljubljani

Številke za označbo kraja pomenijo: 1. čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3. temperatura, 4. relativna vlaga v %, 5. smer in brzina vetra, 6. oblačnost 1—10, 7. vrsta padavin, 8. padavine v mm. Temperatura: prve številke pomenijo najvišjo, druge najnižjo temperaturo.

25. maja

Ljubljana 7, 756.0, 13.6, 80, WSW1, 0.9, dež, 12.5; Ljubljana 14, 756.1, 19.4, 50, W3, 0.9, —, —; Maribor 7, 754.6, 13.0, 80, S4, 0.7, dež, 1.0; Zagreb 7, 756.4, 14.0, 90, mirno, 0.8, dež, 5.0; Beograd 7, 757.3, 19.0, 70, WSW1, 0.2, —, —; Sarajevo 7, 758.4, 16.0, 60, SW1, 0.2, —, —; Skoplje 7, 760.2, 14.0, 70, NE1, jasno, —, —; Kumbor 7, 759.0, 16.0, 70, NE1, 0.1, —, —; Split 7, 757.3, 18.0, 70, SE7, 0.7, —, —; Rab 7, 757.8, 14.0, 90, SSE3 0.7, dež, 19.0.

Temperatura: Ljubljana 18.6, 12.0; Maribor 19.6, 13.0; Zagreb 24.0, 13.0; Beograd 24.0, 14.0; Sarajevo 23.0, 11.0; Skoplje 21.0, 7.0; Kumbor —, 15.0; Split 21.0, 16.0; Rab —, 12.0.

Solnce vzhaja ob 4.22, zahaja ob 19.32.
Luna vzhaja ob 0.21, zahaja ob 9.12.

• **Gradba pravoslavne cerkve na Sušaku.** Na Sušaku se je vršila ustanovna skupščina srbsko-pravoslavne cerkvene občine, na kateri je bil storjen tudi sklep, da se na Sušaku čimprej zgradi reprezentativna pravoslavna cerkev.

• **V platnenem čolnu od Sušaka do Avstralije.** Na Sušak je prispel bivši nemški častnik Willy Böhm, ki je leta 1927. v malem čolnu preveslal Jadran. Sedaj se Böhm pripravlja na pot v Avstralijo — dolgo nad 26.000 km. Potoval bo vedno ob obali, le na zadnji etapi proti Avstraliji bo približno 180 km prepotoval na odprtem morju v platnenem čolnu. Potovanje bo trajalo približno 20 mesecev.

• **Svojim blagopokojnim boste postavili nagrobni spomenik,** oglejte si zato trajno razstavo nagrobnikov najnovejših oblik dalje skice in album izvršenih spomenikov pri znani najcenejši in najsolidnejši dobaviteljici spomenikov kamnoseško-kiparski tvrdki Fran Kunovar, pokopališče Sv. Križ Ljubljana, telefon 27-87.

• **Kdo je star.** Voltaire, pesnik filozof 18. stoletja, se označuje v svojih pismih za starega človeka že z nekaj več kakor 40 leti. Ljudje 20. stoletja se čutijo mnogo mlajši. Voltaire se je priučil, da je svoj duh izpodbujal z ogromnimi količinami jake kave. Čim več se je podal kofeinu, tembolj je kofein vladal nad njim. Danes ne rabimo takih sredstev. Pije se kofeina prosta popolnoma neškodljiva kava Hag in pusti se, da se telesne in duševne sile razvijejo iz prirodnega nagona na prirodni tok. Kava se pije zaradi užitka in ne zaradi kofeina. Kava Hag brez kofeina je najodličnejše kakovosti.

• **Ko nastopi toplejše vreme in se začno** pojavljati moli, je najboljše sredstvo proti njim TARMOL. Proizvajalec »Chemotechna«, Ljubljana. Mestni trg 10.

• **Franz-Josefova grenčica povzroči takojšnje delovanje prebave.**

• **Obleke in klobuke kemično čisti, barva plisira in lika tovarna JOS. REICH.**

• **Darujte podpornemu društvu slepih, Ljubljana, Pod Trančo 2-III.**

Iz Ljubljane

u— **Sreska organizacija JRKD za mesto Ljubljano** naznanja, da se morejo poedinci včlaniti v posamezne krajevne organizacije v Ljubljani tudi v tajništvu, Kazina, II. nadstropje.

u— **Iz ljubljanskega občinskega sveta.** Član občinskega sveta g. Fran Orehek je, kakor izvemo, odložil funkcije občinskega svetovalca.

u— **Danes ob 11. dopoldne zadnjič »Singing Fool«.** ZKD predvaja danes v Elitnem kinu Matici nepozabni Al Jolsonov film »Singing Fool«. Pesem o zlatem sinčku »Sonny boyu« bo spet ganila staro in mlado. Film je izšel v reediciji, v novi kopiji in nedvomno si ga bo vsak spet rad ogledal. Včerajšnja predstava, ki je bila zelo lepo posečena, je dokaz, da je ZKD s tem filmskim sporedom ustregla svojim posetnikom. Naj tedaj nihče ne zamudi tega programa danes ob 11. dopoldne. Cene izredno nizke.

4. in 5. junija

u— **Danes zadnji dan fotoamaterske razstave** v Jakopičevem paviljonu! Dasi traja že skoraj dva tedna, je obisk še vedno velik, kar je najboljši dokaz, da je obiska vredna. Jutri ob 15. se sestane izvenklubska žirija, ki bo določila nagrade za najboljša dela. Nagrade so dale tvrdke Gevaert (500 Din) Perutz (500), Anton Kanc (500), Kodak (400), Janko Pogačnik (400) »Adrija« (250) Adamia iz Beograda (200) in člana fotokluba inž. Ludo Michieli (stavek treh izvirnih filtrov za temnično luč) ter Karlo Kocjančič (svetilko k Michielijevim filtrom). Vsem, ki razstave še niso videli, priporočamo, da store to zadnji dan, kajti čim večji bo uspeh razstave, tem lažje bo delavni klub rešil svoje nove naloge med katerimi je omeniti prireditev vsejugoslovenske fotoamaterske razstave za časa jesenskega velesejma v Ljubljani!

u— **JNAD »Jadran«.** Na izrednem občnem zboru 24. t. m. je bil izvoljen naslednji odbor: predsednik cand phil. Kosmatin Jože, podpredsednik stud. phil. Gerželj France, tajnik I. cand. tehn. Roth Matija, tajnik II. stud. phil. Vadnal Alojz, tajnik III. stud. tehn. Jeran Milan, blagajnik stud. tehn. Prosen France, knjižničar I. stud. phil. Tonin France, knjižničar II. stud. med. Preinfalk Anton, čitalničar stud. jur. Verbič Boris, gospodar cand. jur. Zore Slavko, arhivar stud. jur. Vargazon Dušan, revizorji: stud. jur. Hiter Boleslav, cand. jur. Uršič Andrej in stud. tehn. Megušar Maks.

u— **Prostovoljno gasilno in reševalno društvo Ljubljana — severni del** je končno prejelo odlok mestnega načelstva, s katerim se omenjenemu društvu podeljuje pravica gašenja, to je aktivnega sodelovanja pri gašenju požarov in pri reševalnih delih ob priliki požarov ali drugih elementarnih nezgod. Tej uvidevnosti mestne občine ljubljanske, ki je kljub nasprotstvom objektivno presodila položaj in ustregla glede te zadeve prebivalstvu severnega dela Ljubljane, vse priznanje.

u— **Nabor za mesto Ljubljano** bo 1., 2., 3., 4., in 6. junija v Mestnem domu ter se prične vsak dan točno ob pol 8. zjutraj. Naborniki naj si pravočasno oskrbe vse potrebne listine ter naj se strogo drže v poživnici označenega dneva in ure. Kdor bi poziv**nice ne prejel, naj se takoj zglasi v** mestnem vojaškem uradu na Ambroževem trgu 7-I (soba 4), kjer dobi vsa potrebna pojasnila in kjer mora proti potrdilu prijaviti vsakdo izpremembo svojega bivališča. Opozarjamo, da so naboru podvrženi vsi mladeniči, rojeni v letu 1912., in vsi doslej še nepregledani in vsi doslej začasno nesposobni obvezniki, rojeni v letih 1911., 1910., 1909., 1908., 1907. in 1901. Po zakonu je vsakdo osebno dolžan skrbeti za to, da izpolni vojaške obveznosti, dolžni pa so skrbeti za to tudi njegovi sorodniki, sicer se uporabijo nanj odredbe iz čl. 45. zakona o ustroju vojske in mornarice in čl. 51. vojaškega kazenskega zakonika.

Ako Vam je PRIJETNO

imeti lepo elegantno obleko — dobro in poceni, nabavljajte blago za vse vrste oblačil v špecijalni trgovini

NOVAK, Ljubljana,
KONGRESNI TRG 15
nasproti nunski cerkvi

u— **Francoski institut v Ljubljani opozarja,** da bo predaval jutri ob 21. g. prof. Marc Vey. Naslov predavanja je: »La Tchécoslovaquie artistique et pittoresque« Predavanje, ki ga bodo spremljale lepe skioptične slike, se bo vršilo v društvenih prostorih v Narodnem domu. Vabimo!

u— **Pevska vaja mešanega zbora Prosvetnega in podpornega društva »Tabor«** bo jutri ob 20. v salonu pri »Levu«. Vsi in točno!

u— **Československá dopolňovací škola v Ljubljani** pořádá 29. května oslavu »Dne matek« o 4. hod. odpolední v místnosti loutkového divadla v Národním domě. O hojnou návštěvu rodičů a dítek prosí školní výbor.

u— **Živilski trg** včeraj je bil prav obilno založen z vsemi potrebščinami. Iz Brežic so pripeljali lepo glavnato salato, ki so jo prodajali po 8 Din kg. Domače salate iz Trnovega in Krakovega je bilo tudi v izobilju. Goriška pesa je bila od 7 do 10 Din kg. Pristni štajerski špargelji so se pocenili in jih je bilo dobiti od 12—16 Din kg, ali šopek po 4 do 5 Din. Domačih češenj še ni na trgu, pač pa so se goriške odnosno vipavske pocenile od 24 na 16 Din kg. Na trgu so se pojavili prvi paradižniki iz Gorice po 16 Din kg. Novi goriški krompir so prodajali po 8 Din kg. Perutnina je bila v cenah stalna. Zanimivo je, da je ob tem času prav malo piščancev. Ti so zelo dragi in sicer po 20 do 25 Din komad. Tržno nadzorstvo nadaljuje po organih mestnega dohodarstvenega urada strogo kontrolo nad mlekom. Rezultati preiskave bodo prav zanimivi. Dnevno vzamejo kontrolni organi več vzorcev, ki jih državni higijenski zavod točno preiskuje po vsebini maščobe in kakovosti mleka. V načrtu je, da se sestavi nov tržni red. O tem bo pač potrebna posebna anketa, ki bi naj upoštevala posebne prilike na ljubljanskem živilskem trgu. Tržni red nameravajo sestaviti po zagrebškem vzorcu.

u— **Razni poškodovanci.** Trgovski pomočnik Maks N. je pri telovadbi padel z droga in se hudo poškodoval na vratu. Mizarski pomočnik Karl Čuk, stanujoč na Poljanski cesti je imel včeraj dopoldne opravka pri cirkularki. Pri tem pa je bil nekoliko neoprezen ter mu je cirkularka odrezala prst na desni roki. V Št. Vidu nad Ljubljano se je ponesrečila 72 letna Marija Satlerjeva, ki je doma padla in si zlomila desno nogo. Dninar France Štern iz Predoslja je vozil na cesto gramoz in se je nanj prevrnila truga. Fanta je podsul gramoz. Vsi poškodovanci se zdravijo v ljubljanski splošni bolnici.

ŽUPNI ZLET

u— **Vlom v gostilno.** V kuhinjo rožniške restavracije, ki jo vodi g. Alojzij Obersnel, je bil včeraj ponoči izvršen drzen vlom. Storilec je prispel v kuhinjo s pomočjo ponarejenega ključa ter pobral iz predala kredence 138 Din kovanega drobiža. Obenem pa si je privoščil tudi pijače, peciva in šunke, da znaša skupna škoda nekaj nad 300 Din.

u— **Ukraden suknjič.** Delavec France Nose je odložil predvčerajšnjim popoldne na vogalu Koritkove in Bolgarske ulice na kup gramoza svoj suknjič, nakar se je odstranil. Priložnost pa je takoj izrabil neznan nepoštenjakovič, ki se je polastil Nosetovega suknjiča in z njim izginil. Nose je imel v suknjiču listnico s 750 Din gotovine in dvoje pisem od sorodnikov iz Amerike.

u— **Na obroke** lahko kupite najceneje le po Kreditni zadrugi detajlnih trgovcev, Trgovski dom.

Ivan Mikdavec, akad. slikar, Ljubljana
in Ivana roj. Ušeničnik, Trbovlje
POROČENA 6212

NE potrebujemo reklame, delo govori. Pralnica, likalnica in čistilnica oblek, — Mestni trg št. 8 (Haman). 230

Filme - plošče

Vam razvije in naredi kopije v vseh barvah najhitrejše

Foto Tourist
Šelenburgova ulica štev. 6.

V nedeljo, dne 29. maja 1932 ob 16. uri

JAVNA TELOVADBA

Sokola I na Taboru.

Radi svetovne krize znižane cene.
Radioemanacijsko termalno kopališče
DOLENJSKE TOPLICE
Ozdravi sigurno revmatizem, išias, ženske bolezni itd. Sezona od 1. maja do 30. septembra. Hrana, kopel in stanovanje v kopališkem domu. Din 50 dnevno. Postaja: Straža-Toplice. Zahtevajte brezplačno prospekte. 186

Ugrabljen

to je naslov sijajnega romana, ki je te dni izšel v založbi Tiskovne zadruge. — Komur je do resničnega užitka, naj postane čim prej naročnik zbirke »Mojstrov in Sodobnikov«

Kadar žene plešejo, tedaj se opaža, da-li so si dobro izbrale obutev. V elegantnih, lahkih poletnih »MAJA« opankah je užitek plesati.

Iz Maribora

a— **Razglasitev vojnega razporeda.** Vojni obvezniki, pristojni v Maribor in stanujoči v mestu ali najbližji okolici, rojeni od leta 1822 do 1911, ki se še niso udeležili zadnjega razporeda, se obveščajo, da bo na tukajšnjem vojaškem vežbališču ponovni razpored v nedeljo 29. t. m., katerega se naj gotovo udeleže, ker bodo v nasprotnem primeru kaznovani z denarno globo in pozvani na orožne vaje.

a— **O bodočnosti fotografije** bo jutri ob 20. v Gospodarski banki zanimivo in poučno predavanje s predvajanjem amaterskih kino-posnetkov pod okriljem »Kodaka«. Na programu je tudi predvajanje kinoposnetkov mariborske skakalnice in raznih smuških tekem. Vstopnine ni!

a— **Prvega »jurja«** za letno telovadišče Sokola Maribor III je nabral včeraj šolski upravitelj podstarosta br. Cvetko. Darovali so: g. Breznik 200 Din, Emerik Wögerer 500 Din, ga. Helena Valentova 100 Din, g. Mihael Hohnjec 100 Din in ga. Matilda Seifriedova 100 Din. Vsem iskrena hvala.

a— **Promenadni koncert.** Pri promenadi v mestnem parku bo igrala danes dopoldne med 11. in 12. železničarska godba »Dravag«.

a— **Prostovoljno gasilno društvo Selnica ob Dravi** ima 5. junija blagoslovitev nove motorne brizgalne ob 9. dopoldne. Vabijo se vsi ljubitelji gasilstva, da nas ta dan številno obiščejo.

a— **Po lizolu je segla služkinja Terezija** H. v Sp. Kungoti, da si konča življenje. Izpila je večjo količino tega strupa in v hudih bolečinah zvijajočo so našli ljudje v nekem gozdu. Telefonično so poklicali reševalni avto, ki je obupanko prepeljal v bolnico, kjer so jo rešili smrti.

Iz Celja

e— **Kolavdacija cerkve sv. Save v Celju.** Včeraj zjutraj se je vršila uradna komisijonalna kolavdacija novo zgrajene pravoslavne cerkve sv. Save v Celju, ki je prva pravoslavna cerkev v dravski banovini. Kolavdaciji so prisostvovali za cerkveno oblastvo mariborski prota g. Trbojević, za celjsko cerkveno pravoslavno občino gg. polkovnik Purić, podpolkovnik Cerović, kapetan Mitić, vojaški svečenik Čudić, akademski slikar Modic in drugi, za gradbeno ministrstvo g. inž. Komel in vsi podjetniki, ki so sodelovali na stavbi. Vsa dela, ki so skoro popolnoma dovršena, so izdelana nad vse solidno in točno po krasnih načrtih arhitekta g. Korunovića iz Beograda. V cerkvi se vrše zadnja manj pomembna dela, tako izdelava tlaka, postavljanje slik in drugo. Svečana blagoslovitev nove cerkve bo v nedeljo 19. junija in jo bo ob številni asistenci izvršil sam patrijarh Varnava.

SOKOLSKE ŽUPE LJUBLJANA

e— **V celjski okoliški občini** bo priobčitev vojnega razporeda vojaškim obveznikom in dajalcem živine za leto 1932 v nedeljo 29. t. m. od 8. zjutraj dalje na dvorišču Gasilskega doma v Gaberju.

e— **V korist brezposelnih v Celju in okolici** priredi celjska podružnica Zveze kovinskih delavcev Jugoslavije v nedeljo 12. junija cvetlični dan. Naj ne bo nikogar, ki bi odklonil prodajalke cvetk.

5. junija 1932 5694

GASILSKI DAN

Prostovoljnega gasilnega društva Celje.

e— **Kar še ni bilo,** je sedaj v Trgovskem domu Stermecki in sicer par močnih moških ali ženskih čevljev iz samo pristnega usnja po 66 Din.

e— **Mestni kino** bo predvajal danes ob pol 17., pol 19. in 21. zadnjič zvočno vojaško humoresko »Ljubavni manever«. Zaradi spremembe voznega reda se vrše odslej zadnje predstave ob nedeljah in praznikih šele ob 21. po prihodu ljubljanskega vlaka.

Iz Kranja

r— **Pripravljalni odbor JRKD** vabi vse somišljenike na ustanovni občni zbor, ki se bo vršil jutri ob 8. zvečer v Narodnem domu. Na dnevnem redu so poročila pripravljalnega odbora in volitve ter referati poslancev gg. Barleta in dr. Rapeta.

Iz Kamnika

ka— **Tekma v odbojki** med SK Kamnikom in SK Domžalami se bo vršila danes ob 15. v Domžalah. Za prvo srečanje kamniških in domžalskih sportnikov v odbojki vlada na obeh straneh veliko zanimanje, zlasti ker sta nasprotnika enako močna.

Z Jesenic

s— **Kino »Radio«** bo predvajal na praznik Rešnega Telesa zvočno rusko senzacijo »Tam na Volgi ...« in v nedeljo 29. tega meseca novi zvočni film »Fantom pariške opere«. Predstave vselej ob 15. in pol 21. uri.

Iz Novega mesta

n— **Izlet v Portoval** priredi danes ob 14. društvo »Soča«. Zbirališče pred bolnico usmiljenih bratov.

n— **Kino «Dom«** bo predvajal danes ob 18.30 in 21. zvočni velefilm »Temnica« ter zvočno predigro dvodejanko.

Iz Hrastnika

h— **Beg iz bednega življenja.** Kakor smo že poročali, je v duševni potrtosti skočil v Savo na binkoštno nedeljo rudniški upokojenec Anton Skobe. Njegovo truplo so potegnili šele pretečeni torek v Loki pri Zidanem mostu iz Save ter ga pokopali v sredo na trboveljskem pokopališču. Žrtvi današnje krize naj bo lahka domača zemlja! Prizadetim naše sožalje!

Iz Prekmurja

pm— **Mr. Br. Lukman** je nastopil mesto banovinskega zdravnika v Gornji Lendavi, kjer že stalno ordinira

Kjerkoli

kupite, zahtevajte pred nakupom naš najnovejši, brezplačen manufakturni cenik, da se prepričate o nadvse skrajno znižanih cenah. Belo platno m Din 5.50, oksford Din 7.75, modrovina (Druck) m Din 8.25, delen m Din 10.—, volneni delen m Din 29.—, blačevina m Din 9.50, 24.— in 28.—, štof m Din 27.—, 36.—, 40.— itd itd.

Prva gorenjska razpošiljalnica
IVAN SAVNIK, KRANJ ŠT. 38.
6818

Iz Ljutomera

lj— **Vinarska podružnica v Ljutomeru** vabi na strokovno predavanje, katero se bo vršilo 29. t. m. v dvorani g. Zavratnika ob 9. uri (po osmi maši). Predaval bo sreski kmetijski referent g. Žnidarič o tekočih delih v vinogradu (pletev, škropljenje, zatiranje škodljivcev itd.). Ker je pouk vsem potreben, vljudno vabimo, da se tega predavanja udeleže vsi vinogradniki in tudi viničarji.

lj— **Poslovni krogi so dobili na občini** v vpogled ocenitev čistega dohodka za davčno leto 1931. Na svoje presenečenje so zaznali, da je čisti dohodek posameznikov v mnogih primerih više ocenjen, nego je bil za davčno leto 1930, dasi so vsi obrtni in trgovski posli silno nazadovali in z njim tudi čisti dohodek obrtnika in trgovca. Povrh je zakon o zaščiti kmetov onemogočil za nekaj mesecev izterjanje kmetskih dolgov.

Pri revmatičnih bolečinah vseh vrst se je dosegel dober uspeh s Togal tabletami. Po strokovnjaških ocenah, dobljenih od mnogih zdravnikov, med katerimi so mnogi priznani profesorji-zdravniki, učinkujejo Togal-tablete naglo in uspešno. V predpisanih količinah so neškodljive za srce in ostale organe. Vprašajte svojega zdravnika. En poskus bo tudi vas prepričal. Zahtevajte v svoji lekarni prave Togal tablete! Ako slučajno ne bi bile na zalogi, jih je možno takoj naročiti.

(Odobreno od ministrstva socialne politike in narodnega zdravja S. br. 1437 od 5. II. 1932.)

Sokol

Članstvu Sokola I (Tabor)

Letošnja društvena javna telovadba Sokola I bo v nedeljo 29. t. m. ob 16. uri. Ta prireditev bo v znamenju proslave 100-letnice Tyrševega rojstva in priprav za zlet ljubljanske sokolske župe in vsesokolski zlet v Pragi. Hkratu naj bi pa ta javna telovadba spominjala celotno članstvo na 25-letnico obstoja, katero bo društvo proslavilo letošnjo jesen. Zato naj ne bo društvenega pripadnika, ki bi ne prisostvoval društveni javni telovadbi, da s tem pokaže svoje zanimanje za napredek društva. Te dolžnosti naj se zaveda vsak društveni pripadnik. Društvu ne more koristiti, ako bi se članstvo ne zanimalo za razvoj in uspeh društvenega sokolskega udejstvovanja. Zato pozivamo brez izjeme vse člane in članice Sokola I, da prisostvujejo društveni javni telovadbi 29. t. m. — Uprava.

Sokol I, Ljubljana - Tabor poziva ponovno vse ono članstvo, katero se namerava udeležiti vsesokolskega zleta v Pragi — tudi ono, ki se je že na prvi poziv svoječasno prijavilo, da se prijavi ponovno do najdalje 1. junija zaključno v društveni pisarni, kjer poda potrebne podatke in kjer mora obenem vplačati za vožnjo od naše meje do Prage in nazaj potrebno vsoto 256 Din in ostale pristojbine ter eventuelne potrebne zneske za prehrano in stanovanje. Po tem dnevu se prijav ne bo več sprejemalo. Pripominjamo, da je za članstvo, ki se prijavi v društveni pisarni, udeležba obvezna v kroju, za članice pa tudi v narodni noši. Kroj, odnosno narodna noša morata biti v dobrem stanju in primerna za ta zlet.

GLEDALIŠČE

DRAMA
Začetek ob 20. uri

Četrtek, 26.: Zaprto.
Petek, 27.: Marij. Premijera. C.
Sobota, 28.: Kralj Oidipus. E.

OPERA
Začetek ob 20. uri

Četrtek, 26.: Grofica Marica. Izven. Znižane cene.
Petek, 27.: Zaprto.
Sobota, 28.: Turandot. D.

Ljubljanska drama. Poslednja premijera letošnje dramske sezone bo jutri. Je to Marcel Pagnolova igra v štirih dejanjih (6 slikah), »Marij«, po vsebini zelo prisrčno delo, ki je imelo povsod velik uspeh. Naša uprizoritev je pod vodstvom režiserja dr. Branka Gavelle. Naslovno ulogo igra g. Slavko Jan.

Ljubljanska opera. Danes se poje priljubljena opereta »Grofica Marica« v običajni zasedbi izven abonmana po znižanih opernih cenah. — Operna šola ima svojo prvo javno produkcijo v petek 3. junija v dramskem gledališču. Učenci nastopijo v fragmentih iz Župančičeve »Veronike Deseniške«, Cankarjevih »Hlapcev«, Moliera in Courtelina. Nastopajo gojenci prof. Šesta. Ostali dve produkciji imajo za program fragmente iz raznih oper, šole ge. Medvedove.

ŠENTJAKOBSKI GLEDALIŠKI ODER.
Začetek ob 20.30.

Petek, 27.: Študentje smo...
Nedelja, 29.: Študentje smo... Gostovanje na Sokolskem odru na Viču.

Šentjakobski oder ponovi v petek ob pol 21. zabavno spevoigro »Študentje smo«. Zasedba ulog je ista kakor pri premijeri, le ulogo profesorja Goloba bo igral namestu obolelega g. Lavriča g. Kunc. — V nedeljo 29. t. m. ob pol 21. bo gostoval oder s spevoigro »Študentje smo« na sokolskem odru na Viču.

CELJSKO GLEDALIŠČE.
Začetek ob 20.

Četrtek, 2. junija: Spreobrnitev Ferdinanda Pištore. Gostovanje mariborskega gledališča.

SHELL TOX UGONOBI ZANESLJIVO VES MRčES 211 2

SPORT

Danes: Gradjanski — Ilirija

Tekma za državno prvenstvo ob 17.30 na igrišču Ilirije

Danes se odigra ena najvažnejših tekem državnega nogometnega prvenstva. Ilirija in Gradjanski iz Zagreba, stara znanca in rivala na sportnem polju, se pomerita v boju za točke. Vrline in borbena sposobnost Gradjanskega so splošno znani. Gotovo je, da je to moštvo, ki je vedno in bo tudi v bodoče igralo važno vlogo in tudi vodilno vlogo v našem nogometu.

Za današnjo tekmo vlada v Ljubljani veliko zanimanje. Gradjanski prispe kompleten v Ljubljano in gotovo je, da bo moštvo dalo vse iz sebe, da si pribori dragoceni točki. Seveda je razumljivo, da tudi Ilirija ne bo držala rok križem. Postavila bo proti Gradjanskemu vse najboljše razpoložljive moči in verjetno je, da bo moštvo napelo vse sile, da zmaga ali vsaj doseže časten rezultat. Prognoze za današnjo tekmo delati je težavna in nehvaležna stvar, gotovo je, da so izgledi za obe moštvi enaki, Ilirija ima pa še prednost domačega terena in domačo publiko na strani.

V predtekmi nastopi rezerva Ilirije ob 15. proti Reki, drugo predtekmo igrata družini Atene in Ilirije, ki se srečata v hazenski prvenstveni tekmi. Glavna tekma med Ilirijo in Gradjanskim se začne ob 17.30 na igrišču Ilirije.

Učite se pravilnega solnčenja

Pred solnčenjem temeljito natrite svoje telo z

NIVEA-CREME

ali

NIVEA-ULJE

Oboje vsebuje edino sredstvo za negovanje kože — koži sorodni Eucerit; radi tega so to naravna sredstva in jih ni mogoče zamenjati s tako zvanimi »čudežnimi kremami«. Zmanjšujejo nevarnost opaljenja zbog solnčenja in vam podajo prekrasno temno barvo koži.

V vročih dneh »Nivea-krema« ohlaja, nasprotno pa vas ob hladnih dneh brani Nivea-olje prenaglega ohlajenja, ki povzroča prehlad.

Eno, prosimo, da si zapomnite: **Nikdar** se ne solnčite **mokri** in pred **solnčenjem** si vedno natrite kožo!

Nivea-krema Din 5.—, Din 22.—, Nivea-olje Din 25.—, Din 35.—.

Jugoslavensko P. Beiersdorf & Co. d. s. o. j., Maribor

Službeno iz LNP

(S seje p. o. dne 24. maja 1932.)

Navzoči gg. Stanko, rav. Šetina, Novak, Berdajs, Šetina R., Grošelj, Zupanc.

Dne 26. maja se določi tekma za državno prvenstvo v Ljubljani na igrišče SK Ilirije ob 17.30 SK Ilirija : IH Gradjanski SK Zagreb. Dovoli se predtekma. Službujoči odbornik LNP g. Buljević, delegat JNS (v kolikor ga JNS pravočasno ne določi) gospod Rybař. Nadzor nad blagajno g. ravnatelj Šetina. SK Ilirija mora postaviti deset starejših in vestnih reditelјev.

V nedeljo 29. maja se določijo naslednje prvenstvene tekme: Ljubljana, igrišče ASK Primorja ob 9. SK Sparta : SK Svoboda, Vič, ob 10.30 ASK Primorje II : Jadran. Službujoči odbornik g. Grošelj. Vsak klub mora postaviti po tri reditelje. — Igrišče SK Korotana ob 17. SK Korotan : SK Reka. Službujoči odbornik g. Acceto. Vsak klub mora postaviti po tri reditelje. — SK Grafika : ŽSK Hermes. Službujoči odbornik g. Bucik. SK Grafika naj objavi čas in kraj igranja v službenih objavah do sobote.

Iz Odbora za delegiranje sodnikov pri LNP. Delegirajo se za tekme 26. t. m. v Ljubljani: Ilirija II : Reka ob 15. igrišče Ilirije g. Mahkovec. Stranska sodnika za tekmo Ilirija : Gradjanski gg. Ramovš in Zupan. Na Jesenicah za poizkusno tekmo Bratstvo : Svoboda, Ljubljana ob 16. g. Lukežič. Za tekme v nedeljo 29. t. m.: V Ljubljani na igrišču Primorja: ob 9. Sparta : Svoboda, Vič g. Ahčan, ob 10.30 Primorje II : Jadran g. Ramovš; igrišče Korotana ob 17. Korotan : Reka g. Dolinar; Grafika : Hermes (igrišče in čas objavi Grafika) g. Pevalek. Na Jesenicah poizkusna tekma Bratstvo : Ilirija g. Mahkovec, v Domžalah poizkusna tekma SK Svoboda, Zalog : Disk g. Vidic. Predsedstvo.

Odločilna borba za hazensko prvenstvo Slovenije. Danes popoldne se po dolgem času zopet spoprimeta hazenski družini Ilirije in Atene Borba obeta biti izredno zanimiva in napeta ker ne bo to navadno prijateljsko srečanje, temveč se bosta družini borili za naslov hazenskega prvaka Slovenije. Atena ima za dosego tega cilja boljše izglede, ker ima že sedaj dve dragoceni točki več kakor Ilirija, vendar pa ji Ilirija še vedno lahko prekriža račune; seveda bi morala njena družina odločiti tekmo z visoko razliko v svojo korist. Stališče Ilirijank bo brez dvoma jako težko, ker se bodo morale boriti proti rutiniranemu in fizično jakemu nasprotniku, ki ima za dosego gornjega cilja prednost tudi že v točkah. Tekma se vrši na igrišču Ilirije ob 16.30 kot predigra nogometne tekme Gradjanski : Ilirija. Vstopnina je ista, kakor za nogometno tekmo.

»Derby« v Kranju. Nogometna tekma, ki se odigra danes med domačima kluboma Korotanom in Triglavom, vzbuja v tukajšnjih sportnih krogih velikansko zanimanje. To je namreč prvo srečanje med tema tekmecema našega mesta. Predtekma rezerv prične ob 15., prvih moštev pa ob 17. SK Korotan ima v soboto ob 20. v knjižnični dvorani Narodnega doma občni zbor.

SK Ilirija (Nogometna sekcija.) Za današnji tekmi naj se javi rezerv. moštvo v garderobi ob 14.30, prvo moštvo pa ob 17.; predtekma z Reko se prične ob 15., prv. tekma z Gradjanskim ob 17.30. Nastop rediteljske in blagajniške službe točno ob 14.30. Vstop na igrišče bo samo pri glavnem vhodu. Napovedana tekma juniorjev na Rakovniku odpade. Kombinirana rezerva igra v nedeljo 29. t. m. na Jesenicah s SK Bratstvom. — (Lahkoatletska sekcija.) Danes dopoldne od 10. naprej obvezen trening za vse atlete.

ŽSK Hermes (nogometna sekcija). Pozivljejo se naslednji igralci na današnji trening od 9. ure zjutraj dalje na našem igrišču: Oblak, Poženel, Klančnik, Flujhar, Ferjan I, Simčič I, Hirkič, Glavič, Simčič II Košenina, Legovič, Kovačič, Kretič, Klembas, Barducky, Škrajnar, Pikič, Mokorel, Kariž, Kos, Močnik, Par, Primar I in II, Erlih, Sterle, Lasič, Klingenstein, Kerpan I in II, Ferjan II, Novak, Pureber, Mehmedović. Trening strogo obvezen za vse imenovane. Rezerva igra popoldne prijateljsko tekmo v Domžalah s SK Domžale. Postava moštva bo na igrišču. Vlak se odpelje ob 14.10. Vsi točno.

SK Reka. Danes ob 14.30 naj bodo na igrišču SK Ilirije: Pikič, Debevc, Venti, Nemy, Korle, Češnik, Pike, Ane, Broni, Oto, Eržen, Teran, Bojan, Drago. Opremo preskrbi gospodar.

SK Svoboda (Ljubljana). Danes ob 11.30 morajo biti na glavnem kolodvoru Mirko, Potekal, Slavko, Boncelj, Habiht, Bogme, Starman, Janežič, Jeršek, Lave in Stane. Igramo na Jesenicah s SK Bratstvo.

TKD Atena (hazena sekcija). Danes ob 16. na igrišču Ilirije morajo biti: Zdenka, Malka, Mara, Ica, Elza, Spela, Vida, Dora. Prinesite čevlje in opremo s seboj.

Samo z negovanjem zob nikoli več zobni kamen!

Na zobeh se zelo često tvori povzročitelj hudih obolenj — zobni kamen. Sargov Kalodont odstrani zobni kamen, ker je edina zobna krema, katera vsebuje učinkoviti sulforicinoleat po Dr. Bräunlichu. Pri čiščenju se razkroje organske substance, ki so zvezane z zobnim kamnom. Tako izgubi zobni kamen sčasoma svoje oporišče, se zdrobi in se lahko odstrani s trdo ščetko za zobe.

Pomislite, kako važna je redna uporaba Sargovega Kalodonta za ohranitev Vaših zob.

KALODONT

Proti zobnemu kamnu

SK Jadran. V petek ob 20. strogo obvezen članski sestanek pri M. Sokliču za naslednje igralce: Brcar, Kosmač, Kotar, Zajc, Zadel, Rogač, Macarol, Benedetič, Podbevšek, Lipovšek, Kos, Kern, Kranjc. Sestanek je važen zaradi razgovora o gostovanjih. Obenem se poziva tudi celokupna rezerva.

Mednarodni lahkoatletski miting Ilirije. V nedeljo 29. t. m. priredi Ilirija s pričetkom ob 15. na svojem igrišču mednarodni miting ki bo po prijavah sodeč ena najzanimivejših lahkoatletskih prireditev v zadnjih letih pri nas. Na startu bomo videli močno ekipo KAC iz Celovca, zagrebškega Haška, Marathona, mariborskega Maratona, ljubljansko Primorje in Ilirijo. Program vsebuje številne točke, vse discipline bodo prvovrstno zasedene, tako da bo borba za prva mesta izredno ostra. Atrakcija na mitingu bo nastop Petra Gojića (Hašk) v metu kladiva, edinega jugoslovenskega atleta, ki je v tabeli 30 najboljših. Natančen program in imena nastopajočih prihodnjič! — Naknadno k razpisu mednarodnega mitinga Ilirije. Juniorska točka za kat. C je 1000 m in ne 2000 m, kot je bilo pomotoma objavljeno.

Olimpijski drobiž

Bratje Järvinen, člani slavne sportne rodbine na Finskem, so že zdaj v odlični formi. Nedavno so nastopili na velikem mitingu v Helsinkih in se pokazali takele: Matti je vrgel kopje na 71.35 m; če je njegov svetovni rekord »samo« 72.96 m, je ta met že v začetku sezone gotovo strah in trepet nasprotnika. Svetovni rekorder v desetoboju Ahil je zmagal v treh konkurencah, na 100 m z 11.1, na 110 m z zaprekami v 15.7 in v skoku v daljino s 6.88 m, med tem ko je tretji brat Kalle pognal kroglo na 14.93 m. Vsi trije pojdejo v Los Angeles!

•

Nov svetovni rekord v metu diska za dame je dosegla poljska atletinja Weiss iz Lodza, ki je vrgla ploščo 40.39 m ter s tem med ženskami prva prekoračila 40 metrsko znamko.

•

Kakor poročajo iz Pariza, je spor med slavnim Tarisom in plavalno zvezo zdaj poravnan, tako da se je Taris le odločil, da pojde v Los Angeles.

VSAK NAROČNIK »JUTRA« je zavarovan za 10.000 dinarjev!

Stroji

Vsaka beseda 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (29)

Stroj za plisiranje dobro ohranjen kupim. Ponudbe na naslov: Prezelj, Ljubljana, poštni predal 338. 18656-29

Motor 4 Ks za 300 voltov in istosmerni tok, prodam. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »1000«. 18738-29

Šivalni stroj nov za 1250 Din naprodaj na Miklošičevi cesti 7/III, vhod poleg Delavske pekarne. 18773-29

Dieselov motor 70—15 HP kupim. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Diesel«. 18811-29

Lokomobilo 140—160 HP, moderno in brezhibno, z garancijo kot za novo, kupim. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Le prvovrstno 38«. 18784-29

Obrt

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (30)

Schlaraffia žimnice (modroci) izredno dobre in trajne si oglejte v delavnici za dekorativno in tapetniško obrt Dragotin Puc Ljubljana, Kolodvorska ul. št. 26. 18154-30

Modern Couch s Schlaraffia žičnimi vložki je najboljši in najlepši. Oglejte si vzorce istih v delavnici za tapetniško in dekorativno obrt Dragotina Puca, Ljubljana, Kolodvorska ulica štev. 26. 18150-30

Gumi-cevi za škropljenje vrtov dobite stalno v zalogi pri tvrdki Rudolf Deržaj, Ljubljana, Kolodvorska ul. št. 28. 18047-30

Trajno kodranje po 80 Din izvršuje Drago Dinter v Ljubljani — pri cerkvi sv. Petra. 18787-30

Strelovod dajte mondirat le strokovnjakom, ako hočete da bo ta sigurno deloval. R. Jakelj, inštalater, Slovenjgradec, Vam montira strelovod za 600 Din ter jamči za 10 let. 18688-30

Resna beseda cenj. damam Trajno kodranje po 80 Din izvršuje Franc Loborec, frizerski salon za dame in gospode, Ljubljana, Borštnikov trg št. 4. 18704-30

Dražbe

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (32)

Za svojo prvo avkcijo v jeseni se vršečo iščem že sedaj prikladne objekte specijelno kompletne grafičinske opreme (tuke avkcije izvedem na licu mesta) dalje antično pohištvo, dobre slike, steklo, porcelan, vsi antični in moderni umetnostni predmeti. — Pogoji avkcije zelo povoljni. Pridem rad k ponudniku na razgovor. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Auktion«. 18526-32

Živali

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (27)

Mladi psički svileni princi, samec in samica, naprodaj. Černetova ul. 40, Šiška. 18808-27

Dopisi

Vsaka beseda 2 Din; za dajanje naslova ali šifre pa 5 Din. (24)

Gospod 36 let star, simpatičen — želi znanja s simpatično gospodično, ki bi mu bila dobra spremljevalka na letovišču. Ponudbe na podružnico »Jutra« v Celju pod šifro »Bled-Bohinj«. 18699-24

Najdražja!!! Če veš da trpim — ljubim. Pošlji naslov. 18691-24

»Gigant« Dvignil pismo. 18765-24

Pridelki

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (33)

Lanene tropine 37/38 % prvovrstne prodaja kmetovalcem po 180 Din 100 kg tovarna lanenega olja Horvat & Komp., Ljubljana, pisarna: Dunajska cesta 1a/III; tovarna: Moste pri Ljubljani. 17706-33

Krompirja več vagonov proda Ed. Suppanz, Pristava. 18606-33

Dobrega sena 3000 kg proda Ivan Pavlin, Radomlje pri Kamniku 18778-33

Ženitve

Vsaka beseda 2 Din; za dajanje naslova ali šifre pa 5 Din. (25)

Ženitve željni! (Rezor - Zagreb - Pošta 3.) LIJEČNICI: 28 godina rkt., 35 godina pravoslavni, 42 godine rkt. — ADVOKATI: 28, 33, 36, 42, i 50 godina rkt. — ARHITEKT, 50 godina rkt. — DR. VETERINE: 36 godina rkt., 42 pravoslavac. — GRADITELJI: 28, 33, 40, 52 godine rkt. — VELETRGOVCI: 32, 36 i 40 godina rkt. — TRGOVCI u svim godinama, sa vlastitim kućama in trgovinama. — BANSKI SAVJETNIK (dr. prava) 45 godina rkt. — SUDIJE: 30, 34, 38, 40, 45 godina rkt. — DIREKTOR INDUSTRIJE CIPELA, 38 godina pravoslavac. — RESTAURATERI, HOTELIJERI I GOSTIONIČARI u svim godinama, sa vlastitim radnjama i posjedima te kućama. — VELEINDUSTRIJALAC, 52 godina, vrlo bogat, rkt. — INŽENJERI: 27, 28, 32 i 43 godine rkt. — DRŽAVNI I BANKOVNI ČINOVNICI u svim godinama. — OFICIRI: konjice, pešadije, avijacije i topnici u svim godinama. — OBRTNICI svih branža, sa vlastitim radnjama. — PODOFICIRI svih rodova oružja kao i žandarmerije. — LJEKARNIK. 45 godina rkt. sa vlastitom apotekom. — OPĆINSKI ČINOVNICI u svim godinama. — Informacije i prospekte šalje uz doznaku od 10 dinara poštanske marke Zavod za sklapanje braka »Rezor«, Zagreb — pošta 3. 18698-25

Vrednote

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (35)

Vsakovrstno zlato kupuje po najvišjih cenah ČERNE — juvelir Ljubljana, Wolfova ulica 3 77

Razno

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (37)

Krasen lov v Storžiču (južna stran) obstoječ iz samolastnih lovišč Povlje, Babni vrt in Bašelj, vsak čez 200 ha se takoj odda za dobo 6 let. Jeleni, gamsi, srnjaki, mali in veliki petelini. 3 popolno opremljene lovske koče, dve v 750 m, ena v 1400 m morske višine. Ponudbe na naslov Edvard Dolenc, Kranj. 18528-37

Stavbna mizarska dela po najmodernejših načrtih izvršuje lastnikom kakor tudi vsem stavbenikom edino **Albert Černe** Zg. Šiška, pri remizi kjer dobite tudi vse ostalo pohištvo po konkurenčnih cenah. 385

Telef. št. 2951 Tvrdka **Iv. Schumi** Dolenjska cesta, nudi lepa suha drva in prvovrsten premog

Čebelarji Trčalnico zamenjam za roje Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 18781-37

Samo radi svoje Kvalitete Merima Oftroško milo je največ zahtevano v celi dezeli

MERIMA 1839

Svileno in volneno blago za obleke in bluze, rolnene in bombažasti delen, fini cedir, različne bele tkanine se dobijo v veliki izbiri pri **R. MIKLAUC** »PRI ŠKOFU« Ljubljana. 6126

Kupil bi opremo antičnega sloga. V poštev pridejo samo prvovrstni izdelki francoskega ali angleškega žanra. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« s prilogo fotografije in skice pod šifro »619«. 6206

Pozor! Pozor! Kemično čiščenje in barvanje vseh vrst oblek, (izvršitev žalne obleke v 24 urah) nadalje zaves, preprog ter kožuhovine izvršuje po najnižjih cenah **ANTON BOC, Ljubljana** Šelenburgova ulica 4 (dvorišče) in Vič cesta IX., št. 9. 173

Agenturno in komisijsko podjetje najboljše uvedeno, z dovršeno organizacijo in lastnimi glavnimi zastopstvi v vseh večjih krajih Dravske banovine ter verziranim in upeljanim potniškim aparatom, želi prevzeti zastopstvo zmožne in konkurenčne tvrdke z manufakturo na obroke za vso Dravsko banovino. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Manufaktura«. 6205

Gospodarska zadruga **mizarskih mojstrov v Ljubljani** reg. zadr. z omej. za. VEGOVA ULICA ŠT. 6, (poleg realke) priporoča svojo stalno zalogo navadnega in umetnega pohištva po najnižjih cenah ter vsa tapetniška dela.

Izvrši se vsa stavbna in gradbena dela po lastnih in arhitektonskih načrtih.

Informacije brezplačno. 5791

✝

Umrl nam je naš nad vse ljubljeni soprog oziroma dobri oče, gospod

Jurij Forstner

preglednik fin. kontrole v pokoju

dne 24. maja ob pol 9. uri zvečer po dolgi, mukepolni bolezni, previden s tolažili sv. vere.

Pogreb blagega pokojnika bo v četrtek, dne 26. maja ob 16. uri iz mrtvašnice mestnega pokopališča v Pobrežju.

Sv. maša zadušnica se bo darovala 27. maja ob pol 9. uri v frančiškanski župni cerkvi.

Maribor, dne 25. maja 1932.

Žalujoča soproga FRANČIŠKA, sin FRANJO, učitelj, in hčerka OLGA. 6211

INSERIRAJTE V „JUTRU“

ZAHVALA

Po smrti mojega moža g. Ivana Demmerja sem prejela od podpornega društva »LJUDSKA SAMOPOMOČ« v Mariboru takoj izplačano pripadajočo mi znatno podporo, za katero se tem potom najiskreneje zahvaljujem ter priporočam to humano društvo vsakomur najbolje.

Slovenjgradec, dne 24. maja 1932.

6209 *Antonija Demmer*

ZAHVALA

Podporno društvo »LJUDSKA SAMOPOMOČ« v Mariboru mi je izplačalo po smrti moje tete gospe Marije Gradišek takoj pripadajočo mi podporo, za katero se tem potom najlepše zahvaljujem.

Trbovlje, dne 15. maja 1932.

6210 *Andrej Kukenberg*

POZOR! POZOR!

Zaročenci in zaročenke!

Preden stopite v zakon, naročite takoj novodošlo knjigo, v kateri so navodila o zakonskem življenju, navodila za časa nosečnosti, dojenja, menstruacije, o spolnih boleznih in o zablodah spolnega življenja. Za mladino izpod 16 let ni ta knjiga. Kdor pošlje v pismu 20 Din, se mu pošlje franko na njegov naslov. Po povzetju 4 Din več. — Pošilja se diskretno po pošti. **AMBRO — Ljubljana, poštni predal 74.** 6054

Otvoritveno naznanilo!

FRANC MOHOR slaščičar in medičar

Ljubljana, Kolodvorska ul. št. 6

vljudno naznanja cenj. občinstvu, da je otvoril specijalno delavnico slaščic in peciva. — Izdeluje vsakovrstne slaščice prvovrstne kakovosti. Razne medene izdelke za sejmarje in preprodajalce. — Pošilja v provinco. — Dostavlja pecivo na dom po naročilu in zahtevi. — Razne specijalitete.

Cene solidne in konkurenčne — Postrežba točna.

Poslužite se, da se boste prepričali. 6203

Gospodarstvo

Gostilničarji in novi trošarinski predpisi

Maribor, 25. maja.

Zveza gostilničarskih zadrug v Mariboru je včeraj priredila pri Orlu veliko zborovanje, ki se ga je udeležilo nad 500 zadružnih članov iz vsega področja bivše mariborske oblasti. Navzoči so bili tudi narodni poslanci dr. Pivko, Cerar, Krejči in Lovro Petovar ter razni zastopniki, med njimi ravnatelj Barle za mestno občino, obrtni nadzornik Založnik za bansko upravo in tajnik Zabavnik za Vinarsko društvo.

Zborovanje je otvoril načelnik g. Zemljič, ki je v svojem nagovoru označil, da je namen zborovanja, pojasniti nevzdržne razmere, ki so nastale v zvezi z novim trošarinskim zakonom za točilce alkoholnih pijač. Če se ta trošarinski zakon v kratkem ne spremeni na način, kakor je predlagan v resolucijah, potem sta gostilničarska obrt in tujski promet v naši banovini uničena. Posledice tega trošarinskega zakona so take, da je ogrožen obstoj številnih gostilničarjev in tudi uslužbencev in da bo prizadeta škoda tudi tujskemu prometu. Novi trošarinski zakon je gostilničarjem prizadejal tak udarec, kakršnega ne pozna do danes točilna obrt. Predsednik je še pozval zborovalce, da se vzdržijo prevelike ogorčenosti in da zborujejo mirno.

Tajnik zveze g. Peteln je v daljših izvajanjih razložil sedanji kritični položaj gostilničarske obrti in je ob koncu svojega govora apeliral na navzoče poslance in zastopnike oblastev, naj store vse, da se sedanji nemogoči in nevzdržni trošarinski zakon spremeni. Za njim je povzel besedo narodni poslanec g. Petovar, ki je razložil stališče vinarskih zadrug nasproti temu zakonu. Naglasil je, da je hudih očitkov glede novega trošarinskega zakona krivo največ nepravilno izvajanje zakona. V tem pogledu bi bila potrebna vestna kontrola nadzornih oblastev.

Poslanec g. Cerer je govoril v imenu gostilničarjev iz Kamnika ter se je v celoti pridružil izvajanjem predgovornikov. Poudarjal je, da je novi trošarinski zakon katastrofalen za gostilničarje. Storil bo vse, da se zakon spremeni tako, da bodo zadovoljni vinogradniki in gostilničarji. Poudarjal pa je, da je zelo malo upanja, da bi se trošarinski zakon spremenil pred sprejetjem novega državnega proračuna.

Za njim je povzel besedo narodni poslanec g. Krejči, ki je obljubil, da bo iznesel upravičene zahteve gostilničarjev na merodajnem mestu v Beogradu. V imenu zadruge mariborskih gostilničarjev je govoril gospod Juro Valjak, ki je orisal težak položaj gostilničarjev zlasti v Mariboru, nadalje g. Anton Lipovšek iz Maribora, g. Herman Postelj iz Slov. Bistrice, gostilničar Ivan Kos iz Maribora, zastopnik ptujske gostilničarske zadruge g. Joško Ferlič, načelnik Gostilničarske zadruge za mariborsko okolico g. Holc Matija iz Pobrežja, Franc Klemenščak iz Studencev in Matija Volk, tajnik gostilničarske zadruge za mariborsko okolico.

Resolucija, ki jo je prečital tajnik zveze g. Peteln, je bila sprejeta soglasno in z velikim odobravanjem. Ta resolucija pravi med drugim:

Zborovalci ugotavljajo, da se Narodna skupščina pri sestavi novega trošarinskega zakona ni ozirala na življenjske interese gostilniške obrti, ki je, kakor znano, podlaga tujskemu prometu. Zborovalci zavračajo neenakost, izražano v trošarinskem zakonu, kjer se zahteva od zakonitih točilcev na drobno plačevanje trošarinskih taks in drugih davščin, dočim se pusti producentom svobodna in neobremenjena prodaja alkoholnih pijač. Pozivajo vse poslance, da preskrbijo novelizacijo trošarinskega zakona že pri prvem zasedanju Narodne skupščine, saj so njegove posledice tudi težko prizadele komunalno gospodarstvo, ki pri nas v pretežni večini sloni na dohodkih od trošarine, kakor tudi za banovino in državo. Najbolj občutno pa so prizadeti gostilničarji kot najbolj vestni in najbolj točni davkoplačevalci, ker je zaradi nastalih razmer onemogočeno nadaljnje obratovanje mnogim gostilniškim obratom in se s tem po nepotrebnem uničuje eksistenca številnih družin gostilničarjev in uslužbencev.

Istočasno ugotavljajo zborovalci nepravičnost trošarinskega zakona zlasti glede odmere trošarinske takse na podlagi točilne takse, ki je določena po količini iztočenih alkoholnih pijač prejšnjih let, čeprav je sedaj konzum zaradi proste prodaje vina in žganja nazadoval za najmanj 50 odst. Če že mora ostati sistem sedanje trošarinske takse, potem je potrebno, da se točilna taksa zniža za 50 odst. in da se obrati razdelijo na 7 kategorij, kakor je bilo to že svoječasno predvideno. Šele na podlagi take nove odmere točilne takse naj se določi nova trošarinska taksa.

Davčne uprave v dravski banovini izdajajo plačilne naloge, s katerimi zahtevajo plačilo trošarinske takse v osmih dneh, čeprav dolgujeta država in banska uprava pretežni večini točilcem trošarino, ki je bila plačana na zaloge in se ima povrniti. Obveznosti zaradi trošarinske takse in terjatve zaradi povračila vplačanih trošarin na zaloge je treba vsekakor kompenzirati.

Nadalje ugotavljajo zborovalci, da se z novimi predpisi izigravajo določbe vinskega zakona in zakona o življenjskih potrebščinah, ker se kontrola v pogledu kakovosti in higijene pri prodaji vina na drobno po producentih ne more vršiti. Oblastva se naprošajo, da pazijo na izvajanje zakona zlasti v pogledu šušmarjenja z vinom.

Zborovalci vztrajajo še danes na svoječasni skupni zahtevi vinogradnikov, da se maksimira vsa trošarina na 1.50 od litra vina in da se plača šele tedaj, ko se stavi sod na pipo.

= **Resolucije inženjerjev o gospodarskih vprašanjih.** Na kongresu inženjerjev in arhitektov, ki se je letos vršil v Skoplju, je bilo sprejetih tudi več resolucij o aktualnih gospodarskih vprašanjih. Glede **kartelov** smatra kongres, da ni samo pravica, temveč tudi dolžnost države, da vrši kontrolo nad industrijo, ki uživa zaščitne carine, pa ne upošteva v dovoljni meri splošnih interesov, temveč dviga cene na breme konsumentov ter ovira gradbeno in investicijsko delavnost, s tem pa tudi onemogoča ublaženje sedanje socijalne krize in nezaposlenosti. V primeru, da pooblaščene industrije ne bi pristale na znižanje cen, je treba znižati carine in zmanjšati ugodnosti, ki jih take industrije uživajo na škodo narodnega gospodarstva. Potrebno je tudi, da se izvede revizija glede zaposlenosti domačega delavstva in nameščenstva v karteliranih industrijah. — Glede na okolnost, da motorna vozila kvarijo makadamske ceste in ker je vzdrževanje takih cest drago, je potrebno, da se cestišča uredijo za moderni promet. Izgraditev modernih cestišč ni mogoča iz proračunskih sredstev, zato je treba za ta namen v smislu resolucije 6. mednarodnega kongresa za ceste pribaviti špecijalna sredstva, ki se na kakršenkoli način pobirajo na cestni promet. Skupščina izraža željo, da se **čim prej osnuje cestni fond**, ki naj bi služil kot podlaga za najetje investicijskega posojila za moderniziranje obstoječih in za gradnjo novih cest. — Glede elektrifikacije se v resoluciji zahteva, da se čim prej predloži zakon o elektrifikaciji. Za javna dela v svrho omiljenja gospodarske krize pa naj se čim prej pribavijo potrebna finančna sredstva.

= **Netočne vesti o ukinjenju carine na modro galico.** Finančno ministrstvo je izdalo obvestilo, po katerem so netočne vesti, ki jih raznašajo po deželi agenti inozemskih tvrdk, češ, da bo uvozna carina na modro galico ukinjena in da bo potem inozemska modra galica cenejša.

= **Lesnim trgovcem.** Zavod za pospeševanje zunanje trgovine v Beogradu je obvestil osrednjo sekcijo lesnih trgovcev pri Zvezi trgovskih gremijev v Ljubljani, da bodo po sporočilu zavodovega dopisnika v Beyrouthu (Sirija) pričela v kratkem dela za napravo voda za nafto v Mosul—Tripoli. Delo bo trajalo približno 5 let. Za ta dela bodo potrebne velike količine lesa. Lesni trgovci, ki se zanimajo za dobavo lesa, naj se obrnejo za točnejše podatke na dopisnika Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine (g. A. Olschanietzky, Beyrouth P. O. B. 756).

= **Trgovci, ne naročajte blaga, dokler si niste ogledali XII. mednarodnega vzorčnega velesejma v Ljubljani, ki bo od 4. do 13. julija in vam bo nudil popoln pregled industrijskih in obrtniških proizvodov po najnižjih cenah. Permanentne legitimacije s pravico do polovične voznine prodajajo vsi denarni zavodi v državi, uradi Putnika in večje železniške postaje v dravski banovini.**

= **Poravnalno postopanje** je uvedeno o imovini naslednjih dolžnikov: Alojzij Grilc, trgovec in posestnik v Novem mestu (poravnalni upravitelj dr. Ivan Vasič, odvetnik v Novem mestu; narok za sklepanje poravnave pri okr. sod. v Novem mestu 22. junija ob pol 11., prijavni rok do 17. junija); Anton Bizjak, trgovina z mešanim blagom (lastnica Julija Bizjak) v Šmartnem ob Paki št. 29 (poravnalni upravitelj dr. Fr. Mayer, odvetnik v Šoštanju; narok za sklepanje poravnave pri okr. sod. v Šoštanju 30. junija ob 10., prijavni rok do 25. junija, kvota 40%); Zdenka Lepadat, roj. Pavlovič, posestnica in lastnica hotela »Erika« v Kranjski gori (poravnalni upravnik dr. Ivan Grašič, notar v Kranjski gori; narok za sklepanje poravnave pri okr. sodišču v Kranjski gori 1. julija ob 10., prijavni rok do 25. junija, kvota 50%).

= **Potrjene so naslednje prisilne poravnave:** Franc Grobelšek, trgovec v Mariboru, Aleksandrova 57, za 60% kvoto, plačljivo v 15 mesečnih obrokih; Arnold Stern, trgovec v Puconcih za 35% kvoto v treh obrokih; dr. Alfonz Zabeo, graščak na Falu pri Mariboru, za 75% kvoto, plačljivo v 15 mesečnih obrokih.

= **Konkurzni oklici.** Konkurz je razglašen o imovini naslednjih dolžnikov: Zapuščina pok. Ivana Zorca, trgovca v Ljubljani, Dunajska cesta 36 (upravnik mase dr. I. C. Oblak, odv. v Ljubljani; prvi zbor upnikov pri dež. sod. v Ljubljani 28. maja ob 11., prijavni rok do 25. junija, ugotovitveni narok 2. julija); Ivan Premelč, trgovec v Zagorju ob Savi (upravn. mase dr. Iv. Mazek, odv. v Litiji; prvi zbor upnikov pri okr. sod. v Litiji 28. maja ob 10., prijavni rok do 25. junija, ugotovitveni narok 2. julija ob 10.); Jos. Škerlj, trgovec v Ljubljani, Šolski drevored št. 8 (upravnik mase dr. Fr. Frlan, odv. v Ljubljani; prvi zbor upnikov pri dež. sod. v Ljubljani 28. maja ob 11., prijavni rok do 25. junija, ugotovitveni narok 2. julija); Franc Repatec, mesar, in Marija Repatec, bivša gostilničarka, oba v Marenbergu (upravnik mase dr. Iv. Winterthaler, odv. v Marenbergu; prvi zbor upnikov pri okr. sod. v Marenbergu 28. maja ob 9., prijavni rok do 28. junija, ugotovitveni narok 20. junija).

= **Prodaja lesa in drv.** Direkcija šum v Ljubljani sprejema do 4. junija ponudbe glede prodaje lesa in drv. (Oglas in pogoji so na vpogled v Zbornici za TOI.)

= **Dobava.** Dne 20. junija se bo vršila pri upravi bolnice za duševne bolezni v Novem Celju licitacija glede dobave postelj, posteljnih omaric, žime, posteljnine, perila, oblačil in obutev.

Borze

25. maja.

Na ljubljanski borzi je deviza Newyork danes zopet popustila. Istočasno so nekoliko nazadovale tudi devize Amsterdam, Berlin, Bruselj, Pariz in Trst. Edino deviza London se je okrepila.

Na zagrebškem efektnem tržišču se je Vojna škoda nekoliko okrepila, tako da so se zagrebški tečaji bolj približali še vedno višjim beograjskim. Promet je bil za kaso po 180, 178, 182 in 180 in za junij po 178. V 7% Blairovem posojilu so bili zabeleženi zaključki po 43 in 42, v 8% Blairovem posojilu pa po 46 in 46.25.

Devize.

Ljubljana. Amsterdam 2273.17 — 2284.53, Berlin 1329.02 — 1339.82, Bruselj 787.07 — 791.01, Curih 1097.35 — 1102.85, London 206.89 — 208.49, Newyork (ček) 5593.63 — 5621.89, Pariz 221.66 — 222.78, Praga 166.56 — 167.42, Trst 287.85 — 290.25.

Zagreb. Amsterdam 2273.17 — 2284.53, Berlin 1329.02 — 1339.82, Bruselj 787.07 do 791.01, London 206.89 — 208.49, Milan 287.85 — 290.25, Newyork kabel 5615.63 do 5621.89, Newyork ček 5593.63 — 5621.89, Pariz 221.66 — 222.78, Praga 166.56—167.42, Curih 1097.35 — 1102.85.

Curih. Beograd 9.05, Pariz 20.19, London 18.85, Newyork 511.25, Bruselj 71.60, Milan 26.25, Madrid 42.20, Amsterdam 207.20, Berlin 121, Stockholm 96.25, Oslo 94, Kobenhavn 102.75, Sofija 3.70, Praga 15.16, Varšava 58, Bukarešta 3.06.

Efekti.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 180 — 182, za junij 178 — 180, za december 173 — 179, 7% investicijsko 53 bl., 4% agrarne 22.50 — 23, 6% begluške 32 — 33, 7% Blair 43, 42 zaklj., 8% Blair 46, 46.25, 7% Drž. hipotek. banka 47.50 den.

Beograd. Vojna škoda 184, 184.50, 184, 185 zaklj., 7% investicijsko 51.50 zaklj., 4% agrarne 24 — 25, 6% begluške 33, 33.25, 33.75, 33.25 zaklj., 8% Blair 49 bl., 7% Blair 43.50, 43, 42.75 zaklj., 7% Drž. hipotek. banka 4450 bl., Privil. agrarna banka 212, 209 zaklj.

Blagovna tržišča

ŽITO

+ **Chicago**, 25. maja. Začetni tečaji: **Pšenica:** za maj 58.125, za julij 59.75, za september 61.625, za december 63.875; **koruza:** za julij 32.625, za september 35; **oves:** za maj 22.50, za julij 22.75, za september 22.625; **lž:** za julij 39.

+ **Winnipeg**, 25. maja. Začetni tečaji: **Pšenica:** za maj 62.375, za julij 63.50, za oktober 66.50.

+ **Ljubljanska borza** (25. t. m.) Tendenca za žito nespremenjena. Zaključkov ni bilo. Nudi se **pšenica** (slov. postaja, po mlevski tarifi, plačljivo v 30 dneh): slavonska, 78 kg po 182.50 — 185, okolica Sombor, 79 kg po 187.50 — 190; potiska, 80 kg težka po 192.50 — 195; **moka:** baška »0«, franko Ljubljana, plačljivo v 30 dneh po 325 — 330, banatska po 335 do 340; **koruza** (slov. postaja, plačilo v 30 dneh): baška pri mlevski voznini po 145 do 147.50, po navadni voznini po 150 do 152.50.

+ **Novosadska blagovna borza** (25. t. m.) Tendenca nespremenjena. Promet 42 vag. **Pšenica:** baška, okol. Novi Sad, 79 kg 131 do 133; okol. Sombor, 78 kg 131—133; srednjebaška, 79 kg 132—134; gornjebaška, baška potiska in baška, ladja Tisa, 79 kg 132 do 134; baška ladja Begej, 79 kg 125—131; gornjebanatska, 79 kg 128—130; banatska, par. Vršac, 79 kg 127—129. **Oves:** baški 140 do 142; sremski, slavonski 142.50 do 147.50. **Oves:** baški 145 — 150; sremski, slavonski 147.50 — 152.50. **Ječmen:** baški, sremski, 63/64 kg 140—145; pomladni, 67/68 kg 155 do 160. **Koruza:** baška 93 — 97, okol. Sombor 96—98; baška bela 111—113; banatska 97—98; sremska 95—96; okol. Šid 99—101. **Moka:** baška, banatska »0g« in »0gg« 230 do 240; »2« 205 — 215; »5« 190 — 200; »6« 175 — 185; »7« 145 — 150; »8« 92.50 do 97.50. **Otrobi:** baški, sremski 85 — 87.50; banatski 82.50 — 85.

+ **Budimpeštanska terminska borza** (25. t. m.) Tendenca čvrstejša, promet omejen. **Pšenica:** za junij 12.40 — 12.42; **koruza:** za julij 15.63 — 15.65, za avgust 15.70 do 15.75.

Iz življenja na deželi

MALA NEDELJA. Sokolska četa je priredila na binkoštno nedeljo svojo prvo akademijo z velikim uspehom. Prisrčna hvala vsem bratskim društvom, zlasti društvom Gor. Radgona, Sv. Duh na Stari gori in Ljutomer, ki so nas posetili v tako velikem številu. Žal, da smo pogrešali na prvi akademiji br. društvi Sv. Jurij ob Ščavnici in Križevci. Upamo, da nas posetijo pri prihodnji prireditvi.

Iz Hrastnika

h— **Predavanje o jetiki** je v soboto prav dobro uspelo in so številni poslušalci pazljivo sledili izvajanjem g. dr. Arnška. Upamo, da se bodo priglasili novi člani k protituberkulozni ligi in da se bo dalo tako še več storiti v borbi proti tej veliki sovražnici človeštva.

h— **Razstava pismenih, risarskih in obrtnih izdelkov** naših vajencev in vajenk je v nedeljo popolnoma dosegla svoj smoter ter privabila veliko število obiskovalcev, ki so se prav laskavo izražali o razstavljenih izdelkih in o vodstvu obrtno nadaljevalne šole, za katero ima največ zaslug šolski upravitelj g. Franc Lebar. Mojstri ocenjevalci so priznali vajencem in vajenkam nagrade, ki se bodo razdelile prihodnjo nedeljo ob 13. v deški šoli. Za razstavo so se zanimali tudi okoliški prebivalci in drugi kraji. Celo iz Št. Pavla pri Preboldu je g. učitelj Silvo Košutnik pripeljal svoje učence in učenke na to razstavo. Razstave naše obrtno-nadaljevalne šole so vsako leto bolj obiskane in velja vsa čast in priznanje prirediteljem, ki se ne plašijo velikega truda.

Posetite naša gorenjska letovišča

HOTEL-PENSION UNION

nudi po zelo ugodni ceni popolno oskrbo do 1. julija za bivanje do 3 dni dnevno Din 72.—; za 7 dni Din 460.—, všteto: stanovanje, hrana, napitnina in takse. Za daljša bivanja večji popust. Zahtevajte prospekte. 137

PARK - HOTEL BLED

WEEK-END 1, 2, 3 dni po Din 90.—,

5 dni Din 430 — **10 dni Din 846**

V tej ceni vključeno: soba, prvovrstna prehrana, napitnina, vse takse ter vožnja s kolodvora in nazaj. — Pri 5dnevnem bivanju pri povratku na železnici 75 odstotni popust. 136

Hotel Olimpic

Nova zgradba. Tik ob jezeru, kopališču in zdrav. parku. V vseh sobah tekoča mrzla in topla voda. 73

Hotel „Jekler" BLED

Staroznani najpriljubljenejši hotel Bleda nudi gostom vso oskrbo, sobo, prvovrstno prehrano, vštevši napitnino in takse, za 1 dan Din 75.—, za 5 dni Din 350.—, za 10 dni Din 650 ter vožnja s kolodvora na kolodvor. 74

Hotel »Central« Bled 71

Telefon št. 57. Telefon št. 57.

Novo renoviran, tik jezera, jezerska veranda, terasa in vrt, solnčna kopelj, čolni, garaže in lepe **solnčne sobe z razgledom na jezero.**
Cena za sobe pred in po sezoni . . 15—20 Din
s prehrano pred in po sezoni . . 40—50 Din
Cena za sobe v juliju in avgustu . . 20—25 Din
s prehrano v juliju in avgustu . . 60—85 Din
Sole in večje družbe imajo znaten **popust!** — Prospekti brezplačno. Se priporoča **Josipina Šmid.**

Hotel „ZAKA" BLED 72

Pension pred in po sezoni od 45—50 Din
v glavni sezoni od 75—80 Din

Solskim zletnikom se nudi prehrana in stanovanje po najnižjih cenah. — Uprava nudi pavšalno bivanje proti mesečnim obrokom.

Vsa pojasnila daje uprava hotela »ZAKA«.

GRAND HOTEL Toplice BLED

365 postelj, 64 kopalnih sob.

Najmodernejši in najbolje opremljeni hotel v državi Lastna termalno plavalna kopel v sami hiši. — Kompletna penzija (najboljša soba, prvovrstna oskrba, postrežba, zdraviliška taksa in termalna kopel) poenladi 95 Din. — Zahtevajte našo pavšalno oferto, ki Vam nudi še nadaljnje prednosti.

BLED Hotel „Astoria"

Priljubljeno bivališče čestilcev Bleda. Komfortno urejene sobe. Izvrstna oskrba ob najnižjih penzijskih cenah. 75

HOTEL OB JEZERU Petran

Pension in soba izven sezone dnevno Din 60—75. Juli, avg. Din 80—120. Prospekti na zahtevo.

135

Radio

Izvleček iz programov

Četrtek, 26. maja.

LJUBLJANA 10.30: O vzgoji. — 11: Salonski kvintet. — 12: Čas, poročila, plošče. — 15.15: Igra. — 16: Samospevi g. Dermote. — 16.45: Zabavni kotiček. — 17: Salonski kvintet. — 20: Plošče. — 20.30: Religiozni speve poje ga. Thierry - Kavčnikova s spremljevanjem violine in čela. — 21.15: Flavta - solo. — 22: Koncert orkestra »Triglav«. — 22.45: Čas, poročila.

Petek, 27. maja.

LJUBLJANA 11.30: Solska ura: Metularjev muzej. — 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Čas, plošče, borza. — 18: Salonski kvintet. — 19: Francoščina. — 19.30: Sokolska ura. — 20: Prenos koncerta z Dunaja. — 22.30: Čas, poročila.

BEOGRAD 11.05: Radio - orkester. — 17: Popoldanski koncert. — 19.30: Šlagerji. — 20.15: Prenos z Dunaja. — Poročila in lahka godba. — ZAGREB 12.30: Jugoslovenske pesmi. — 20.30: Program kakor v Beogradu. — PRAGA 19.20: Zabaven program. — 20.15: Koncert havajskega tria. — 20.30: Prenos evropskega koncerta iz Parija. — BRNO 19.20: Program kakor v Pragi. — VARŠAVA 17.35: Orkester. — 20.15: Simfoničen koncert. — 22.50: Plesna glasba. — DUNAJ 11.30: Godalni kvartet. — 12.40: Plošče. — 16.50: Popoldanski koncert. — 19.30: Jazz - petje. — 20.15: Mahlerjeve simfonije. — 22: Lahka glasba. — BERLIN 20.15: Orkestralen koncert. — 20.45: Orfej in Euridika. — Zabaven program. — KÖNIGSBERG 18.30: Orkester mandolin. — 20.15: Koncert Haydnove glasbe. — 21.50: Recitacije. — MÜHLACKER 19.30: Lahka glasba. — 20.15: Koncert iz Königsberga. — 22: Violinske skladbe — 22.50: Nočni koncert. — BUDIMPEŠTA 18.45: Madžarske pesmi. — 20.40: Mozartov večer. — Ciganska godba. — RIM 17.30: Vokalen in instrumentalen koncert. — 20.45: Mešan glasbeni program. — Veseloigra in plošče.

Spomini islandskega ribiča

V kratkem izide angleški prevod avtobiografskega spisa 76 letnega islandskega ribiča Thomasa O' Criomthaina. Ta mož se ni nikoli v svojem življenju naučil branja in pisanja, ampak je v starosti 60 let sestavil lastno fonetično pisavo, s katero je delal beležke po svojih spominih. Navzlic temu smatrajo strokovnjaki starca za izrednega stilista, ki se mu ne morejo dovolj načuditi niti najbolj izkušeni pismarji. Vsebina ribičevih spominov so njegovi življenjski boji na islandski obali.

Anton Ingolič:

Berač Boštjan

Tam nekje v Slov. Bistrici je zvedel, da se jutri poroči v Sp. Polskavi dvoje bogatih parov. Samasturjev Stanko jemlje Rajšpovo Faniko in Hrastnikova Anica Batirjevega Tineta.

In kar napotil se je, četudi je že šlo na večer in je bil že truden.

Toda tako imenitne prilike ne bo kmalu! Saj je že pozabil, kdaj je bil zadnjič na gostiji. Mogoče je minilo že pet ali šest let. Tedaj pa še ni beračil.

Šel je počasi po beli široki cesti; včasih je moral obstati in sesti na obcestni kamen, ker so ga rane na nogah skelele.

Obe nevesti in oba ženina pozna, bogati so, ne bodo ga odgnali. Lepo mu bodo postregli z vinom in mesom in poticami. Z vinom in mesom in poticami.

Ko je bila že noč, je prišel šele do Klope.

Hotel je dalje, a tedaj ga je zgrabilo in ga zaneslo s ceste po ozki poti na hrib. Noge so same našle pot. V srcu ga je tiščalo. Že od pomladi ni bil tu. Vedno redkeje zahaja sem. Noče. Sedaj pa ga je samo potegnilo.

»Je pač tako na tem božjem svetu...« je mrmral, ko je stopal med svojimi nekdanjimi njivami. Tam vrhu klanca so se svetila okna; tista niso bila njegova. Zato ni šel tja, marveč je legel na svojo trato in zastrmel v nebo.

»Je pač tako na tem božjem svetu . . .«

Vse to je bilo pred petnajstimi leti njegovo. Njive so bile poleti zlate od pšenice, gozdovi so bili temni od visokih smrek. Hiša je bila bela in je gledala doli na ravnino, na Polskavo, Pragersko in se pozdravljala s ptujsko Črno Goro.

Pa je zažarela streha v ognju. A je postavil novo.

Toda spet je zagorelo, tedaj pa ni bilo več rešitve. Z Nežo sta se pognala v ogenj, da rešita vsaj otroka. Neži je padel na nogo velik goreč tram, on pa si je ožgal noge in roke. A Toniko in Nežiko sta vendar rešila.

Potem so prišli zdravniki in jima pojedli polja, travnike in gozdove. A zdravja jima niso dali. Neža je deset let poležavala, Boštjan pa se vlači z odprtimi nogami po cestah.

Sosed jih je vzel v kočo. Boštjan je delal krtače in metle, ob nedeljah pa jih je nosil naprodaj. Tonika pa je šla k gospodarju odsluževat stanovanje in tiste tri ogone za kočo. Boštjan ni hotel dati Tonike. Saj je poznal Strgarja; štirideset let mu je bilo, neoženjen je bil in že sedem deklet je zapeljal. Pa gospodar je zagrozil: »Ali jo daš, ali pa pojdi iz koče!« Samo Nežika mu je še ostala. Vesela in živa je bila. A Neža je ni marala, neprestano jo je naganjala služit. Ko se je neki večer vrnil iz gozda z butaro šibja za metle, je ni našel več. Neža mu je povedala, da je prišel neki gospod in dejal, da ji preskrbi službo, če gre ž njim. Dovolila je in dobila zato stotak. Tedaj je Boštjan zgrabil za palico in tolkel po Neži, dokler ni utihnila. Kmalu potem je umrla, on pa je vzel malho in začel hoditi od hiše do hiše. Nežika mu je pisala samo enkrat, da je prišla srečno čez mejo in da se ji dobro godi. Toniko pa je nagnal gospodar, ko je videl, da je nosečа. Sedaj pa že več let ne ve, kje sta.

»Je pač tako na tem božjem svetu . . . .«, je mrmral.

Saj je že skoraj pozabil, kako je bilo z njim in kaj vse imel nekoč. Če se je še nejasno kdaj spomnil, mu je bilo, kot da tega ni doživel on, marveč da mu je nekdo drug vse to pripovedoval.

Nocoj pa je mislil samo o jutrajšnji gostiji. Vse drugo je ugasnilo zanj.

Saj že tako dolgo ni okusil dobrega vina, mesa in potic. Kar zamlaskal je z jezikom. V desnici je čutil okrogel gladek kozarec, poln rumenega vina, pod prsti levice pa se mu je drobila mehka orehova potica. Približal je roki k ustom, vedno bliže in bliže. Tik pred usti ju je že imel. A do ust ni mogel z njima vso noč.

❊

Solnce je bilo že visoko, ko se je zbudil in se spustil s hriba na cesto.

Domislil se je, da bi poprosil ob cesti za kos kruha, že je krenil proti hiši, toda vrnil se je: »Še pol ure počakam, pa bom dobil nebeške jedi in pijače!«

Kar naravnost čez travnike se je napotil in razmišljal, kam bi krenil najprej.

Pri Hrastnikovih so gosposki in hude pse imajo, Batirjevega Tineta oče pa je kupil eno njegovo njivo, ne, tja ne pojde. Pri Samasturjevih najbrž ne bo danes gostije, gotovo bo najprej na nevestinem domu.

Tako je krenil k Rajšpovim.

Takoj pri vrtu je snel klobuk, vzel rožni venec v roke in začel mrmrati: Čudno se mu je zdelo, da je vse tako tiho. Saj sedaj so gotovo že prišli iz cerkve. Prišel je do vežnih vrat in začel glasno moliti.

Čez dolgo časa je prišla stara Jula in mu prinesla kos črnega kruha.

Boštjan pa ni iztegnil roke.

»Če kruha nočete, pa nič! Samo denarja bi radi! Da bi ga potem zapili! Kar pojdite!«

Boštjan se je opotekel na cesto.

Odtaval je k Samasturjevim. A tu je bilo zaklenjeno. Žive duše ni bilo čuti.

Tedaj se je prestrašil: Kaj če so ga v Bistrici potegnili!

Prvega človeka, ki ga je srečal, je vprašal.

»Stanko in Fanika sta se že včeraj poročila v mestu, danes pa sta šla k Arehu. Hrastnikova in Batirjev pa sta se danes zjutraj odpeljala v mesto k poroki. Doma ne bodo nič imeli!«

Boštjan je stal z odprtimi usti sredi ceste.

»V mesto so šli . . . Doma ne bodo nič imeli . . .

Ni mogel verjeti.

Torej je prišel zaman tako daleč.

Zazvonilo je poldan. Odkril se je in pokrižal.

Lačen je že bil.

»Je pač tako na tem božjem svetu . . .«, in krenil je k najbližji hiši.

Čitajte tedensko revijo »ŽIVLJENJE IN SVET«

Cene malim oglasom

Ženitve in dopisovanja: vsaka beseda Din 2.— ter enkratna pristojbina za šifro ali za dajanje naslova Din 5.—. Oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda Din 1.—. Po Din 1.— za besedo se zaračunajo nadalje vsi oglasi, ki spadajo pod rubrike »Kam po kam«, »Auto-moto«, »Kapital«, »V najem«, »Posest«, »Lokali«, »Stanovanja odda«, »Stroji«, »Vrednote«, »Informacije«, »Živali«, »Obrt« in »Les« ter pod rubrikama »Trgovski potniki« in »Zaslužek«, če se z oglasom nudi zaslužek, oziroma, če se išče potnika. Kdor si pa pod tema rubrikama išče zaslužka ali službe, plača za vsako besedo 50 par. Pri vseh oglasih, ki se zaračunajo po Din 1.— za besedo, se zaračuna enkratna pristojbina Din 5.— za šifro ali za dajanje naslova. Vsi ostali oglasi socialnega značaja se računajo po 50 par za vsako besedo. Enkratna pristojbina za šifro ali za dajanje naslova pri oglasih, ki se zaračunajo po 50 par za vsako besedo, znaša Din 3.—.

Najmanjši znesek pri oglasih po 50 par za besedo, je Din 10.—, pri oglasih po 1 Din za besedo pa Din 15.—.

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vposlati v pismu obenem z naročilom.

Mali oglasi

Za odgovor 3 Din v znamkah

Službo dobi

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (1)

Čevljar. pomočnika specijalista za damske čevlje išče »Tempo«, Gledališka ulica 4. 18671-1

Natakarja sprejme manjši letoviščarski hotel za letno in zimsko sezijo. Poštenost in trezenost predpogoj. Pred staviti se je 28. t. m. med 11. in 12. dopoldne na naslov, ki ga pove ogl. oddelek »Jutra«. 18600-1

Dobro kuharico samostojno, za manjši letoviščarski hotel sprejmem z 20. junijem ali 1. julijem. Reflektira se na prvovrstno moč. Služba stalna. Istotam se sprejme tudi

natakarica. Predstaviti se je 27. t. m. med 3. in 5. popoldne na naslov, ki ga pove oglasni oddelek »Jutra«. 18601-1

Učenko poštenih staršev sprejme slaščičarna Košak v Prešernovi ulici. 18562-1

Mlad praktikant nadarjen, s primerno trgovskošolsko izobrazbo — dobi mesto v pisarni. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Zvest«. 18541-1

Advokatu (izpraševanemu kandidatu) se nudi ugodno mesto v Ljubljani. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Dovršenost v trg. poslih« 18095-1

Kravarja neoporečnega samca, ki zna dobro molsti, z dobrimi spričevali — sprejmem na veleposestvo. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »24«. 18724-1

Več šivilj dobro izurjenih pomočnic za boljša dela sprejme takoj atelje Bazzanella, Selenburgova ulica št. 7/I. 18710-1

Krojaški pomočnik za malo delo, dobi službo takoj. Ponudbe na naslov: Jožef Gostenčnik, krojač (Slovenac), Mladenovac. 18690-1

Učenca poštenega in pridnega, ki ima veselje do mesarske obrti, sprejmem takoj. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Vajenec za mesarsko obrt«. 18731-1

Pek. vajenca zdravega in poštenega, s stanovanjem in hrano v hiši sprejme Josip Kolarič — Bregana, pošta Samobor 18696-1

Trg. vajenca z nekaj razredi srednjih šol sprejme takoj Ivan Maležič, trg. z mešanim blagom v Metliki. 18605-1

Kovaškega vajenca sprejme takoj Valentin Oblak, izdelovatelj sekir, lopat, mostic itd., Zaprice-Kamnik. 18695-1

Štoparico za luksuzna čevljarska dela sprejmem takoj. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Štoparica«. 18733-1

Brivskega vajenca sprejme takoj Možina v Rožni dolini. 18626-1

Učenko z najmanj 2 razredi srednje šole, pridno in pošteno sprejmem v trgovino mešanega blaga na deželi. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Bistra«. 18646-1

Družabniku s 30—50.000 Din se nudi stalna in dobra eksistenca. Posebno znanje ni pogoj. Dopise na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Brezkonkurenčno«. 18798-1

Manufakturistinjo ki mora biti popolnoma verzirana v manufakturi in sploh v trgovini mešanega blaga, sprejme tvrdka I. Krašovic v Žalcu. Stanovanje in hrana v hiši, plača po dogovoru. Nastop takoj 18648-1

Stalno službo nudimo moškemu, ki je vajen nekoliko mizarstva — za zbijanje zabojev in ki je sposoben za dostavo blaga ter sprejemati denar. Varščina 20.000 Din v gotovini proti jamstvu. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Stalna služba«. 18766-1

Vrtnarja ki se razume na različne kulture, sprejmem. Prošnje na oglasni oddelek Jutra pod šifro »Vrtnar«. 18764-1

Vrtnar. vajenca sprejme vrtnarstvo Ivan Šimenc, Ljubljana, Mirje, Lepi pot 24. 18761-1

Dobra kuharica pridna in poštena, z daljšimi spričevali, dobi takoj službo. Ponudbe na Poštni predal 12, Kranj. 18744-1

Službo natakarice želi gospodična. Gre tudi na deželo. Naslov pove ogl. odd. »Jutra«. 18804-1

Pek. pomočnika mladega, kateri ima svoje kolo samo za raznašanje peciva, sprejme Bogovič, Zg. Polskava pri Pragerskem. 18805-1

Dami ali gospodu nudim priliko mirnega in solidnega zaslužka pri dobro uvedenem trgovskem poslovanju z vlogo od 30.000 Din. — Ponudbe pod »Gotovina 37« na ogl. odd. »Jutra« 18783-1

Službe išče

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (2)

Šumarski upokojenec srednjih let, z dvajsetletno lovsko prakso, zmožen tudi v pisarni, išče mesto z malenkostno plačo. Žena je dobra kuharica. Na razpolago dobra spričevala. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 18608-2

Gospodična z znanjem slovenščine in nemščine, išče mesto k otrokom. Naslov v oglas. oddelku »Jutra« pod šifro »Poštena 29«. 18736-2

Šivilja želi stalno mesto za izdelovanje navadnega moškega perila. Pismene ponudbe na oglas. oddelek Jutra pod šifro »Fina šivilja 18« 18721-2

Prodajalka stara 22 let, izurjena v mešani stroki in vajena gospodinjstva, išče kjerkoli namestitev. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Kjerkoli«. 18686-2

Prodajalka verzirana v vseh strokah, posebno v manufakturi — želi kjerkoli namestitev. Nastop lahko takoj. Cenj. ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Verzirana«. 18611-2

Strojni mojster starejši, izurjen v strugarni in strojnih delih, išče službo. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »2100 zanesljiv«. 18728-2

Dekle vajeno kuhe in vseh hišnih del, želi službo s 1. junijem. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 18703-2

Gradbena tehničarka s triletno prakso in po povrnitvi iz inozemstva, išče primerno nameščenje za sezonsko delo. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »K 8«. 18625-2

Edgar Rice Burroughs:

Tarzan, kralj džungle

238

Dospeli so vanjo o mraku. Velika množižica jim je pridrla naproti. In zdaj se je pričel za francoskega častnika najstrašnejši doživljaj, ki more doleteti človeka: sprejem belega jetnika med afriškimi ljudožeri. Planili so po njem ter ga jeli neusmiljeno pretepati in mu trgati obleko s telesa.

Zaposlenje na velesejmu želi mlada in simpatična gospodična. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 18706-2

Perfektna sobarica z dobrimi večletnimi spričevali od gospode, želi primerno službo s 1. ali 15. junijem, samo pri boljši gospodi v Sloveniji. Cenj. dopise na podruž. »Jutra« v Celju pod značko »Perfektna sobarica«. 18664-2

Trgovski pomočnik vojaščine prost, dober prodajalec, verziran v manufakturi, špeceriji, železnini in v rezanju šlp. želi zaposlitve. Kavcija 1500 Din. Ponudbe na podruž. Jutra v Celju pod šifro »Pošten« 18666-2

Šofer-ključavničar išče mesto. Ponudbe pod »Trezen in zanesljiv« na podružnico »Jutra« v Mariboru. 18566-2

Prodajalka izučena v trgovini mešanega blaga, išče mesta. — Pomagala bi tudi pri gospodinjstvu. Ponudbe na podružnico »Jutra« v Trbovljah pod šifro »Dobra prodajalka«. 18757-2

Elektromonter z večletno prakso, išče namestitev. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Elektromonter«. 18759-2

Natakarica perfektna, z osebno pravico, želi premeniti službo — najraje na Gorenjsko, ali tudi kam drugam. Nastop lahko takoj ali pozneje. Cenj. ponudbe prosi na oglasni oddelek Jutra pod šifro »Zmožna«. 18748-2

Vrtnarski pomočnik oženjen, vešč vsega umetnega vrtnarstva, z odličnimi spričevali, vesten in zanesljiv mlad mož, išče primerno službo kot pomočnik, ali pa kot samostojen vodja vrta. Gre tudi na veleposestvo ali graščino. Urejuje uzorno in dobičkanosno vrtove. — Alfred Lazar, Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 31. 18740-2

Kot gospodinja ali postrežnica h gospodu ali 2 osebama išče mesta vestna in poštena ženska. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 18739-2

Šofer izučen elektromonter, s 4-letno šofersko prakso, dober vozač, vešč vseh popravil, išče službo. Naslov v oglasnem oddelku Jutra 18815-2

Uradnik tehnik, z dolgoletno prakso, perfekten v nemščini, išče službo. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 18812-2

Šofer izučen strojni ključavničar, zmožen vseh popravil in montaže išče službo. Po potrebi bi opravljal tudi druga dela. Cenjene ponudbe prosim na oglasni odd. »Jutra« pod šifro »Šofer«. 18774-2

Gospodična vešča slovenskega, srbohrvatskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, trgovsko izobražena želi službo prodajalke, blagajničarke ali k otrokom. Cenj. ponudbe na podr. »Jutra« v Celju pod značko: »Dobra moč«. 18799-2

Reduciran skladiščnik želi istega nameščenja ali sprevodnika pri avtopodjetju, čuvaja, inkasanta ali kaj sličnega. Ponudbe na oglasni odd. »Jutra« pod šifro »Zanesljiv 34«. 18780-2

Pouk

Beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. Dijaki, ki iščejo instrukcije, plačajo vsako besedo 50 par; za šifro ali za dajanje naslova 3 Din. (4)

Jecljanja se temeljito in trajno odvadi. Najboljše reference. Pouk se začne sedaj. Vpisovanje dnevno od 1. do 3. Pavla Kovač, Mikloščeva 22/III. 18617-4

Iščem dijaka ki bi instruiral matematiko za 4. razr. gimnazije. Večna pot 17. 18813-4

Zaslužek

Kdor išče zaslužka, plača za vsako besedo 50 par; za naslov ali šifro 3 Din. — Kdor nudi zaslužek, pa za vsako besedo 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (3)

Brivsko perilo sprejmem v pranje in likanje, komad 25 p. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 18797-3

Razpošiljalnico donašujoče 4000 Din mesečno čistega dobička — prodam vsled odpotovanja. Za prevzem potrebno takoj 7000 Din v gotovini. Kdor rad zasluži, naj se javi na oglasni oddelek »Jutra« pod »Edinstvena priložnost«. 18732-3

Lahek zaslužek Vam nudi prodaja predmeta, ki se rabi povsod. Ponudbe pod »Zaslužek« na oglasni oddelek Jutra. 18751-3

Načrte proračune, obračune in cenitve za vsakovrstne gradnje prevzame v izvršitev poobl. stavb. inž. Peruzzi Stanislav, Ljubljana, Rimska cesta 16. 18785-3

Modroce po 30 Din popravlja tapetnik Mohar v Ljubljani, Lepodvorska ulica št. 3. Na željo pride na dom. 18792-3

Šivilji za perilo ki ima stroj za vezenje, dam delo na dom. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Vezenje 54«. 18817-3

Izvršen zaslužek dnevno do 40 Din nudim za nabiranje zdravilnih rastlin. — Pišite takoj na naslov: V. Vabič, Žalec. 18801-3

Potniki

Kdor išče mesto potnika, plača za vsako besedo 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. — Kdor sprejema potnike, plača besedo po 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (5)

Potnika dobro uvedenega, iščem za dravsko in savsko banovino, ki obiskuje trgovce z usnjem in bi prevzel še kak v stroko spadajoč predmet. Ponudbe pod šifro »Tovarna željev« na ogl. oddelek »Jutra«. 18681-5

Potnike po dva za vsako banovino sprejmem takoj za prodajo novega, lahko prodajnega predmeta. Potrebno cirka 900 Din gotovine. — Ponudbe s sliko na naslov: R. Trapečar, Radna pri Sevnici. 18607-5

Potnika manufakturne stroke, za obisk privatnih strank v Ljubljani in okolici iščemo za takojšen nastop. — Visoka provizija, a pri odgovarjajočem prometu tudi tiksum. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 18749-5

Prodam

Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. — Oglasi socialnega značaja vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (6)

Sobne oprave več komadov dobro ohranjene, šivalni stroj, kurnike iz mreže za kokoši po ugodni ceni prodamo. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 18354-6

Ogrske salame prvovrstne razpošilja po povzetju v paketih od 5 kg za 200 Din Maksa Kupusarević, mesar in klobasičar Kovin, Banat. 18206-6

Premog in drva prodaja Jezeršek, Vodmat. 200

Soboslikar. vzorce lepe dobite na velesejmu v paviljonu »E«. Priporoča se Josip Božič. 18529-6

Perutnino prvovrstno štajersko, živo ali zaklano nudim hotelirjem po najnižji dnevni ceni. Cenik brezplačno. A. Ekart, Rače. 18324-6

Premog, drva, koks prodaja Vinko Podobnik, Tržaška cesta 16. tel. 33-18

Čevlji na obroke »Tempo«, Gledališka ul. 4 (naspro gledališča). 114-6

Mizarji Najcenejše in najboljše suholepljene vezane plošče (Sperrplatten) dobite v skladišču tovarne »UKOD«, Sušak-Ljubljana, Dunajska c. 31, dvorišče. Pošilja se na deželo v vsaki množini. Zahtevajte cenik. 129-6

Volno za modroce zelo poceni prodaja Šega, Cankarjevo nabrežje štev. 5/I. 15055-6

Leseno barako primerno tudi za avto garažo, poceni prodam. — Kapiteljska ulica štev. 3. 18719-6

Mostovno tehtnico centimalno, z navijačem, malo rabljeno, za 3000 kg, proda Lovšin, Hradeckega vas 46. 18722-6

Kompletno posteljo poceni prodam ali zamenjam za moško kolo. Zglasiti se je v nedeljo na naslov, ki ga pove oglasni oddelek »Jutra«. 18735-6

Stopnjice iz trdega lesa, širina 1.45 in dolžina 5.25 m, ugodno proda Ivan Seunig, Tacen. 18682-6

Traverze 14 komadov nosilcev, premer 28, v dolžini 6 m in 7 komadov nosilcev, premer 28, v dolžini 11 m proda Gerkman, Laško. 18663-6

Pisalni stroj, Valvasor in gramofon (salonski) prodam. Plačilne ugodnosti. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 18604-6

Štedilnik dobro ohranjen proda Jernej Jelenič, Ljubljana, Stara pot 1. 18639-6

Brinjevo olje proda Franc Rozman, žganjekuha in čebelarstvo — vas Podstrmec 15, pošta Velike Lašče, Dravska banovina. 18623-6

Zaklano in živo perutnino ter jajca po najnižjih dnevnih cenah v vsaki količini dobavlja Ignac Lackenbacher — Bjelovar. 18651-6

Otroški voziček zelo dobro ohranjen, proda Fink, Celovška cesta 34. 18540-6

Trgovina Marija Rogelj, Ljubljana Sv. Petra c. 26 priporoča veliko izbiro: volneno blago, svilo, dilen, kamrik, cefir, oksfort, šifon, zastore, prte, brisače, nogavice, obleke, predpasnike za velike in male, fino damsko in moško perilo po zelo nizkih cenah. 13791-6

Kupim

Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. — Oglasi socialnega značaja vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (7)

Čebelni vosek pristen in čist kupujemo po najvišji ceni v vsaki množini. Golob & Ko., tovarna kem. izdelkov, Vič pri Ljubljani. 18619-7

Kuhano maslo v vsaki množini kupuje po najvišjih cenah R. Vidmar v Litiji. 18341-7

Majhno mizico majhen železen umivalnik in stojalo za cvetice kupim. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Mizica«. 18775-7

Pohištvo

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (12)

Spalnice iz trdega in mehkega lesa v večji izbiri, ter kuhinjske oprave najceneje nudi Vidmar v Zgornji Šiški. 18717-12

Črešnjevo spalnico novo, politirano — ter **kuhinjo** belo emajlirano za 4250 Din proda Ovetko Kladnik, mizar, Mokronog. 18685-12

Kredenca dobro ohranjena naprodaj do 30. t. m. v Šiški, Jernejeva cesta 35. 18750-12

Oblačila

Trg. oglasi po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. Oglasi socialnega značaja vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (13)

Črna moška obleka zelo dobro ohranjena, za srednjo postavo ugodno naprodaj na Cankarjevem nabrežju št. 3/I levo. Ogledati samo med 12. in 14. uro. 18073-13

Sokolski kroj kompleten — skoraj nov, prodam. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 18809-13

Avto, moto

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (10)

Avtotaks. podjetje z 2 vozovoma, dobro vpeljano, rentabilno in brezkonkurenčno, zelo ugodno prodam. Le resne ponudbe na podružnico »Jutra« v Mariboru pod značko »Zelo dobičkanosno 225«. 18585-10

Avtomobilisti! Motociklisti! Uporabljajte za vaša vozila le India Super pnevmatiko in Staroije. Zaloga in zastopstvo Motor Import Cle., d. z o. z. Celje, Vodnikova ul. 2. 228-10

Dva motorja dobro ohranjena, z ali brez prikolice, znamke Ariel 5 HP in AJS 8 HP, po zmerni ceni prodam. Poizve se v trgovini Stane Derganc, Ljubljana, Gosposvetska c. št. 2. 18010-10

Tovorni avto ki je prevozil cca. 60.000 km, generalno popravljen, v brezhibnem stanju zelo ugodno naprodaj v Kapitejski ulici 3. 18718-10

Steyr avto tipa VII, sportni voz s 6 sedeži, skoraj nov, posebno pripraven za Gorenjsko, ceno prodam Dr. Scherbaum, Maribor. 17217-10

»Ford« limuzino dobro ohranjeno proda Ivan Šiška, Metelkova ul. št. 4. 18730-10

Motorno kolo 750 cm³, s prikolico, radi selitve poceni proda Kanduč, trgovina, Kranj. 18720-10

Fordov hladilnik in druge dele, ali cel Ford avto, tipe 24, proda Kunstler, Lepi pot 1. 18753-10

Avto Ford limusina dobro ohranjen, se ugodno proda. Union zav. družba, Miklošičeva ulica 7/III. 18771-10

Avtomobilisti! Motociklisti! Uporabljajte za vaša vozila le India Super pnevmatiko in Staroije. Zaloga in zastopstvo Motor Import Cle., d. z o. z. Celje, Vodnikova ul. 2. 228-10

V najem

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (17)

Gostilno v letoviškem kraju na Gorenjskem oddam takoj v najem. Ponudbe na podružnico »Jutra« na Jesenicah pod šifro »Srečno«. 18684-17

Trgovino dobro vpeljano, z mešanim blagom, v industrij. kraju na Štajerskem oddam v najem. Potreben kapital 30.000 Din. Ponudbe na podružnico »Jutra« v Celju pod značko »Industrija«. 18665-17

Trgovino z mešanim blagom, takoj ali pozneje, na Gorenjskem oddam v najem. Pogoji ugodni. — Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod »Stanovanje v hiši«. 18782-17

Les

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (15)

Cca. 200 m³ desk I., II. in III. morale ter **tramov** kupimo za gotov denar. — Ponudbe na naslov: Spitzer & Co., Zagreb, Jurišičeva ulica 26. 18715-15

Kolesa

za besedo. Oglasi socijalnega značaja po 50 par beseda. Za dajanje naslova ali za šifro 3 Din, oziroma 5 Din. (11)

Moško kolo za fotoaparat 6½ × 9 zamenja Ivan Krajnc, Pienik, Črna pri Prevaljah. 18909-11

Dvokolo moško in žensko, skoraj novo poceni naprodaj v Florijanski ulici štev. 30/I 18714-21

Damsko kolo rabljeno kupim. Ponudbe na oglasni oddelek Jutra pod šifro »Z navedbo cene«. 18687-11

Kolo po zelo nizki ceni naprodaj na Miklošičevi cesti št. 7/III, vhod poleg Delavske pekarne. 18772-11

Prehrana

Kdor nudi prehrano plača za vsako besedo 1 Din; kdor išče prehrano pa za besedo 50 par; za dajanje naslova ali šifro 3 Din, oziroma 5 Din. (14) Trgovski oglasi 1 Din

Domačo hrano dobro okusno nudim 3—4 gospodom v centru mesta. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 18725-14

Sprejmem otroka v stalno dobro vzgojo na deželo. Solnčno in zdravo stanovanje, dobra domača hrana ter slovenski in nemški govor. Sprejmem tudi čez poletje. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra« v Ljubljani. 18582-14

Kapital

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (16)

Gotovina Kdor ima večjo vlogo pri Ljubljanski kreditni banki, se mu nudi ugodna prilika, da pride že v kratkem času do gotovine. Sporoči naj visokost vloge in svoj naslov na oglasni oddelek »Jutra« pod »V kratkem gotovina«. 18642-16

Kdo bi mi pomagal s posojilom. Gre zaradi dediščine 200.000 dolarjev. Ponudbe na oglasni odd. »Jutra« pod »Posojilo 31«. 1877-16

Mlada dama prosi dobrosrčnega gospoda 6000 Din posojila proti sigurni vrnitvi. Cenj. ponudbe prosim poslati na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Poštena dama 49«. 18795-16

Poslov. družabnika (tudi damo) z gotovino 30.000 Din, zajamčeno dober zaslužek, za razpečavanje povsod potrebnega stroja nemškega patenta iščem. Imam glavno zastopstvo za ves Balkan. Ponudbe pod »Solidan posao« na ogl. odd. »Jutra«. 18700-16

Kdor poseduje vlož. knjižico Ljubljanske kreditne banke na 1,000.000 Din, lahko to veselo plasira proti zajamčeni sigurnosti v večje podjetje. Ni treba gotovine, zadostuje samo prepis. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Večja sigurnost«. 18561-16

Iščem financirja za izvrševanje posla kakršnega še ni v Jugoslaviji. Izguba v vsakem oziru popolnoma izključena. Vložena glavnica stalno krita z najmanj 200 %. — Vloga 200.000 Din, ki pa se ne potrebuje takoj v celoti. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »200.000«. 18745-16

15.000 Din posojila za prevzem trgovine, za dobo enega leta, ali proti vračilu v mesečnih obrokih, išče gospa proti visokim obrestim. Cenj. ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Rabim takoj 42«. 18788-16

Stanovanje odda

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (21)

Realitetna pisarna Jože Grašek Ljubljana, Kolodvorska 24 posreduje najem in oddaje stanovanj, mesečnih sob, trg. in obrtnih lokalov pod ugodnimi pogoji. 152-21

Stanovanje 5 sob, kopalnice in pritiklin, v centru mesta oddamo. Dopise na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Stanovanje 1. avgust«. 17962-21

Dvosob. stanovanje oddam z avgustom v Bolgarski ulici št. 32 — pod Šmartinsko cesto, pri kavarni »Viadukt«. 18737-21

Dvosob. stanovanje s kuhinjo in pritiklinami oddam. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Snažno in poceni«. 18713-21

Stanovanje sobe in kuhinje oddam za junij ali ali dvema gospodičnama v Križevniški ul. št. 14. 18755-21

Dvosob. stanovanje dvorišno takoj oddam v Gosposki ulici štev. 6. 18754-21

Dvosob. stanovanje oddam s 1. junijem v Rožni dolini, cesta II/6. 18702-21

2 stanovanji takoj oddam v novi hiši 8 minut od remize št. 224. Kotnik, zraven Carmana. 18768-21

Stanovanje 2 sob, kabineta, kuhinje in vseh pritiklin takoj oddam v vili. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 18762-21

Stanovanje takoj oddam stranki brez otrok v Mostah, Ribniška št. 7. 18790-21

Dvosob. stanovanje parketirano, kuhinje in pritiklin, za 400 Din oddam v Zg. Šiški štev. 205. 18806-21

Mladenič vojaščine prost, želi kakršnokoli službo; da tudi onemu, ki mu jo presrbi, malo nagrado. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 18814-21

Stanovanja iče

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (21-a)

Stanovanje sobe in kuhinje, ne predrago, išče stranka 3 oseb. Ponudbe z navedbo cene na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Stranka 3«. 18653-31/a

Lokali

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (19)

2 poslovna prostora v sredini mesta oddamo s 1. junijem. Ponudbe pod šifro »Dvorišče poslopje« na oglasni oddelek Jutra. 17968-19

Trgovino čevljev v glavni ulici Zagreba, dobro vpeljano, zelo ugodno prodam. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Želo dobičkanosno 26«. 18729-19

Lokal na prometni točki Ljubljane VII oddam takoj v najem. Pojasnila daje Zupančič, Kersnikova ul. 3. 18818-19

Sodavico in Chabesso tvornico dobro idočo, v Mariboru takoj ugodno proda lastnik Goljšak, Krčevina-Maribor, Aleksandrova cesta št. 21. 18689-19

Gostilna in trgovina naprodaj blizu Maribora — tik banovinske ceste. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Prometna«. 18610-19

Lokal prikladen za vsako obrt takoj oddam. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 18708-19

Vinski paviljon na veseličnem prostoru ljubljanskega velesejma prodam ali oddam v najem. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Dobra kupčija«. 18752-19

Veliko pekarno obstoječo že 40 let, v najprometnejši ulici Zagreba oddam v najem radi starosti. Pojasnila daje lastnik Peter Vrkljan, Zagreb, Ilica 110. 18741-19

Gostilničarska posredovalnica: Pavlekovič, Zagreb, Ilica 144, proda ali da v najem:

restavracijo zelo prometno, z veliko plesno dvorano, teraso pred restavracijo, stanovanjem za gostilničarsko rodbino, vse popolnoma opremljeno, v bližini akademskih visokih šol. Pogodba na 5 let. Mesečna najemnina 3000 Din. Letni promet 600 hl vina in pive. Cena 50.000 Din. Krasen in zanesljiv zaslužek.

gostilno preko pota skladišča glavnega kolodvora v Zagrebu, popolnoma opremljeno, s 3 velikimi gostilniškimi sobami in stanovanjem za gostilničarja. Velika pivnica. — Jako prometno podjetje. Mesečna stanarina solidna. — Cena 20.000 Din

bufet ali gostilno v Zagrebu, strog centrum mesta, dnevni garantirani promet 4000 dinarjev. Cena 75.000 dinarjev;

gostilno v Zagrebu v Zagrebu, strog centrum, poleg tržnice, mesečni promet zajamčeno 20 hl vina in 20 hl pive, vse s popolnim inventarjem. Stanovanje za gostilničarja. Cena 35 tisoč dinarjev. Mesečna najemnina 2500. 18697-19

Lokal v Ljubljani na Miklošičevi cesti št. 6 oddam radi preselitve notarske pisarne. 18769-19

Trgovina preko 10 let obstoječa, v Ljubljani, naprodaj. Potrebna gotovina 400 tisoč Din. Ponudbe pod »Specijalno« na oglasni odd. »Jutra«. 18796-19

Posest

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (20)

Dvostanovanj. hišo z lepim velikim skladiščem, vrtom in dvoriščem prodam ali oddam v najem. Posredovalci izključeni. Potreben majhen kapital. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 18353-20

Lepa hiša novozidana, enonadstropna, v Zgornji Šiški naprodaj za ugodno ceno 190.000 Din. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 18395-20

Stavbno parcelo lepo, v sredini mesta, tudi proti hranilni knjižici ugodno prodam. Ponudbe pod šifro »Dobra naložitev« na podružnico Jutra v Mariboru. 18234-20

Ugoden nakup hiše s trgovskimi lokali, stanovanji in vrtom, na Dobravi pri Gorenji vasi, krasen kraj, velika okolica. Zaradi prevzema vknjižbe hranilnice potreben majhen kapital, dobro amortiziran. Prilika ugodna za lasten dom. Pojasnila daje tvrdka Kašman, železnina v Škofji Loki. 18188-20

Dve novi vili enonadstropni, z lepim vrtom in s trgovino mešanega blaga, 8 minut od cestne železnice naprodaj. Plača se lahko s knjižico. Pojasnila daje Fr. Matušek vsak delavnik na Grudnovem nabrežju med 11. in 12. ter 17. in 18. uro. 18186-20

Realitetna pisarna Jože Grašek Ljubljana, Kolodvorska 24 posreduje nakup in prodajo posestev, hiš in zemljišč pod ugodnimi pogoji. 152-20

Hiše ali posestva od 35.000 Din naprej prodaja Posredovalnica, Maribor, Sodna ulica št. 30. 18692-20

Prodam in kupim! suhe solnčne parcele in stanovanjsko vilo v Ljubljani. Perssons, Ljubljana, poštni predal 304. 18776-20

Več stavbnih parcel à 1000 m², v solnčni legi ob Dunajski cesti, blizu kisarne »Produkta« naprodaj. Pojasnila »Pri Angelci« na Ježici. 18767-20

Veliko trg. hišo v najboljši legi v Mariboru, z lepimi lokali in stanovanji prodam deloma proti gotovini in deloma na dolgoletna odplačila. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod značko »Rentabilitet«. 18693-20

Lepe vile od 160.000 Din naprej, trgovske hiše od 120.000 do 400.000 Din, gostilne z mesarijo, pekarne itd., v mestu in na deželi od 120 do 150.000 Din, kakor tudi

posestva od 35, 90 in 250.000 Din, gradbinsko posestvo cca. 300 oralov 900.000 Din. — Posredovalnica »Rapid« v Mariboru, Gosposka ul. 28 18694-20

Vilo, hišo, parcelo [illegible] ki ima hipoteko v Kreditni banki. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Ljubljana 269«. 18628-20

Iščem stranko mirno in solidno, za enostanovanjsko hišo na obsežnem vrtu, z 2 sobama, kuhinjo, shrambo itd., ob glavni cesti in poleg Ljubljance na periferiji Ljubljane. Na razpolago takoj. Naslov pove ogl. oddelek »Jutra«. 18620-20

Majhno posestvo v Sp. Šiški kupim v ceni do 80.000 Din. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 18599-20

Krasen kompleks obsegajoč 16.500 m² sadnega vrta, stavbišč, z letno hišico s 5 stanovanjskimi prostori, v idealni solnčni legi, ugodno naprodaj. — Pismene ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Ugodna naložitev kapitala«. 18513-20

Dve novi vili enonadstropni z lepim vrtom in z trgovino z mešanim blagom, 8 minut od cestne železnice, naprodaj. Plača se lahko s knjižico. Pojasnila daje Fr. Martinšek vsak delavnik, Grudnovo nabrežje od 11. do 12. in od 17. do 18. 18186-20

Nova hiša tristanovanjska, tik Ljubljane naprodaj. Elektrika in vodovod v hiši. Izve se v Mostah, Ljubljanska ul. št. 37. 18779-20

Sobo odda

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (23)

Lepo sobo v centru mesta oddam takoj ali s 1. junijem. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 18635-23

Sobo oddam takoj 2 gospodoma ali gospodičnama v Ljubljani, Vidovdanska c. 2/. 18631-23

Lepo solnčno sobo s posebnim vhodom oddam gospodu na Gruberjevem nabrežju št. 16. 18607-23

Veliko prazno sobo tik univerze oddam boljši osebi. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 17536-23

Sobo čedno in solnčno poceni oddam dvema gospodoma, po možnosti s hrano in vso oskrbo. Miklošičeva cesta št. 23, pritličje. 18734-23

Sostanovalca sprejmem takoj za 200 Din z zajtrkom. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 18723-23

Lepo solnčno sobo s posebnim vhodom oddam s 1. junijem na Rimski c. št. 20/I, desno. 18683-23

Sobo lepo opremljeno, s posebnim vhodom in električno lučjo takoj oddam na Starem trgu št. 11a/II. 18746-23

Opremljeno sobo poceni oddam enemu ali dvema gospodoma. Kalister, Trnovski pristan 4. 18712-23

Sobo s posebnim vhodom, poceni oddam takoj ali s 1. junijem boljši gospodični ali gospodu. Munih, Sedarska steza št. 3, nova vila. 18709-23

Sobo za stalno odda mirna stranka gospodu ali gospodični. Poizve se med 12. in 15. uro. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 18701-23

**

Iz življenja in sveta

Pristanek v Londonderryju

Letalka miss Amelija Erhart zapušča letalo po zasilnem pristanku na evropski kopnini

Skrivnost svetlobe

Newton je bil prvi, ki je skušal podati kolikor toliko zadovoljivo razlago o bistvu svetlobe. Po njem sestoji ta iz silno drobnih telesc, ki zadevajo očesno mrežnico in zbujajo tam svetlobni vtis. Po tej teoriji je bilo mogoče razložiti res marsikakšno lastnost svetlobe, n. pr. pojav odsevanja itd. Toda že Newtonov vrstnik Kristijan Huygens, izumitelj ure na nihalo, je trdil, da svetloba ne sestoji iz telesc, temveč da je samo valujoče gibanje nad vse drobne snovi, ki napoljnjuje svetovje in se imenuje eter. Tisti čas so ugotovili tudi hitrost svetlobe, ki pa po Huygensu ni hitrost v prostorju se premikajoče snovi, temveč le hitrost stanja te snovi, namreč valovnih nihljajev. Tudi pri nastajanju zvokov v zračnem prostoru se ne premikajo dalje zračni molekuli, ampak le nihljaji teh molekulov.

Huygensova teorija je lahko razložila vse dotlej znane svetlobne pojave, tudi interferenco, čudni pojav dveh žarkov, ki skupaj ne dasta več svetlobe, temveč — temo. V tem primeru pade namreč valovni višek enega žarka v valovno nižino drugega žarka, ki na ta način paralizirata drug drugega. Pozneje so ugotovili, da so tudi drugi fizikalni pojavi, toplota, ultravolični, Roentgenovi in radijevi žarki valovanja, ki se le po valovnih dolžinah ločijo od svetlobe. Elektrika, ki se giblje z isto brzino skozi prostorje, pa je po Maxwellu najbolj sorodna svetlobi, ki ni nič drugega nego neka vrsta elektromagnetskega valovanja.

V zadnjih dveh desetletjih pa je znanost odkrila marsikakšne pojave, za katere Huygensova valovna teorija ne zadostuje več popolnoma, n. pr. učinkovanje svetlobne energije na materialna telesa, kakor da bi bil svetlobni žarek sestavljen iz energijskih atomov ali kvantov, kakor jih imenuje moderna znanost. S tem se je moderna znanost spet malo približala Newtonovim domnevam, vsaj v toliko, da je ž njimi izpopolnila Huygensovo teorijo.

Kongres proti vojni

Na pobudo pisateljev Romaina Rollanda in Henryja Barbussea se bo letos 1. avgusta sestal v Ženevi mednarodni kongres proti vojni. Oklic za kongres so podpisali poleg imenovanih dveh pisateljev še Maksim Gorkij, Upton Sinclair, ga. Sunjatsenova, Theodore Dreiser, prof. Einstein, Heinrich Mann, Jon dos Passos, Frans Massereel, Charlotta Despardova in Jean Devanny. V pozivu pravijo podpisniki, da narašča oboroževanje do brezmejnosti, največjo nevarnost pa pomeni kemična vojna, kajti s pomočjo kemije in z letali bo mogoče v bodoči vojni uničiti cele kontinente.

Strašna smrt požiralca mečev

V madžarskem komitatu Bekes se je pred dnevi produciral artist v požiranju mečev Franc Kondor. Pri nekem nastopu pa jo je drago izkupil. Rezilo mu je obtičalo v goltancu in so ga morali odstraniti z operacijo. Ta pa ni pomagala artistu nič več. Nesrečnik je izdihnil v najstrašnejših mukah.

Ženske in fašistične zastave

V Italiji že od nekdaj velja običaj, da pozdravljajo moški na ulici polkovne zastave. Poprej so se ob takšnih prilikah odkrivali, zdaj enostavno iztegnejo roko. Dokler so se v Italiji odkrivali, so imele ženske lahko stališče. Ker pri pozdravljanju ne snemajo klobuka, so jim dali mir. Zdaj pa je drugače. Ker se v Italiji vedno bolj zakoreninja pozdravljanje z iztegljajem rok, morajo tudi ženske izkazovati zastavam iste časti kakor moški in jih pozdravljati kakor oni.

Kopanje škodljivo!

Ko je londonski župan l. 1812. zaprosil magistrat, da mu postavi kopalno kad, so njegovo prošnjo zavrnili s naslednjo utemeljitvijo:

»Doslej se ni še noben župan pritožil zaradi nedostajanja kopalne kadi. Če se hoče sedanji župan s svojo družino kopati, naj to stori na svoje stroške.«

Šele ko si je lord John Russel kot prvi Londončan omislil kopalnico, je prišel čas, da so ž njo postregli tudi londonskemu županu. Prva kopalnica v Londonu je bila prava senzacija, ki so jo ljudje prihajali ogledovat od blizu in daleč, med njimi tudi neki Američan Adam Thompson, ki si je dal nekaj podobnega napraviti potem doma. Zanimivo je, da so zdravniki tistega časa sodili o kopanju takole:

»Če se bo luksus kopanja razširil v široke kroge, ni drugega pričakovati nego pogostejše primere revmatizma, mrzlice in pljučnice!«

Novi predsednik japonske vlade

Admiral Saito,

doslej japonski guverner na Koreji, je imenovan za ministrskega predsednika

Štofe za pomladanske

OBLEKE, apartne angleške in češke vzorce nudi v veliki izbiri najceneje tvrdka

Drago Schwab, Ljubljana

Smrtni konec avtomobilske dirke

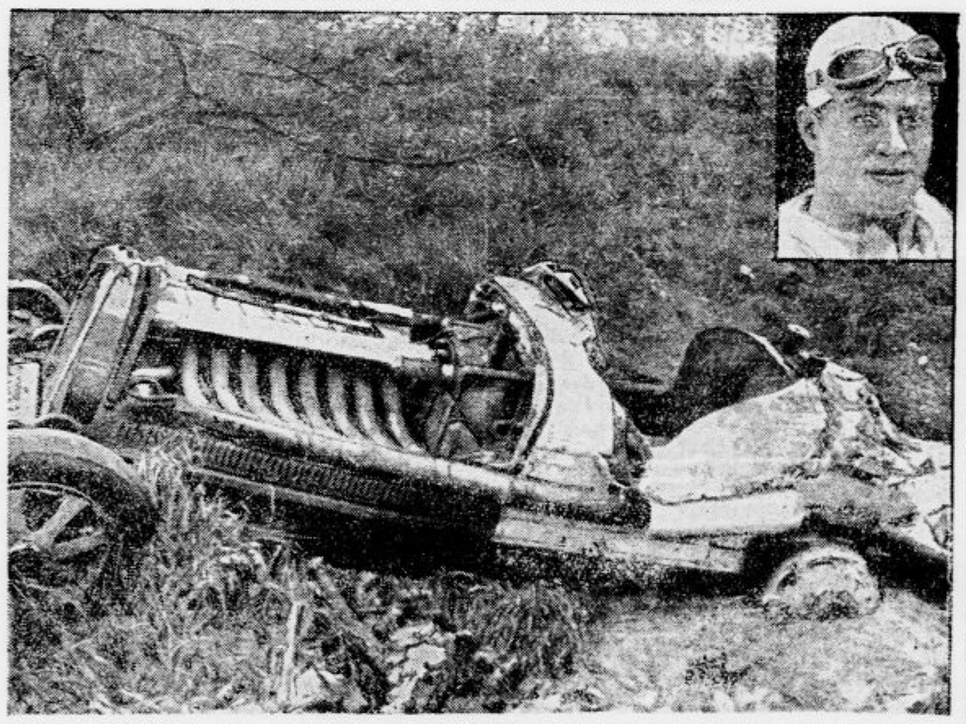

Na nedeljskih avtomobilskih tekmah berlinskega Avusa se je smrtno ponesrečil dirkač knez Lobkowicz. Med dirko mu je počil plašč na kolesu, nakar se je vozilo prevrglo v zraku in padlo z ovinka v 4 m globoko udrtino, kjer je obležalo v stanju, kakor ga kaže slika. Dirkač (zgoraj desno) je bil pri priči mrtev

Piccardova gondola v Bruslju

Te dni je prispela v Bruselj Piccardova stratosferna gondola iz Gurgla. S postaje jo je spremljal do univerze sam prof. Piccard, ki sedi spredaj na avtomobilu

Klavern konec čudežnega otroka

V pristaniški četrti rumunske Konstance so našli službujoči stražniki starega moža, ki je bil oblečen v cunje in se je na nekem uličnem vogalu zgrudil onemogel na tla. Starec je na vprašanje, kdo je in odkod prihaja, dajal tako zmedene odgovore, da so stražniki sprevideli, da imajo opravka z umobolnim človekom. Edino, kar je nosil starec s seboj, je bil tok za gosli. V toku pa ni imel violine, marveč kos lesa in vrbovo šibo. Od toka in teh dveh predmetov se ni hotel ločiti za nobeno ceno. Kadar so hoteli seči po toku, je začel starec neznansko vpiti in jadikovati, da mu hočejo ukrasti še poslednje njegovo imetje — Stradivarijeve gosli.

Na podlagi tega gradiva je začela policija poizvedovati, da bi dognala istovetnost starca. Imela je uspeh. V zavaljanem tujcu so spoznali nekdanjega najslovitejšega rumunskega gosiača Georgea Mirceo, ki je bil širom Rumunije znan pod imenom Gemir. V starosti šestih let je Mircea nastopal po evropskih knežjih dvorih in zbujal nepopisno občudovanje poslušalcev. Bil je že tedaj velik na svojem instrumentu, ki mu je umel izvabljati najslajše in najžalostnejše zvoke. Skladatelj Johann Strauss, ki ga je ob neki priliki slišal igrati, je dosegel, da so ga povabili celo na Dunaj v Schönbrunn, kjer je koncertiral pred kronanimi glavami.

Toda slava je lepa, a tudi zapeljiva reč. Nenadoma je George Mircea izginil svetu izpred oči in nihče ne ve, kdaj se je začela njegova pot navzdol. Gotovo je samo to, da so ga že prva leta po vojni videli kot berača in vagabunda, ki se je klatil po rumunskih postajah in prirejal »koncerte« za miloščino ali pa za kozarček pijače. Nihče pa ni slutil, da je ta propali človek mož tako slavne preteklosti. Od nekoč obožavanega umetnika ni ostalo nič drugega kakor spomin na nekdanje čase, vso globokost njegove tragedije pa izpričuje dejstvo, da je danes blazen.

Spor zaradi Clemenceau-jevega spomenika

V torek 24. t. m. se je imel v Parizu odkriti Clemenceaujev spomenik. Spričo današnjega položaja pa so prireditelji sklenili, da se bo izvršilo odkritje povsem tiho, brez hrupa in oifcielnih slovesnosti. Govor ministrskega predsednika Tardieuja, ki je bil prvotno na sporedu, so izpustili. Namestu njega je prišlo pred spomenik samo zastopstvo pariškega mestnega sveta in v njegovem imenu je spregovoril nekaj besed njegov pooblaščenec, pariški župan Francois Latour. Pač pa je predvideno, da se bo vršilo slovesno odkritje spomenika na dan premirja, t. j. 11. novembra.

Zaradi ceremonij, ki so jih bili nameravali zvezati že s sedanjim odkritjem spomenika, pa je nastal med pariškim mestnim zastopstvom in med Clemenceaujevim sorodstvom precej oster konflikt. Rodbina pokojnika je na poziv mestnega sveta v Parizu odgovorila, da je sicer prejela poziv k odkritju, da se pa odkritja ne bo udeležila iz dveh razlogov: prvič, ker ceremonija, ki bi morala biti ceremonija, ne bo ceremonija, drugič pa, ker stoji spomenik na prostoru, ki ga ne smatrajo za dostojnega velikega pokojnika. Takisto so odklonili udeležbo pri tihem odkritju spomenika najožji sodelavci pokojnega državnika.

Vsakdanja pot normalnega človeka

Po računih opazovalcev človeškega gibanja napravi normalen človek v enem dnevu 18.000 korakov. V tem številu so vračunani tudi dnevni sprehodi, ki so nujno potrebni za ohranitev zdravstvenega ravnotežja.

Zdravnik, ki je izrezal prvega slepiča

V Hamburgu je te dni obhajal 80 letnico kirurg prof. Hermann Kümmell, ki je imel l. 1889 toliko poguma, da se je prvi lotil slepiča z nožem. S tem je položil temelj tej panogi ranocelniške prakse, ki se je do danes krasno razvila. Pred Kümmellovo operacijo je bil vsak akuten primer slepiča smrten.

Vatikanski vojni muzej

Vatikansko mesto si je zdaj uredilo muzej. Kakor v vsakem vojnem muzeju, vidiš v vatikanski zbirki zastave, puške, sablje in topove. Najzanimivejše pa je to, da se značilnost tega muzeja prekine okoli l. 1870. Po tej dobi ni v muzeju ničesar, kar bi bilo interesantno za način sodobnega vojskovanja. V strašni drami nedavne preteklosti in strašne sedanjosti je vatikanski vojni muzej pravcata idilična ustanova.

Pri hripi, bronhitisu, vnetju mandljev, plučnem katarju, zasluženosti nosu, sapnika, požiralnika in jabolka, obolenjih oči in ušes, skrbimo za to, da često očistimo temeljito želodec in črevo z uporabo naravne **»Franz Josefove« grenčice.** Znameniti strokovnjaki za nego zdravja svedočijo, da **»Franz Josefova« voda** dobro služi tudi pri šenu in drugih mrzličnih nalezljivih boleznih. **»Franz Josefova« grenčica** se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Lasje in sreča

oboje je v tesni zvezi. Plešavost ali sivi lasje so bili že često povod za nezvestobo, za trpljenje in celo za obup. Zdaj je konec tem skrbem. **Osivevanje in izpadanje las takoj zajamčeno preneha,** ako zavžijete okrepčujoči preparat »Vigi-Hai«, sestavljen po navodilu prof. dr. Herryja, ki vrne lasem zopet **prvotno barvo, odstrani luske in zajamčeno omeji izpadanje las.** Lasje dobe krasen lesk in trdnost. Preparat ni **nikako barvilo,** je neškodljiv in njega uspeh zajamčen. Polagoma dobe lasje prvotno barvo. KONEC PLEŠAVOSTI. Doseglo se je, da so se celo plešastim začeli lasje krepiti in rasti po malem. Tisoči zahval. **Zdravniško priporočeno,** nikaka prevara, uspeh zajamčen, sicer se znesek vrne. Očuvajte si svoje lase. Cena Din 80, za posebno jakost Din 120. Za vnaprej poslani znesek v pismu pošlje sredstvo: Strokovni laboratorij za lase AIDE-Havelka, Praha-Vinohrady, Slezká 116, odd. O. Československa.

Preiskava las brezplačna. 182

Veliko industrijsko podjetje išče za Ljubljano in južni del Dravske banovine

mlajšega inženjerja - akviziterja

Potrebno znanje slovenskega, hrvaškega in nemškega jezika, dober nastop in dobre zveze v industrijskih krogih. — Ponudbe na **Publicitas d. d.** Zagreb, Ilica 9, pod št. 30.489.

PETER ŽITNIK SPLOŠNO KLEPARSTVO

specijalna instalacija strelovodov

»Conco« izolacije za Dravsko banovino

LJUBLJANA, Ambrožev trg 9. Telefon št. 31-46

Cene zmerne. — Delo najsolidneje.

Zahvala

Za vsa mnogoštevilna pismeno in ustmeno izražena sožalja, katera smo prejeli povodom tako nepričakovano nagle smrti našega iskreno ljubljenega soproga, očeta, brata itd., gospoda

Ivana Hočevarja

župana, posestnika in gostilničarja

se iskreno zahvaljujemo, kakor tudi vsem, ki so dragega pokojnika v tako ogromnem številu spremili na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo čč. duhovščini, zdravnikom, vsem zastopnikom raznih društev in korporacij, vsem zastopnikom uradov, darovalcem krasnih vencev in šopkov, pevcem in govornikom.

Še enkrat vsem iskrena hvala!

Velike Lašče, dne 25. maja 1932.

Hočevar Marija z otroci in ostalo sorodstvo.

6201

Ležalne stole

120, po povrstju 130 Din.

Spalne fotelje

patent. divane, otomane, garniture, modroce, postelje mreže, železne zložljive postelje in tapetniške izdelke nudi najceneje

Rudolf Radovan

tapetnik

Mestni trg štev. 13

ki krepi in zdravi

ŽELODEC

edini proizvajalec

LOVRO SEBENIK

Ljubljana VII.

ARESIT

dvojno impregnirana usnjata strešna lepenka

LEPENKA ZA IZOLACIJO

IZOLAČNE PLOŠČE

dvojno lepljene

BITUMENOZNA

strešna lepenka vseh vrst

BITUMEN JUTA

za izolacijo

Vsi ti produkti so izdelani iz čistega, naravnega meksikanskega **Bitumena.**

BITUMEN

v originalnih sodih

LESNI CEMENT

KARBOLINEUM

Dobavlja v vsaki množini

Jos. R. PUH

LJUBLJANA

GRADAŠKA UL. 22 TELEF. 2513

5117

Spominjajte se slepih!

Problemi modernega naravoslovja

Einsteinova relativnostna teorija je splošno znana, dasi je nje globlja vsebina ljudskim množicam slej kakor prej knjiga s sedmimi pečati. Planckova kvantna teorija je manj popularna, čeprav niso njeni zaključki nič manj zanimivi in čudoviti. O enem teh zaključkov nekoliko besed.

Kvantna teorija ne pomeni nič drugega nego uvedbo atomizma v predstavo energije. Če najmanjša doslej določena tvorba, elektron, ki je najmanjši delec negativne elektrike, izžareva svetlobo, jo izžareva vedno v čisto določeni energijski stopnji, in sicer vedno eno ali več takšnih enot in nikoli njenih delov. Najmanjšo enoto energije, tako rekoč energijski atom, je prof. dr. Max Planck imenoval »energijski kvantum« in od tod izvira ime kvantna teorija.

Še dalje je šel prof. Einstein. Ta pripisuje svetlobnim valom iglasto strukturo. Po njem se elementarno izžarevanje svetlobe ne dogaja na vse strani kakor pri naših cestnih svetiljkah, temveč se iz svetlobnega vira odtrga silno tenak snop v določeno smer, kakor žarek iz žarometa. A to pretrgoma za neznaten drobec časa. Potem spet ugasne. Ta čas rabljeno označbo za posamezen takšen elementarni val svetlobe je »foton« ali »svetlobni kvant«.

Kako velik je takšen foton? Če hočemo odgovoriti na to vprašanje, zadenemo na hud paradoks, o katerem je pred kratkim govoril angleški astronom in fizik Eddington. Če opazujemo neko zvezdo skozi največji daljnogled sedanjosti na Mount Wilsonu, moramo iz podobe, ki jo ustvarja njegovo zrcalo, sklepati, da zakriva vsak izžarek vsakega posameznega atoma te zvezde vso zrcalno odprtino. Če bi izžarek zadel samo del zrcala in drugi izžarek drug del, tedaj bi bil učinek ta, kakor da bi različne dele zrcala zadevala svetlobna izžarevanja različnih zvezd. Različne zvezde pa dado različne podobe in vsaka posamezna svetlobna točka je obdana z več obroči, ki so deloma barvni zaradi uklona svetlobe. Ker tega ni, mora biti foton vsaj tako velik, da prekrije ogromno zrcalo.

Einstein je prišel do svojega naziranja o iglasti strukturi svetlobnih valov spet na podlagi opazovanja pojavov na površini kovin, ki jih obsevamo z lučjo. Iz teh površin izžarevajo elektroni z razmeroma majhno brzino. Stopnjevanje te brzine se ne da doseči z intenzivnejšo svetlobo, temveč samo s svetlobo manjše valovne dolžine. Kratkovalovni svetlobni kvanti imajo več energije, njih sunek je jačji in vsak elektron se iz površine kovine sune z večjo silo. Če je pa tako in če vsebuje vsak izsunjeni elektron vso fotonovo energijo, tedaj mora biti foton tako majhen, da lahko vdere v atom.

Einsteinov izsledek je torej v diametralni opreki z Eddingtonovim in znanost je bila nekaj časa v zadregi, kako bi to nasprotje pojasnila. Potem se je pa izkazalo, da ni niti Eddingtonov niti Einsteinov odgovor napačen, temveč da je napačno in nesmiselno samo vprašanje o velikosti fotona. Nesmiselno je namreč vprašati po lastnostih vsakega fotonskega individua, kakor je nesmiselno vprašati, kakšno brzino ima posamezen molekul plina, ki pritiska na bat. O obsegu posameznih fotonov je nemogoče govoriti ali pa pridemo do paradoksov gornje vrste, temveč moremo govoriti le o statističnih lastnostih nekega števila fotonov v njihovi skupnosti. Saj je v naravi še mnogokaj, česar se zavedamo po izkušnji, a ne moremo izraziti s številom in mero.

Mićun M. Pavičević (Zagreb):

Nekoliko novih črnogorskih anekdot

(Izviren prispevek za »Jutro«)

Nagla preiskava in preki sod na ladji

Pokojni knjaz Danilo se je bil zaročil z Darinko Kvekovićevo in krenil kmalu nato s svojim spremstvom s Cetinja v Trst, da obišče zaročenko. Poleg drugih brkatih Črnogorcev serdarjev in vojvod sta bila v njegovem spremstvu tudi vojvoda Petar Filipov Vujović iz Ljubotinja in vojvoda Ivo Rakov Radonjić iz Njeguša. Črnogorci so bili v dragocenih narodnih nošah in vsi so nosili za pasovi težke ledenice in ledenike (s srebrom okovane pištole in velike nože). Ko je knjaz dospel v Boko, se je s spremstvom vred vkrcal na neko ladjo, ki je potrebovala od Kotora do Trsta polnih osem dni, ker se je zaustavljala v vseh večjih in manjših pristaniščih. Črnogorci so s svojimi slikovitimi oblekami, srebrnimi toki in srebrno okovanim orožjem vzbujali pozornost vseh ostalih popotnikov na ladji. Med njimi je bil tudi neki Francoz s svojo ženo. Bila sta že priletna in, kakor si lahko sklepal po vseh znakih, premožna.

Nekega popoldneva, ko je ladja plavala nekoliko dalje od obrežja, se je med popotniki razširila novica, da je Francozu izginila usnjena ročna torba z vsemi dragocenostmi, ki sta jih imela z ženo in tudi z vsem denarjem, kar sta ga bila vzela na pot. Nihče na ladji ni skušal pojasniti zadevo in ukradeno blago, če mogoče, najti.

Knjaz Danilo je tedaj obedoval v jedilnici prvega razreda. Vojvoda Petar Vujović je sedel z njim in sta se pomenkovala. Ostali Črnogorci so se bili razšli po ladji. Francoz in Francozinja sta se otožno sprehajala po jedilnici. Naposled sta se vsedla baš nasproti knjazu in začela govoriti o svoji škodi. Kajpak, še pomislila nista, da knjaz zna francoski in da bo razumel, kaj sta govorila med seboj.

— Moj bog, kdo neki naju je okradel? je zopet vzdihnila Francozinja.

— Pa Črnogorci, kdo pa bi? — je odvrnil soprog.

— Misliš spremstvo tega knjaza? — se je začudila žena.

— Nihče razen njih — je dejal starec — in sicer mislim, da je ukradel prav onile tukaj, ki sedi s knjazom (pri tem je pokazal na vojvodo Vujovića). — Ali ga ne vidiš, kakšen je? Poglej mu samo v oči: pravi hajduk — tolovaj je; taka je tudi vsa njegova družba.

Ta razgovor je knjaza Danila naravnost porazil. Prekinil je kosilo in neutegoma odšel v svojo kabino, kamor je sklical vse spremstvo.

— Glejte, v takšno luč sem prišel z vami vred! — je dejal razburjeno in povedal, kaj je slišal trenutek prej od francoske dvojice.

Črnogorci so bili poraženi! Nihče med njimi ni črhnil niti besedice. Sicer pa ni bilo niti časa. Vojvoda Ivo Radonjić je takoj planil kvišku, izdrl jatagan in vzkliknil:

— Prisegam ti, da nam tat ne bo utekel, ali pa bomo poklali kakor kozle vse, ki so na ladji.

— Tako je! Tako je! so vzkliknili vsi ostali Črnogorci in z izdrtimi jagatani pohiteli za vojvodom Radonjićem iz knjaževe kabine naravnost h kapitanu ladje. Zaukazali so mu, da je takoj spustil sidro in zaustavil ladjo. Z noži v rokah so začeli Črnogorci preiskavati od strahu napol odrevenele popotnike. Kmalu je bil preiskava končana. Francozovo torbico je bil ukradel neki mlad Italijan; našli so jo na ladijskem krovu, zamotano med njegovo prtljago. Italijan je bil pripravljen, da izstopi v prvem pristanišču, kjer bo ladja obstala. Čim so našli torbico, je vojvoda Ivo Radonjić pograbil Italijana kakor volk ovco in ga s polovico telesa vrgel preko ograje na krovu, tako da mu je glava visela nad vodo. Zavpil je na ves glas:

— Sekaj glavo mrcini! — Več Črnogorcev se je z nasajenimi jatagani vrglo nad tatu in so vihteli nože nad njegovim vratom, vendar ga nobeden ni zarezal, kakor da bi bili drug drugemu na poti.

— Eden, samo eden naj seka! — je zavpil vojvoda Radonjić in trudoma držal Italijana, ki se je branil z vsemi štirimi in cvilil kakor kozel, medtem ko so popotniki osupli od groze čakali, da bo njegova glava zdaj , zdaj padla v morje!... V trenutku, ki se je zdel najnevarnejši, pa je stopil na krov knjaz Danilo in zavpil na svoje spremstvo. Na mah so izpustili Italijana.

V prvi luki, kjer je ladja obstala, so tatu izročili oblastim.

Ubil sina za Turka

Ugledni Tomo Čubrov iz plemena Kučev je bil v sporu z neko turško rodbino, ki je bivala v naselju »Kuća Rakiće« med Podgorico in Tuzo.

Ko se je bil nekega dne vračal iz Podgorice, ga je srečala večja gruča Turkov-Rakićev, ki so gnali s seboj nekega, takisto mosllmskega momka (mladeniča). Dečko je dobro poznal tega Kuča in ga med potjo, v neopaženem trenutku, zarotil, da sprejme njegovo kumstvo in ga otme Turkom. Kuč je sprejel kumstvo. Prijel je mladeniča in ga zanesel v neko jamo pod skalo, ki je bila tik poti, se postavil na vhod v jamo, izdrl orožje in rekel Turkom, ki so tekli za njim:

— Ne dam vam ga, Turki, dokler živim!

Po daljšem prepiru so se Turki razšli, Kuč pa je povedel mladeniča na svoj dom.

Ko je prišel domov, je pripovedoval sinu edincu, kaj se je bilo zgodilo in mu priporočil, da varuje tega Turka tako, kakor bi bil njegov krvni brat, kajti on ne sme več mimo kule Rakićev.

Turek je prebil več mesecev v hiši svojega rešitelja, pasel njegovo čredo in mu kazal očitno hvaležnost.

Sin starega Kuča je češče prihajal v Podgorico in se mudil pri prijateljih svojega očeta, ki so bili zakleti sovragi in krvniki mladiča, katerega je bil oče otel. Leti so ga nagovarjali, naj ubije varovanca svojega očeta, tako da bo on sam podedoval njegovo veliko premoženje. In res je doma v Kučih pogosto iskal primernega trenutka, da bi bil usmrtil tega Turka, vendar ni imel prilike, ker je oče izvedel za njegovo namero in je Turka skrbno varoval.

Neko jesensko jutro pa vstane starec prej kakor sin in Turek, ki sta spala v sobi poleg starčeve, tako da je bil izhod mogoč samo skozi očetovo. Prebudi mladeniča in pravi:

— Vstanita, čas je, da spustita živino na pašnik.

Turek je skočil pokonci in takoj stopil tja, ker je ležala živina, starčev sin pa za njim. Starec je gledal z okna, kako živina odhaja. Ker je videl pred njo samo Turka, stopi še sam proti hlevu, da bi pogledal, kaj počenja sin. Tedajci pa poči strel iz puške. Starec se urno vrne k oknu in opazi, da je njegov sin ubil Turka. Brez pomisleka pograbi puško, se nagne čez okno in ugleda sina, ki beži v smeri proti hišam Rakića. Nameri, sproži in ubije sina. Ves srečen, da je izvršil dolžnost, ki mu jo je nalagala čast, sede mirno na svoj stolec.

Dva brata

Leta 1876. je Črna gora zbirala vojsko, da bi napadla Podgorico in jo osvobodila Turkov. Poveljnik vojske, ki naj bi izvršila to nalogo, je bil vojvoda Božo Petrović, poveljnik obrambe pa Derviš paša.

Črnogorska vojska je taborila delno pri Lješkem Polju in delno pod Rogami. V samih Rogah je bil štab vojvode Bože.

Kapetan Jako Boškov, Srb iz Podgorice, je redno pošiljal vojvodi vesti o turški vojski in razmerah v Podgorici. Vsa pisma, ki jih je kapetan Jako imel o tem, je skrival v svoji hiši pod neko ikono, da jih ne bi Turki našli, če bi bili izvršili pri njem hišno preiskavo. Četin trobentač Božo, po rodu iz Rog, je prihajal na skrivaj v Podgorico k Jaki in mu prinašal vojvodova pisma, odnosno odnašal njegova poročila.

Ob tem času je bil knjaz Nikola s svojim štabom na Orji Luki. Nekega večera povabi vojvodo, da pride k njemu na posvet. Vojvoda določi za ta čas serdarja Bašo Tokova Božovića za svojega namestnika in mu veli, da naj še zvečer pošlje Božo v Podgorico, tako da bo imel jutri, ko se bo vrnil, poročilo iz Podgorice že v rokah. Tako torej krene vojvoda na pot in ko v bližini Spuža razjezdi konja, ugleda med spremljevalci Božo in ga vpraša:

— Kako pa ti tukaj? Mar nisem velel serdarju Bašu, da te pošlje v Podgorico?!

— Nič mi ni rekel, toda tu sem in vsak hip me lahko pošlješ nazaj.

S trobento, ki mu je visela čez rame in z jataganom za pasom se je Božo brž obrnil in odšel, da izpolni poveljnikov ukaz.

Po vojvodinem odhodu iz Rog poišče serdar Bašo Božo, a ga ne more nikjer najti in vpraša momke:

— Ali bi kateri izmed vas hotel čez v Podgorico, da nam prinese vesti, kakor jih je prej prinašal Božo?

Brat Bože, Marko, se brž priglasi, češ, da je voljan zamenjati svojega brata. Nemudoma krene proti Podgorici. Nekje globoko v noč se je Božo skrivoma vračal iz Podgorice in opazi za skalo blizu Vezirjevega mosta človeško senco. Pomisli: tu se utegne skrivati kak turški stražnik. Urno pohiti z nasajenim nožem proti njemu, ta pa je mislil takisto in se vrgel proti neznancu, ki je prihajal iz teme.

Boži je uspelo, da je z enim samim udarcem ubil nasprotnika, mu odsekal glavo in se vrnil z njo v taborišče, trdno prepričan, da je ubil Turka. Veselo je že iz dalje vzklikal svojim tovarišem in junaško kazal odsekano sovragovo glavo. Ves premražen in moker prihiti k ognju, da bi se ogrel in vrže odrobljeno glavo na tla kot znak svojega junaštva.

Vseh se je polotila strahotna osuplost, ko so v tej glavi prepoznali Boževega lastnega brata Marka.

DARMOL
čokolada za odvajanje
deluje blago in zanesljivo
Ne škoduje!
Odobreno od Ministrstva socijalne politike in narodnega zdravja
Š. štev. 249 od 19. 4. 1932.

Vsem sreskim in krajevnim organizacijam JRKD

Začasna banovinska eksekutiva J. R. K. D. za dravsko banovino sklicuje ustanovno skupščino banovinske organizacije JRKD za dne 4. in 5. junija v Ljubljani, v Kazini (velika dvorana).

Dnevni red skupščine je:

I. Dne 4. junija ob 18. uri v veliki dvorani Kazine:

1. Otvoritev.
2. Poročilo verifikacijskega odbora.
3. Čitanje zapisnika konference z dne 29. marca.
4. Poročilo tajništva.
5. Razgovor o sestavi kandidatnih list.
6. Slučajnosti in debata.

II. V nedeljo 5. junija ob 10. uri v veliki dvorani Kazine nadaljevanje dnevnega reda, in sicer:

7. Poročilo ministrov dr. Kramerja in Puclja.
8. Volitve prvega banovinskega odbora in eksekutive, članov odsekov, treh članov nadzornega odbora.
9. Resolucije.

Točnejša navodila bodo prejeli sreski odbori v prihodnjih dneh.

Začasna banovinska eksekutiva JRKD.

Občni zbor pevskega društva »Ljubljanski Zvon«

Ljubljana, 25. maja.

Sinoči se je vršil 26. redni občni zbor pevskega in glasbenega društva »Ljubljanski Zvon«, ki ga je otvoril predsednik gospod Lujo Drenovec. Predsednik je uvodoma pozdravil vse goste, nakar je v markantnih potezah očrtal delo in uspehe društva v preteklem poslovnem letu. V prvi vrsti je izrazil veselje nad počastitvijo, ki so ga bili deležni naši pevci ob priliki glasbenega festivala, s tem da so jih obiskali češkoslovaški in domači pevci našega juga. »Ljubljanski Zvon« izraža globoko spoštovanje do neprecenljivega dela Glasbene Matice ter imenuje pevski zbor Glasbene Matice za svojega častnega člana. Govornik je nato omenjal, da je na festivalu tekmoval pevski zbor »Ljubljanskega Zvona« ter dosegel v tej tekmi prvo mesto s 624 točkami izmed 630 dosegljivih. Pevski zbor je prejel lepo darilo od g. bana dr. Draga Marušiča, in sicer Jakopičevo sliko »Družina«. Društvo je prejelo ob otvoritvi pevskega kongresa tudi odlikovanje Nj. Vel. kralja red sv. Save IV. razreda. Predsednik se je z globokim spoštovanjem spomnil tudi med letom umrlih članov in so zborovalci počastili njihov spomin z vzklikom »Slava«.

Podrobno poročilo o društvenem delovanju je podal tajnik g. Drašler. Društvo je med letom pristopilo kot član založnik k UJMA. Po tajniškem poročilu je predsednik pozdravil častnega društvenega predsednika in predsednika Hubadove pevske župe dr. Šviglja, ki je med tem prispel na zborovanje. Iz blagajniškega poročila g. Lombarja sledi, da je društveno gospodarstvo prav dobro. Zborovodja g. Zorko Prelovec je poudarjal, da je bilo delo društva tekom leta zelo plodonosno. Veliko priznanje zasluži idealizem pevk in pevcev, ki so vztrajali navzlic vsem mogočim zaprekam. Društvo izdaja glasbeni list »Zbor«, ki vrši zgledno svojo nalogo v glasbenem svetu.

Pri volitvah so bil izvoljeni za predsednika spet g. Lujo Drenovec, za podpredsednika g. Matul, za tajnika g. Drašler, namestnik g. Milač, blagajnik g. Lombar, namestnik g. Lukas, arhivar g. Jamnik, namestnica ga. Pelanova, zastavonoša g. Pip, namestnik g. Kobilica, odbornica ga. Ramšakova, za revizorja pa gg. Iljaš in Grilc.

Vsak naročnik „Jutra“ je zavarovan za 10.000 Din!

Tekme za Davisov pokal

Izmed 22 držav, ki so se v evropskem pasu udeležile tradicionalnih tekem za Davisov pokal, jih je moralo dozdaj 11 izstopiti iz nadaljnjega tekmovanja. Med njimi so morale že v prvem kolu dati slovo Finska, Indija, Češkoslovaška, Norveška, Belgija in Egipt, v drugem pa *Jugoslavija*, Rumunija, Holandska, Monako in Grška. Prav tako je bila pred kratkim zapečatena tudi usoda Španije, med tem ko sta Avstrija in Irska kot zadnji morali odstopiti iz nadaljnega tekmovanja. V tretje kolo, ki mora biti zaključeno do 16. junija, pojdejo torej naslednji pari: Anglija : Poljska, Švica : Italija, Danska : Japonska ter Irska : Nemčija.

Samo dvoje srečanj I. kola se je končalo z najmanjšo razliko 3 : 2, in sicer v Genovi in Pragi. Italijani, ki so računali z lahko zmago nad Egipčani in so v tem dojmu kar v naprej določili termin za prihodnje srečanje s Španijo, so mogli šele v zadnji igri poedincev z de Stefanijem spraviti zmagovito točko. Čehi so morali prav tako z 2 : 3 na domačih tleh kloniti pred avstrijsko ekipo, v kateri se je posebno odlikoval Matejka. Vsa ostala srečanja so se končala s 5 : 0, in sicer za Madžarsko proti Fincem, za Nemčijo proti Indiji, za Monako proti Norvežanom in za Švico proti Belgijcem.

Drugo kolo, v katerem je nastopilo nekaj novih ekip, ki so prišle do tja že po samem žrebu (med njimi tudi odprava naše države), je prineslo nove zmage zmagovalcem prvega kola. Tako so si Švicarji izposodili Monako in si s pičlo zmago 3 : 2 izvojevali pot v tretje kolo. Jugosloveni smo morali po svoj poraz 1 : 4 v Kodanj; za nas je nastop v tej svetovni konkurenci zelo težak in moramo z veseljem beležiti, da nam je Kukuljević v boju s Henksenom priboril vsaj častno točko. Angležt so sprejeli Rumune v Torquayu in jih kajpa z lahkoto odpravili s 5 : 0; nenavadno dolgo se je upiral edino Mishu, ki ga je mogel David ukloniti šele takole: 4 : 6, 6 : 0, 8 : 6, 3 : 6, 6 : 4. Tudi Poljaki so imeli svoje nasprotnike — Holandce — na lastnih tleh v gostih; končni rezultat je bil 4 : 1 za domače, tako da pojdejo lahko v tretjem kolu nad Angleže. Japonci so strli Grke na lastnih tleh s 5 : 0 in prihajajo sedaj s svežimi — in velikimi — silami nad one Dance, ki so jo zagodli naši dvojici. Svojo drugo zmago 3 : 2 so slavili Italijani tudi nad Španci, tako da so si vendar priborili dostop v tretje kolo, kjer jih čakajo sosedje Švicarji. Irci so sprejeli Madžare v Dublinu in jih odpravili s 4 : 1, Avstrijci pa so morali na lastnih tleh Nemcem prepustiti z 2 : 3 udeležbo v tretjem kolu.

Med tem ko so v Evropi komaj zaključene tekme v drugem kolu, so v ameriškem pasu — kjer je vsekakor udeleženih samo 5 držav — prispeli že do obeh semifinalov. Avstralija je v Havani zmagala nad Kubo s 4 : 1, Amerika pa v New Orleansu s 5 : 0 nad Mehiko. Finalno tekmo v ameriškem pasu bosta torej igrali Amerika in Avstralija, in sicer v Filadelfiji. Če se ne motimo, bo ameriški pas v končnem finalu zopet zastopala Amerika.

Sporočamo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, da nam je v torek, dne 24. t. m. umrl naš preljubljeni mož, oče, polbrat in svak, gospod

Franc Kržičnik

posestnik, gostilničar in mesar

v Kostanjevici, v 66. letu svoje starosti.

Pogreb nepozabnega pokojnika se bo vršil v četrtek, na dan sv. Rešnjega Telesa, 26. maja ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti na pokopališče v Kostanjevici. 204

V Kostanjevici na Krki, dne 25. maja 1932.

ŽALUJOČI OSTALI.

Branko Sodnik:

Dom

Sredi zelenih travnikov je stal nekoč njegov dom. Zdaj travnikov ni bilo več. Železno rudo so odkrili v zemlji in odkupili travnik za travnikom. Iz tal so zrasle tovarne.

Tudi k njemu so prišli.

»Prodaj svoj dom. Desetkrat več ti damo zanj kakor je vreden. Pomisli, desetkrat več. Moti nas koča sredi tovarn. Prostora nam manjka, raztegnili bi se radi.«

Toda Kačar ni hotel prodati, čeprav so mu toliko ponujali. Ni hotel, čeprav sta sinova silila vanj.

»Ne, dokler bom živ, mora dom ostati. Ko me ne bo več... takrat napravite kakor hočete. Zdaj pa ga ne prodam za vse pod solncem.«

Kolikokrat mu je starejši sin rekel:

»Oče, bodite pametni. Za ta denar si lahko kupite drugje veliko posestvo in še vam bo ostalo. Če se gospodje premislijo, ne dobimo nič.«

Toda Kačar ni hotel odnehati.

»Da bi se od tod selil? Ne! Poglejta, tako lepo se vidi odtod na pokopališče. Vajina mati počiva tam. Tudi jaz bom kmalu.«

Spet so prihajali gospodje iz tovarne:

»Trideset tisočakov je vredno... pol milijona vam damo. Ne zavrnite denarja!«

»Ne,« je odločno rekel Kačar, »dokler bom z mezincem migal, ga ne prodam, svojega doma.«

In ostal je trden.

Dim se je valil iz visokih dimnikov, saje so na debelo pokrile streho in vrt. Kačar ni hotel prodati.

Toda zgodilo se je drugače.

Zima je bila takrat. Debel sneg, s črnimi sajami pokrit, je ležal na zemlji. Kačar se je pravkar vrnil iz cerkve. Pomolil je še na ženinem grobu in stopil proti domu.

»Oče, ali bi šli v gostilno. Vesela družba bo danes.«

»V gostilno? Ne. Kaj bom tam? Prestar sem že za vino.«

»Pa vendar ne mislite zmeraj čepeti doma?«

»Zakaj ne bi?«

Vendar sta ga pregovorila, da je šel z njima v rudniško kantino.

Omamljiva sopara jim je puhnila v lica, ko so odprli vrata.

Kačar je že skoraj pozabil, kako je v gostilni. Saj že tri leta ni bil tam. Tri dolga leta. Kar mu je žena umrla.

Štefan vina je prišel na mizo. Drugi za njim. Pri tretjem je bil Kačar pijan.

Sinova sta začela spet siliti vanj:

»Oče, zakaj ne bi doma prodali? Pomislite, koliko ponujajo zanj!«

»Ne... ne...« je jecljal starec in jezik se mu je zapletal. »Ne... ne...«

Od nekod se je prismolil imeniten gospod.

»Nu, Kačar, kako se bomo pomenili?«

Starec je samo odkimaval.

Sinova pa sta poklicala gospoda v kot:

»Kar pogodbo napišite. Ga bova že pregovorila.«

In gospod je jel pisati. Pisal je dolgo, premišljeno.

»Poglejte, takole mislim,« je rekel sinovoma. »Zdaj sem svoje opravil. Ostalo napravita vidva. Če ga pregovorita, prinesem zvečer denar.«

Denar! Pol milijona! Še nikdar nista sanjala o tako visoki vsoti.

»Oče, če vam je kaj za naju, odločite se!«

»Kaj hočeta spet?« je nejevoljno vprašal.

»Tole podpišite!«

»Kaj?«

»Tole.«

»Pustita me. Bog ve, kaj je napisano.«

»Nu, podpišite oče.«

Vzel je papir v roke in hotel čitati, toda črke so mu zaplesale pred očmi. Niti besedice ni mogel razbrati.

Starejši sin mu je potisnil pero v roke.

Z nerodnimi črkami je Kačar podpisal svoje ime.

»Tako, zdaj je vse v redu,« je dejal starejši sin in mu skoraj iztrgal papir iz rok.

V zvoniku je zazvonilo poldne. Sinova sta vzela očeta pod roko in ga skoraj odnesla domov. Starec se je zavalil na posteljo in zaspal.

Večer je bil že, ko se je prebudil. Zaspano je pogledal okoli sebe. Nikogar ni bilo v hiši. Vstal je in sedel za mizo.

Kako da je danes popoldne spal? Megleno so mu stopili pred oči dopoldanski dogodki. Spominjal se je še, kako je prišel v gostilno, kako je oštir prinesel prvi štefan na mizo. Kaj je bilo potem? S sinovoma se je nekaj prerekal. Potem... potem... ni se mogel več spomniti.

Da, nekaj je podpisoval, se mu je zazdelo kakor v megli.

Kaj?

Kaj?

Pa ne da bi...

Tedaj je nekdo potrkal na vrata in vstopil, ne da bi bil počakal odgovora. Bil je gospod, ki ga je dopoldne videl v gostilni. Obraz mu je žarel, ko je stisnil Kačarju roko.

»Denar sem vam prinesel, Kačar.«

»Kakšen denar?« se je starec začudil. »Saj mi nihče nič ne dolguje.«

»I, za vašo hišo. Ali ste pozabili, kaj je bilo v dogovoru?«

»Kakšen denar?«

»Oče, nikar se ne delajte nevednega. Tu je pol milijona. Preštejte! Do konca meseca še lahko ostanete v hiši. Potem jo podremo.«

»Do konca meseca?« je Kačar zastrmel.

»Da, do konca meseca.«

Naštel je pred njim denar.

»Podpišite še, da ste prejeli.«

Kakor brez volje je starec podpisal in gospod je šel.

Tedaj je Kačar zaklenil vrata.

»Samo še deset dni... do konca meseca...«

Zgrabil je vrhnji tisočak in ga podržal nad gorečo svečo. Plamen ga je objel. Zvil se je kakor gosenica in drugi, tretji za njim...

Petsto jih je bilo... petsto jih zgorelo nad svečo.

Sinov še zmeraj ni bilo. Najbrž sta bila v gostilni, vesela, da je oče podpisal, in pila, pila...

Stari Kačar je odklenil vrata. Počasi je stopil v noč in krenil po poti, ki jo je že stokrat, tisočkrat prehodil. Proti pokopališču. Tam se je vrgel na ženin grob.

»Otroci so me prodali, žena,« je zastokal.

Sneg je gosto naletaval. Ni se zmenil zanj. Dom mu čez deset dni začno podirati. Še deset dni, samo deset dni, potem bo vse šlo. Kaj naj napravim, žena,«

Sklonil se je še niže k njej:

»Povej mi, svetuj mi, sinova sta me premotila, da sem dom prodal...«

Klecnil je in se opotekel. Z obema rokama se je oklenil groba.

»Žena, prodala sta me... lastna otroka!«

Drugo jutro so ga dobili mrtvega na ženinem grobu.

Michel Zévaco: 50

Pardaillanov sin

Zgodovinski roman.

»Kako ste prišli v roparjevo hišo?« ga je vprašala.

Te besede so ga spet vrnile v resničnost. Nasmehnil se je in dejal:

»Čisto preprosto! Ko sem se vračal domov, sem videl nosilnico, ki so jo odnašali. Takrat še nisem slutil, kaj se je zgodilo. Šel sem mirno v svojo sobo — takrat pa sem se nenadoma spomnil, da sem pozabil...«

V zadregi je obtičal sredi besed. Zardel je in pobesil glavo kakor otrok, ki so ga zalotili na krivi poti.

Ona pa je uganila, kaj je mislil reči. Še sama mu je povedala:

»Pozabili ste pogledati, ali mi ne preti nevarnost...«

Obupano je prikimal in je preplašeno pogledal. Videl je, da se je smehljala in še on se je nasmehnil.

Dva otroka sta bila.

»Pozabil sem pogledati, res... Kar so me nesle noge, sem skočil... tedaj pa sem zageldal na tleh v slepi ulici odlomljene križe... Nekaj mi je stisnilo srce... Nisem premišljal. Pogledal sem v odprtino, kjer so bili križi izruvani, in se pognal tja gor. Komaj sem zlezel v hišo. Začutil sem, da mi je nekaj na poti. Ne vem, kaj. S pestjo sem sunil in neka ženska — najbrž lastnica hiše — se je zvalila na tla. Kaj je delala pri odprtini? Nisem vedel. Tudi mislil nisem. Opazila me je... Moral sem biti strašen in najbrž je mislila, da je odbila njena poslednja ura. Še nikdar nisem na človeškem obrazu bral toliko groze kakor na njenem. Pograbil sem jo za vrat in ji zakričal v obraz:

»Kje je?«

Takoj me je morala razumeti. Pokimala je. Toda jaz sem jo davil, davil! Ko sem jo naposled spustil, je zahropla:

»Ni je več... ugrabili so jo... Ne vem, kje je... Milost!«

Počasi sem ji izsilil besedo za besedo. Kakšni so bili roparji? Po opisu sem spoznal svoje ljudi. Nosilnica? Videl sem, da so jo nesli proti Seini. Vedel sem, kdo je roparje vodil in kam so vas odnesli. Spustil sem starko in po stari poti prišel na ulico. Kar so mi dale moči, sem bežal in skoraj brez sape prišel do Concinijevega gnezda. Butal sem po vratih s kladivom, s škornji, s pestmi... Klical sem. Hvala bogu, da so me moji ljudje slišali in spoznali. Odprli so mi. Nekaj besed in vedel sem, da morate biti v stiski. Ostalo veste že sami... Čisto preprosto...«

Podzavestno je ponovila:

»Čisto preprosto...«

Pogled se ji je izgubil v prazno, kakor bi v sanjah gledala, kako se je vse to zgodilo.

»Videla sem boj z dvema neznancema, ki sta me hotela dobiti v pest. Videla sem dvoboj s kraljem. Videla sem boj z biriči, ko sem se tresla, da ne bi kralj prišel prepozno. Videla sem, kako je zlezel po tleh nesramnež, ki me je dal ugrabiti.«

Sklenila je roke in šepnila:

»Vse to je storil zame... samo zame...«

Njen pogled se je uprl vanj, ki je stal pred njo, napol sklonjen, in mu je srce drhtelo v veselju. Iztegnila je svoje sklenjene roke:

»Pazite! Nakopali ste si sovražnika!«

Potem pa je nenadoma vzkliknila:

»Kako je mogoče, da so prav takrat prišli biriči in gardisti? Ali jih je kdo obvestil?«

Senca je šinila čez Jehanovo čelo. Čeprav le za trenutek, jo je opazila.

»Ali se vam to ni prav nič čudno zdelo?«

»Da, in mislim, da vem, kdo je imel prste vmes.«

»On je bil. Lopov, ki me je ugrabil. Bodite prepričani, da vas smrtno sovraži. Le kako je mogel vedeti, da se mislite lotiti kralja? Kdo ve, ali ni bil on tisti, ki vam je potisnil meč v roke? In kdo ve, ali ni mislil on ali kdo drugi na ta način spraviti kralja s sveta?«

Streslo ga je. Te besede, ki jih je narekovalo navdahnjenje, so se tako zelo ujemale z njegovim lastnim opazovanjem. Tedaj pa mu je še rekla:

»Saj je mislil, da ste v ječi!«

»Vem. Čul sem, ko vam je rekel, da sem zaprt v Châteletu.«

»Toda niste ga čuli, ko je pravil o morišču, ki ga za vas pripravljajo. Niste čuli, ko je govoril o mukah, ki so vam namenjene. In čujte... zdaj sem se spomnila... rekel je, da vas čaka usoda, ki je namenjena onim, ki se upajo napasti samega... Vidite, po teh besedah je umolknil. Mislil je reči ‚kralja'. Pravim vam, da je vedel. Bodite oprezni!«

Ko je opazil bojazen v njenih očeh, bojazen zanj, ga je prevzelo veselje in sladkost, ki je dotlej ni poznal. In dejal ji je, da bo oprezen, naj se zanj ne boji.

OTVORITEV

hotela in restavracije STEGU v Zagradu pri Celju

V NEDELJO, DNE 29. MAJA 1932

B. S. A. The Birmingham Small Arms Co. Ltd. Birmingham, Anglija

B.S.A. 4.99 h.p. O.H.V. Blue Star

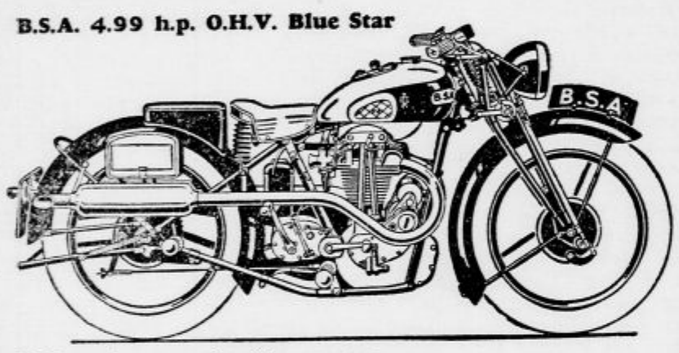

Novi modeli 1932

Viktor Bohinec, Ljubljana

Dunajska cesta 21 6089

Otvoritveno naznanilo!

Tovarna Jos. Reich

naznanja, da je otvorila novo sprejemališče na

MIKLOSIČEVI cesti št. 28

ter se vljudno priporoča za kemično snaženje, barvanje in plisiranje oblek. Svetlolikanje ovratnikov in pranje domačega perila.

Velika izbira svile

v vseh modnih barvah, gladka in vzorčasta, različne kakovosti, za obleke, bluze in perilo.

R. Miklauc „Pri škofu" Ljubljana

Modni kamgarn za fine obleke Športni ševjot

Velika izbira, ugodne cene!

R. MIKLAUC „PRI ŠKOFU" Ljubljana 183

GOSPE

ne mučite se pri ponehanju periode in motnjah.

Skrbi vas reši takoj lagodno, brez ovire v poklicu samo moj, pristen nedosegljiv, v vsakem primeru zajamčeno učinkujoč **PERIODOLIN po prof. dr. Larry-ju.**

Znamka z zakonom zaščitena, ki se je že v tisočih slučajih obnesla. Celo v starih trdovratnih slučajih ni odrekla. Radi svojega svojevrstnega in presenetljivega uspeha ga smatrajo tudi strokovnjaki kot najboljše in najmočnejše sredstvo. Kot pošteno sredstvo ne špekulira z ženskimi težavami, temveč učinkuje po številnih priznanjih naravnost čudovito. Tisoči zahvalnic za uspešen učinek.

Ni nič boljšega. Ne dajte se premotiti od dvomljivih slabih potvorb! Posvetite meni svoje zaupanje, po kratkem času boste zopet srečni in brez skrbi. Za uspeh in neškodljivost prevzemam polno jamstvo. Cena 90 Din, močnejši Din 150, za stare motnje in močne narave Din 180. Diskretno, brez navedbe vsebine dobavlja samo

Ord. Institut za dame W. Havelka

Praha XIII., Vršovice, Ruská 12—V. G. (Pozor na naslov.) Pišite takoj. Zajamčeno gotova pomoč. 103

Usoda ljudi!

Prosluli astrolog profesor Helén se je odločil izgotoviti vam brezplačno vaš horoskop. Slava prof. Heléna je tako razširjena po svetu, da nam res ni treba opozarjati nanj. Njegova znana sposobnost videti v bodočnost drugih, ne glede na njihovo oddaljenost od njega, meji na čudežnost. Sami astrologi vseh narodnosti z zvonkimi imeni gledajo nanj kot na svojega mojstra. Prof. Helén vam pove po resnici vso vašo usodo, napove vam, kdaj lahko dosežete uspeh, dali najdete srečo itd. Njegov popis preteklih, sedanjih in bodočih dogodkov bo vzbudil vaše občudovanje, presenečeni boste in uspeli boste. Ne bodite črnogledi, ne bodite nejevoljni — vse bo bolje. Ali, kje naj dobite to gotovost? Prof. Helén vam to pove: v zvezdah! Ne verujete?

Zvezde govore resnico!

Čitajte, kar vam piše sam profesor-astrolog Helén.

Spoštovani prijatelji!

Že ko sem samo omenil, da bom izgotavljal horoskope brezplačno, je bil moj tukajšnji zavod in moj tajnik g. K. Havelka naravnost zasut s prošnjami za postavljanje horoskopov.

Smatram za svojo dolžnost, da se vam tem potom zahvalim za vaše zaupanje. Prosim pa samo nekoliko potrpljenja. Horoskop izgotovim vsakomur po vrsti, kakor prihajajo prošnje. Zato ne poganjajte svojih prošenj.

Mislim, da se vam vsem najbolje oddolžim s tem, da tudi sam storim za vse, kar je v mojih skromnih močeh. Dolga leta se že bavim s proučevanjem zvezd in njihovim vplivom na človeško življenje. Naučil sem se razumevati odnošaje zvezd do človeške usode in zato lahko vidim v bodočnost ljudi.

To svojo sposobnost dajem sedaj na razpolago vsemu človeštvu. Javite mi svoj naslov, poklic, dan, mesec in leto rojstva in povem vam o vaši usodi več, nego bi smatrali za mogoče. Vse vam napravim brezplačno, kot nagrado za mojo visoko starost in v zameno za moje stroške mi priložite le Din 10.—. Vse dopise naslovite le na moj zavod takole:

Astrološki laboratorij K. Havelka,

Praga - Vinograde, Sleszká 116-J. Poštni predal 28. Češkoslovaška.

Oprostite mi, da ne navajam svojega naslova. Samotar sem in za svoje odgovorno delo potrebujem miru in zbranih misli. (Prof. Helén je star 86 let.)

Zahvaljujem Vas za Vaše prijateljstvo in zaupanje ter si bom prizadeval, da Vam napovem lepšo pot bodočnosti.

Vas vseh vdani prijatelj

182 prof. Helén, astrolog.

Naša opazka: Prof. Helén ni prerok, — marveč učenjak, ki je vse svoje življenje posvetil zvezdam. Danes spada med naše največje dobrotnike, ker nam kaže pota k sreči in zadovoljstvu ter nas svari pred nevšečnostmi, ki nam jih morda pripravlja usoda.

VRTNE SONČNIKE

lasten izdelek

Bela Fettmann, Zagreb, Masarykova štev. 9

na veliko in malo razpošilja najceneje. 206

SLIKARJI!

Gotove so toletne vzorčne knjige slikarskih šablon znamenitega umetnika

ŠEBEŠČENA,

ki jih dobite pri novem zastopniku

»OBLIK«

Beograd, Obilićev venac 9

telefon 26-249.

Velika zaloga šablon.

6149

Dentist - tehnik

Žibert Josip

izvršuje vsa dela v zlatu in kavčuku najsolidnejše in po zmernih cenah.

Kamnik, Graben št. 12. 6198

Spominjajte se slepih!

Izdelujejo se najnovejši modeli otroških in igračnih vozičkov, tricikli, razna najnovejša dvokolesa, šivalni stroji in motorji. Velika izbira. Najnižje cene Ceniki franko.

»TRIBUNA« F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovška c. 4.

Dežnike

in sončnike izvršuje najtočneje pri tvrdki

A. Gastraun

Prešernova ulica 42

5855

ASANOL

UNIČI sigurno ŠČURKE MRAVLJE in drugi MRČES

Pekarne-slaščičarne-gostilne-hoteli-bolnice-ekonomije uporabljajo ASANOL s sigurnim uspehom-Dobi se povsod.

izposojamo plošče in gramofone Slager Aleksandrova 5

Občina Ljubljana
Mestni pogrebni zavod

Potrti globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naša dobra soproga, skrbna mati, babica, prababica, teta, tašča in svakinja, gospa

Zorc Ana roj. Walland

soproga privatnega uradnika v p.

dne 24. t. m. po dolgi, mukapolni bolezni, previdena s sv. zakramenti za umirajoče, mirno preminula.

Pogreb nepozabne bo v četrtek, dne 26. maja 1932 ob pol 6. uri popoldne iz hiše žalosti, Žibertova ulica št. 22 (Sp. Šiška), na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 25. maja 1932. 6202

Žalujoče rodbine

ZORC, KOTAR, ZUPANČIČ, GLANZ, KALIN in ostali sorodniki.

Zahvala

Za premnoge dokaze iskrenega sočustvovanja ob smrti našega dobrega soproga, ozir. očeta, brata in svaka, gospoda

Vladimira Fabianija

upravnika pošte v pokoju

izrekamo tem potom našo najprisrčnejšo zahvalo.

Osobito se zahvaljujemo pevskemu zboru moškega učiteljišča za ganljivi žalostinki, vsem darovalcem krasnega cvetja in vencev ter vsem onim mnogoštevilnim, ki so ga spremljali na njegovi zadnji poti.

Maribor, dne 25. maja 1932.

Žalujoči ostali.

6187

Mali oglasi v „JUTRU" imajo siguren uspeh!

Ne potrebujemo dragega inozemskega blaga!

Uporabljajte našo patentirano, higijensko, najmoderneje zgrajeno

OMARO ZA LED

ki zadovoljuje v vsakem pogledu današnje zahteve. — Zarjavenje popolnoma izključeno, ker ni v notranji izdelavi nič z železjem pribitega.

Izdeluje jih in poceni dobavlja

BRAČA GOLDNER, Subotica

tovarna omar za led, lesene opreme in kovinaste robe.

4660

Urejuje Davorin Ravljen. Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. Vsi v Ljubljani.